

2019.OBT.XI.12/8.

JEGYZŐKÖNYV

az Országos Bírói Tanács
2019. október 2. napján 09.00 órai kezdettel
a Kúria Vargha Ferenc termében megtartott üléséről

Jelen vannak:

Dr. Rochlitz Zoltán László, az OBT elnöke,
Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnökhelyettese,
Dr. Fatalin Judit,
Dr. Szabó Sándor,
Dr. Hilbert Edit,
Dr. Léhmann Zoltán,
Dr. Vadász Viktor,
Dr. Gaider Bálint,
Dr. Matusik Tamás,
Dr. Csontos Katalin
az OBT tagjai, továbbá
Dr. Havasi Dezső, a Magyar Ügyvédi Kamara elnökhelyettese,
Dr. Bencze Andrea bíró, az IM Igazságügyi Kapcsolatok Főosztályának főosztályvezetője

Dr. Cserni János, az OBH főosztályvezetője,
Dr. Szabó Tamás Attila, az OBH főosztályvezető-helyettese,
Dr. Fehér Zoltán, OBH-ba beosztott bíró

Dr. Rochlitz Zoltán:

Tisztelttel köszöntöm a megjelenteket, az OBT tagjait, illetve az IM részéről dr. Bencze Andrea főosztályvezető asszonyt, dr. Havasi Dezsőt, a Magyar Ügyvédi Kamara elnökhelyettesét, valamint az OBH részéről dr. Cserni János főosztályvezetőt, dr. Szabó Tamás Attilát és dr. Fehér Zoltánt. Az ügyészség részéről dr. Lajtár István a tegnapi napon jelezte, hogy az OBT ülésén nem tud részt venni, a közjegyzői kamara részéről korábban érkezett kimentés dr. Anka Tibortól, dr. Handó Tünde, az OBH elnöke szeptember 24. napján érkezett levelében jelezte, hogy nem tud részt venni. Az OBT tagjai közül dr. Darák Péter nem jelent meg, mivel egy másik rendezvényen kell megjelenie. Megállapítom, hogy az OBT határozatképes.

A helyszínt illetően annyit szeretnék elmondani, hogy az előző ülésen dr. Darák Péter elnök úrnak volt egy javaslata, amit az OBT is támogatott, miszerint az OBT az OBH elnökének felvetésére reagálva az OBH épületébe helyezné át az ülését, amennyiben az OBH elnöke kifejezetten jelzi a részvételi szándékát. Az erre vonatkozó meghívót 2019. szeptember 16. napján kiküldtük az OBH elnöke részére, amelyre konkrét válasz nem érkezett, ezért a többi meghívót is úgy küldtük, hogy a Kúria a helyszín. Ezt követően a már említett, szeptember 24. napján kelt levélből derült ki, hogy elnökhelyettes nem fog részt venni a mai ülésen.

Dr. Rochlitz Zoltán ismerteti a javasolt napirendi pontokat.

1. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke által 2019. július-augusztus hónapban az OBT részére küldött levelekben (2019.OBH.III.D.1/240,252,257,264,274,276,277,296. szám) felvetett kérdések megvitatása
2. Beszámoló az OBT nemzetközi kapcsolatairól, valamint döntés az ENCJ felmérés eredményének ismertetéséről
3. Döntés az USA budapesti nagykövetsége által küldött, tanulmányútra vonatkozó meghívó kérdésében
4. Döntés a 2019. szeptember 4-i OBT ülésen előterjesztett, összeférhetlenséggel kapcsolatos javaslatról
5. A Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság tagjainak jelölésével kapcsolatos feladatok
6. Az OBT által a 2019. szeptember 4-i ülésen meghatározott vizsgálatok helyzete (szakmai hálózatok, munkateher mérés, OBH-ba történő beosztás, központi igazgatási feladatokkal megbízás, vezetői vizsgálatok)
7. Előterjesztés a bírósági vezetők és a bírók, illetőleg igazságügyi alkalmazottak között felmerült összeférhetlenség alóli felmentés szempontjairól szóló 22/2012. (V.21.) OBT határozat felülvizsgálatára
8. Döntés az Etikai Kódex esetleges felülvizsgálata előkészítéséről
9. Egyéb aktuális kérdések

Dr. Rochlitz Zoltán:

Az eredeti javaslatához képest a 6. napirendi pontból a munkateher méréssel kezdenénk, és ezt követően folytatnánk az eredeti napirendi pontok szerint. Ezzel kapcsolatban van-e észrevétel, hozzászólás? Kérdezem, hogy akkor a napirendet ezzel a változtatással elfogadják-e a tagok?

Az ügyrendi bizottság támogatja az eredeti napirendtől való eltérést. Dr. Rochlitz Zoltán megállapítja, hogy az OBT egyhangúlag elfogadta a megtárgyalt módosítással és sorrendben a napirendi pontokat a következők szerint:

1. Az OBT által a 2019. szeptember 4-i ülésen meghatározottak közül a munkateher mérésre vonatkozó vizsgálat
2. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke által 2019. július-augusztus hónapban az OBT részére küldött levelekben (2019.OBH.III.D.1/240,252,257,264,274,276,277,296. szám) felvetett kérdések megvitatása
3. Beszámoló az OBT nemzetközi kapcsolatairól, valamint döntés az ENCJ felmérés eredményének ismertetéséről
4. Döntés az USA budapesti nagykövetsége által küldött, tanulmányútra vonatkozó meghívó kérdésében
5. Döntés a 2019. szeptember 4-i OBT ülésen előterjesztett, összeférhetlenséggel kapcsolatos javaslatról
6. A Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság tagjainak jelölésével kapcsolatos feladatok
7. Az OBT által a 2019. szeptember 4-i ülésen meghatározott vizsgálatok helyzete (szakmai hálózatok, OBH-ba történő beosztás, központi igazgatási feladatokkal megbízás, vezetői vizsgálatok)
8. Előterjesztés a bírósági vezetők és a bírók, illetőleg igazságügyi alkalmazottak között felmerült összeférhetlenség alóli felmentés szempontjairól szóló 22/2012. (V.21.) OBT határozat felülvizsgálatára
9. Döntés az Etikai Kódex esetleges felülvizsgálata előkészítéséről
10. Egyéb aktuális kérdések

Dr. Rochlitz Zoltán elnök megállapítja, hogy az OBT a módosított napirendi javaslatot egyhangúlag elfogadta.

1. napirendi pont: A munkateher-mérés vizsgálata

Dr. Rochlitz Zoltán:

Részemről nagyon örülök, hogy az OBH részéről egy ilyen szándék nyilvánult meg, hogy az OBT ezekről a kérdésekről felvilágosítást tud kapni. A munkateher mérésről kapcsolatosan korábban mi az OBH elnökétől tájékoztatást részletesen nem kaptunk, mindössze a honlapon megjelent, munkateherrel kapcsolatosan közzétett anyagokra utaló linkeket küldte át egy levélben az Elnökasszony. Ha az ügyforgalmi adatokkal, illetőleg a munkateherrel kapcsolatosan esetleg az OBH részéről egy rövid felvezetést kívánnak adni, akkor azt köszönettel meghallgatnánk, és ezt követően tennék fel az OBT tagok a kérdéseket.

Dr. Cserni János:

Köszönöm szépen. Mielőtt elkezdeném, elmondanám azoknak is, akik az elején nem hallották, hogy ki miért van itt. Az Igazgatásszervezési Főosztály foglalkozik most már évek óta a munkateher mérésről. Ehhez tartozik most már a Statisztikai Elemző Osztály is, illetőleg dr. Szabó Tamás Attila főosztályvezető helyettes foglalkozik a központi statisztikai feladatokkal. A mellette ülő Dr. Fehér Zoltán bíró úr a Kecskeméti Járásbíróság bírójának, aki 2019. augusztus 31. napjáig az OBH Statisztikai Osztályát vezette, és éppen azért bízták meg azzal a feladattal, mert nem elsősorban a statisztika, hanem az új informatikai megoldások foglalkoztatják leginkább. Így a statisztikát és az új informatikai megoldásokat összekötve tudtuk eljutni odáig, hogy a munkateher mérésben igyekszünk minél jobb, innovatív módszereket kitalálni azért, hogy a mérés jobb legyen, pontosabb legyen. Ezen kívül elsősorban azért, hogy a vezetőknek, illetve a bíróknak szóló információk sokkal jobban szemléltethetők, átláthatók legyenek. Ez most az új irány ezen a téren.

Én nem készültem azzal, hogy kiselőadást fogok tartani, de természetesen van egy összeállt kép bennem, amit nagyon szívesen megosztok. Ez nyilván hatékonyabbá fogja tenni a mai munkavégzést. Azért is van szerencsésebb dolgom, mert kettő évvel ezelőtt dr. Vadász Viktor bíró úr megbízása alatt történt egy kecskeméti konferencia, amelyen a bíró úr is ott volt. Ez volt az első olyan nagyobb esemény, amikor a főosztályunk elkezdett foglalkozni ezzel a feladattal. Így ettől kezdve láttam az eseményeket, illetőleg be tudok számolni arról, hogy mi az a munkateher mérésről kapcsolatban, ami mindenképpen fontos. A Bszi. határozza meg a 76. § (4) bekezdés e) pontjában, hogy a munkateher mérésről kapcsolatban az OBH elnökének milyen feladatai vannak. Ez a sokat vitatott szöveg a következőket tartalmazza: az OBH elnöke meghatározza és szükség esetén évente felülvizsgálja a bírói munka teher mérésére szolgáló adatlapokat és módszereket, legalább évente egy alkalommal áttekinti a munkateher és az országos ügyforgalmi adatok alakulását, valamint bírósági szintenként és ügy szakonként meghatározza a peres és nemperes eljárások átlagos országos munka terhet. Ez nagyjából három jól elkülöníthető feladatot tartalmaz, amelyek azért alapvetően összefüggenek, és az első kettő szinte azonos is egymással. Ugyanakkor ez csak az OBH elnökének a feladata és felelőssége. A munkateher optimalizálása, és ezzel összességében a mérése valamennyi vezetői szinten elvárás. Ez nemcsak a központi irányítás részére elvárás, hanem elvárás a jogszabályok előírásai alapján is.

A munkateher mérésről és a munkateher optimalizálással kapcsolatban a Bszi, a Vjt. és az Iasz. egyaránt tartalmaz szabályokat. Arra a bizonyos konferenciára ezeket kigyűjtöttük és megosztottuk, ezeket meg lehet nézni. Akár az igazgatási szabályzat is rengeteg olyan szabályt tartalmaz, amely lehet, hogy a munkateher szót nem írja le, de rengeteg olyan eszközt tartalmaz, amelyek a vezetők számára lehetővé teszik a munkateher mérését és a munkateher

optimalizálását. Sőt még a gazdálkodási szabályzat is tartalmaz ilyen rendelkezéseket. Ha áttekintjük ezeket a szabályokat, nagyon jól látszik, hogy valamennyi bírósági vezetőnek felelőssége van ezen a két területen. Az ügyelosztási rendtől kezdve az egyes bíróvizsgálatokon át az egyes célvizsgálatokig. Így juthatunk el addig, hogy a munkateher elosztása optimális legyen. Nyilván el lehet jutni az OBH elnökének felelősségéig, azonban az OBH elnökének a felelőssége a munkateherrel kapcsolatban a törvényben meghatározott részig korlátozódik, illetőleg abban az esetben, amikor már más megoldás nem jöhet szóba, ultima ratioként létszámgazdálkodási kérdések is felmerülhetnek. Azonban azt hangsúlyozni kell, hogy a központi létszámgazdálkodás tényleg csak legutolsó eszköz lehet.

Álláspontunk szerint a bírósági vezetőknek ezen a téren az a fő feladatuk, hogy abban az esetben, ha megfelelő eszközökkel támogatást nyújtanak a bírónak, illetve az igazságügyi alkalmazottaknak, akkor minden bírónál meg lehet teremteni a hatékony munkavégzés feltételeit, és ebben az esetben a munkateher megosztása optimális lesz. A bírósági vezetők vállalták ezeket az igazgatási feladatokat is. A bíró pedig azt vállalta, hogy ítélkezni fog. Egyik sem könnyű feladat, azonban a bíróság elnöke vállalta ezt a feladatot. A szabályozás tartalmazza többek között, hogy a bíróság elnöke az arányos munkateher érdekében az ügyelosztási rendet úgy kell, hogy meghatározza, hogy biztosítani tudja a munkateher kiegyenlítés elvét. A jogszabályban szerepel az is, hogy az igazgatás célja az arányosság fenntartása és megszervezése. A bíróság elnökének nyilván a saját szervezeti egységein belül kell erre törekednie.

Az OBH elnöke feladatai közül szeretném kiemelni azt, miszerint meghatározza és szükség esetén évente felülvizsgálja a munkateher mérésére szolgáló adatlapokat. Tekintve, hogy ez a mi főosztályunkat érinti, képelem, hogy kapcsolatban, hogy valamennyi jogszabályváltozásnál felülvizsgáljuk az adatlapokat. Azonban jelenleg az adatlapok már nem papíron töltődnek ki, azokat informatikai rendszerrel töltjük ki. Így, ha átmegy egy adatlap-módosítási döntés, nem állhatunk meg. El kell érni, hogy a rendelkezésre álló integrált rendszerből ezek az adatok automatikusan átkerüljenek. Tehát informatikai fejlesztés szükséges. A legutóbbi változások papíron már eldőlték, jelenleg az informatikai fejlesztés folyik. Az, hogy erre a felülvizsgálatra évenként kerüljön sor, ez egy törvényi előírás. Ezt egyébként túl is teljesítjük, ugyanis minden egyes igazgatási kérdésnél meg szoktuk vizsgálni, hogy kell-e valamilyen adatlapba belenyúlni. Igazság szerint ez napi szintű feladat az OBH-ban.

Bizonyára önök előtt is ismert, hogy az OBH évente két alkalommal összesíti részben az ügyforgalmi adatokat, részben pedig a járásbírókat érintő egyéni munkatehernek az adatait. Ezekről táblázatokat készítünk, és feltöltjük a birosag.hu oldalra. A megértést segítve pedig elemzéseket is készítünk, amelyek egyre inkább áttekinthetőek és látványosak. A mérési módszereket példákkal mutatjuk be, illetőleg a használt alapfogalmakat is megmagyarázzuk, illetve azt is, hogy miért azt a mérési módszert alkalmaztuk.

Kimondja a jogszabály továbbá, hogy az OBH elnöke bírósági szintenként és ügyszakonként meghatározza a peres és nemperes eljárások átlagos országos munkaterhét. A kecskeméti börzén is felmerült, illetve sokszor hallani olyan felvetést, hogy vajon ez pontosan mit jelent? Előfordul olyan értelmezés is, miszerint ez egy elvárás meghatározását jelentené. Ilyenről nyilvánvalóan nincs szó, mert pl. ha az OBH elnöke azt határozza meg, hogy az átlagos országos munkateher például törvényszéken, első fokon, büntető ügyszakban 20 lenne, ezt úgyis el lehetne érni, hogy pl. 10 bíróság közül az első 9 bíróságon 10-10 ügy lenne minden bírónál a 10.-nél pedig 110 ügy. Így az jönne ki, hogy a bíróságok 90%-ában elég lenne az előírt 20 ügynek a felét hozni, míg a 10. bíróságon a teher az 5 és félszerese lenne, és így is kijönne az előírt átlag. Tehát amikor az átlagos országos munkateher meghatározását írja elő a törvény,

akkor az azt jelenti, hogy azt az OBH elnöke azt áttekinti, megnézi, kiszámolja, közzéteszi, és ezzel ad egy támpontot a bírósági vezetőknek ahhoz, hogy ők maguk kitalálják, hogy melyek azok az eszközök, amelyekkel a munkateher csökkenteni lehet. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a mérés eredményeképpen a bírót felelősségre kívánja vonni, hanem szükség esetén megtámogatja. Például felhozhatjuk a debreceni-modellt, amely ékes példája az igazgatási eszközök megfelelő alkalmazásának a munkateher arányosítása érdekében.

A házon belüli megoldásokra nyilván jó példa lehet a járásbírók közötti kirendelés vagy járásbírók és törvényszékek közötti kirendeléseknek az alkalmazása vagy az egyes szervezeti egységek közötti létszám-átcsoportosítás. Ha ezek nem működnek, akkor még mindig ott van az együttműködés és szolidaritás jegyében az, hogy a törvényszékek megkeresik egymást, és egymásnak besegítenek. Jelenleg például három törvényszéki besegítésről tudok. Ezek saját megállapodás és megegyezés alapján történnek. Ezeket a besegítéseket az ajánlotta fel, akinek főlos munkaező állt rendelkezésére. Ha mindezek nem vezetnek célra, akkor lehet álláshelyért is fordulni az Országos Bírósági Hivatal elnökéhez, azonban ez csak végső megoldás lehet.

Valóban vannak még mindig különbségek az egyes törvényszékek között. Naprakész nyilvántartásaink vannak erről, azonban ezek a különbségek már korántsem olyanok, mint mondjuk öt évvel ezelőtt vagy tíz évvel ezelőtt. De azt is tudjuk, hogy megoldások már akkor is születtek. Méghozzá olyan megoldások, hogy saját maguk önállóan vagy besegítéssel oldották meg az érintett törvényszékek a problémát.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Egy dolgot szeretnék megkérdezni, ezt a bizonyos besegítést. Ez technikailag hogyan történik?

Dr. Cserni János:

Ez kirendeléssel történik. Abban az esetben, ha felmerül ilyesmi, a két törvényszék egyeztet egymással, hogy hány ügyet tudnak esetleg vállalni, illetve hány kollégájuk tud esetleg besegíteni. Ha megállapodtak a technikai megoldásokban utána kezdeményezik a kirendelést az OBH elnökénél.

Dr. Vadász Viktor:

Azt gondolom, hogy az ügyteher mérés egy örökzöld téma. Ez abból is látszik, hogy 2017 májusában a korábbi összetételű OBT ülésén is volt egy beszámoló ezzel kapcsolatban, és már akkor észlelhető volt az egyet nem értés a tagok és a beszámoló előterjesztője között. Én nem azzal szeretnék foglalkozni, hogy az OBH elnökének mi a feladata vagy mi nem a feladata. Erről lehet persze vitatkozni, de most nem az OBH elnöke van itt, hanem azok a szakemberek, akik ezzel foglalkoznak. Azt gondolom, egyetértünk abban, hogy a munkateher-mérés egyik kulcskérdése a bírósági igazgatásnak, mert nemcsak a bírói álláshelyekre és a kirendelésre hat ki, hanem előbb-utóbb az ügyelosztásra is. Az első dolog, amire rákérdeznék, hogy a megüresedő álláshelyek előtti ügyforgalmi vizsgálat alapja továbbra is az aránytábla, tehát az érkezett ügyek darabszámának az engedélyezett létszámra való vetítése?

Dr. Cserni János:

A meghívóban az szerepelt, hogy a munkateherrel kapcsolatban lesznek kérdések. Az előbb a válaszómban elmondtam, hogy a munkatehernek nyilvánvalóan van olyan aspektusa, amely a létszámelosztással foglalkozik, azonban tekintettel arra, hogy az Igazgatásszervezési Főosztály a létszámgazdálkodással egyáltalán nem foglalkozik, ezt a kérdést a létszámgazdálkodással

foglalkozó főosztálynak kellene feltenni. Vagy úgy kellene a meghívót küldeni, hogy akkor jöjjenek ők.

Dr. Vadász Viktor:

Akkor az aránypárból az ügyforgalmi adatokra rátérve szeretném mondani, hogy a súlyszámokkal kapcsolatban bár állandó vita van arról, hogy polgári peres ügyekben nem alkalmazható, azonban a büntető ügyekben a tapasztalatok szerint megfelelő, és egyes bíróságok használják is. Ha jól tudom, dr. Örkényi László főosztályvezető volt az, aki több éven keresztül dolgozott ezen. Mégis úgy érezni, hogy ezt valahogy az OBH elengedte. A 2018-as statisztikai szabályzatban pusztán annyi szerepel, hogy ez a „lehetséges eszköze” az arányosításnak, így még büntető ügyszakban sem történik meg az ez alapján történő országos összehasonlítás. Járásbírósági vagy kerületi szinten lehet, hogy nagyjából tükrözi az ügyek darabszáma a tényleges ügyterhet, hiszen nincs olyan nagy szórás az ügyek között, azonban ha megnézzük ugyanezt a törvényszéki elsőfokú ügyek szintjén, rögtön óriási különbségeket fogunk tapasztalni. Hogy mondjak egy példát a torzító hatásra: a Fővárosi Törvényszéken 2019. június 30. napján 328 darab peres ügy volt folyamatban, ezekben tárgyalást is kell tartani vagy esetleg előkészítő ülésen befejezhető az ügy. Ezeknek az összes súlyszáma 93.055 volt úgy, hogy ezer súlyszám felett a BIR-O nem tud számolni. Ennél a valóságban jópár ezerrel nagyobb lenne a súlyszám, de még akkor is, ha csak ezzel számolunk, egy ügy átlagos súlyszáma 283,7. Ezek között vannak 40-es és vannak jócskán 999-es súlyszámú ügyek is. Ha megnézzük a kerületi bíróságokat, a PKKB-n 3.047 ügy volt folyamatban az említett napon, ami ezáltal a 172.366-os számra vetítve 56,57-szeres átlagszámot mutat. A többi kerületi bíróságon is nagyjából ezekről az adatokról beszélhetünk. Ez alapján láthatjuk, hogy mekkora a különbség, a legnagyobb súlyszámú ügyekről tudjuk, hogy a tényleges súlyszámuk 6-8000 között van a Fővárosi Törvényszéken, míg a legkisebbeknek 30-nál nem lehet nagyobb. Ez egyébként a többi törvényszékre is igaz, ahol a nagy gazdasági ügyek vannak. Ez azt bizonyítja, hogy önmagában azt ügyek darabszáma alkalmatlan a bírói munkateher mérésére.

Miért lett elengedve, hogy az ügyek minőségét figyelembe vegyük, nem csak a mennyiségét? Miért nem látjuk azt, hogy a súlyszám a büntető ügyszakban országos összehasonlításra is felhasználásra kerül? Hiszen már döntően egységesítve van a számítás amióta a BIR-O számolja a súlyszámokat. Van-e arra törekvés, hogy a többi ügyszakban folytassuk annak kiderítését, hogy miként lehet az ügyek mennyiségét mérni? Még akkor is jó lenne, ha az nem annyira precíz, hiszen „jobb nagyjából tudni az igazat, mint hajszálpontosan tévedni”. Példának okáért, ha polgári ügyszakban tudnánk valamilyen minőségi megkülönböztetést alkalmazni ügytípusok között, már jóval közelebb vagyunk egy arányos képhez. Én igazgatási tapasztalataim alapján azt gondolom, hogy az ügyek darabszáma a fővárosban biztosan alkalmatlan, de szerintem országosan is kevésbé alkalmas arra, hogy munkaterhet számoljunk.

Dr. Oltai Judit Zsófia, a MABIE elnöke 9 óra 40 perckor megérkezik az ülésre.

Dr. Cserni János:

Mindig ahhoz a kérdéshez jutunk el, hogy hogyan mérjük a munkaterhet. Nemcsak mi jutunk el ehhez a kérdéshez egyébként, hanem az Európai Bizottság hatékony igazságszolgáltatásért felelős tanácsa is, ugyanis nemrég érkezett egy megkeresés tőlük.

Dr. Fehér Zoltán:

Ebben a megkeresésben az Országos Bírósági Hivatalt kereste meg az Európai Bizottság. Azt vizsgálja, hogy az egyes tagállamok milyen módszert alkalmaznak a munkateher mérése során.

Az megállapítható volt a megkeresésből, hogy több fő irány van. Az egyik kizárólag darabszám szemszögéből vizsgálja az ügyeket, a másik irány a súlyszámrendszer. A harmadik irány pedig az időalapú munkateher meghatározás. Ezzel kapcsolatosan a napokban érkezett egy újabb megkeresés a Bizottság részéről, hogy szeretnék jobban megismerni a magyar súlyszámrendszert, és ezzel kapcsolatosan további kérdéseket kívánnak feltenni. Ebből számunkra kiderült, hogy továbbra sem egységes a tagállamok közt a gyakorlat. Van olyan ország, ahol nem is mérik a munkaterhet, van olyan, ahol csak a darabszámot mérik, illetve van vegyes modell is.

Dr. Cserni János:

A már említett debreceni konferencián is végig vettük azokat a módszereket, amelyekkel mérni lehet a munkaterhet. Egyöntetű volt a résztvevőknek az álláspontja a tekintetben, hogy a súlyszámrendszer nagyon jó arra, hogy helyi szinten a helyi vezető az optimális munkaterhet biztosítani tudja. Valóban most már BIR-be integrált súlyszám kalkulátor van, azonban ez nem jelenti azt, hogy országosan egységes a súlyszámok meghatározása. Erre nagyon jó példa a debreceni-modell. Ott is a központilag meghatározott súlyszám rendszerből indultak ki, de ezektől a már az OBH intézkedése alapján is el lehet térni. Ezt az eltérést alakították ki Debrecenben konszenzusos alapon. De egyébként Gödöllőn is létrehoztak egy ilyen rendszert szintén konszenzusos alapon, hogy a bírák egyetértésével lehessen azt meghatározni, hogy melyik ügy illetőleg, milyen plusz körülmény, milyen súlyszám eltérést igényel. Éppen azért, mert helyi szinten határozzák meg a végleges súlyszámokat, nyilván a súlyszám egy országos összehasonlításra így nem lehet alkalmas. Ugyanakkor nem lehet azt mondani, amit dr. Vadász Viktor bíró úr mondott, hogy elvetettük a rendszert. Most is alkalmazzuk, és szorgalmazzuk azt is, hogy a törvényszéki vezetők akár a szignálásnál, akár az ügyelosztási rend meghatározásánál büntetőügy szakban ezt alkalmazzák. A súlyszám nyilván precízebb meghatározás, mint a darabszám.

Amit elmondott dr. Fehér Zoltán bíró úr, az időalapú elszámolás, amit a németek próbáltak alkalmazni, nyilván az is egyfajta precízebb módszer. Ugyanakkor azt is tudnunk kell, hogy minden körülményt nem tudunk számba venni, hogy meg tudjuk határozni teljesen precízen és mindenki által elfogadottan a munkaterhet. Ha megnézzük a Fővárosi Törvényszéket, valóban vannak ott nagyobb ügyek, illetve nagyobb arányban, ugyanakkor azt is tudjuk, hogy a Fővárosi Törvényszéken 800 bíró van. A bíróság elnökének sokkal nagyobb lehetősége van arra, hogy a szervezeti egységek közötti átcsoportosítást megoldja egy bíró távozásakor. A kerületi bíróság a kirendeléseket szintén könnyebben meg tudja oldani, mint egy olyan vidéki törvényszék, akiknek olyan bíróságai vannak, ahol nagyon kevés bíró ítélkezik. Az, hogy a fővárosban sokan vannak, azt jelenti, hogy egy egységen belül is sokan vannak, ami azt jelenti, hogy nekik könnyebb specializálódni, amely szintén könnyíti a munkaterhen, hiszen nem kell többféle ügyet ismerni. Abban az esetben, ha az igazgatási vezetők jól meg tudják szervezni a munkát, tudják, hogy a bírót hogyan tudják segíteni, az megint csak befolyásolni tudja azt, hogy az adott bírónak milyen lesz a munkaterhe. Azt gondolom, hogy ez a súlyszám egy helyes dolog, azonban az országos ügyforgalom összehasonlítására önmagában nem lehet alkalmas. Ha megnézzük, hogy az országban milyenek az adatok az elmúlt öt-tíz évben, akkor azt látjuk, hogy az elmúlt időszakban az elején nagyobb volt a különbség, most már azonban sokkal kisebb a különbség a legkisebb és a legnagyobb munkateherrel dolgozó bíróság között. Bár ezek az adatok darabszámon alapulnak, a darabszámban az összetétel nem változott a rendelkezésre álló adatok alapján 2010 és 2019 között. Arra ugyanis nincsenek adataink, hogy 2019-re az ügyek sokkal nehezebbek lettek volna, tehát ez a különbség önmagában jól mutatja azt, hogy az ügyteher mérésre és az ügyteher optimalizálására vonatkozó módszerek hatékonyak. Ez nyilván nem csak a központi igazgatás érdeme, hanem a törvényszékek és a járásbíróságok érdeme is. A

központi igazgatás a létszámgazdálkodáson kívül nagyon sokat tehet. Ha belegondolunk az országos programokba konkrétan a Fenntartható Fejlődés Programra, ezek nagy eredményeket értek el. Az erre épülő FFBV program, a vezetőknek előírt program lényege az volt, hogy ösztönözze a vezetőket arra, hogy éljenek az igazgatási eszközökkel, amelyekkel támogatni tudják a bírókat.

Dr. Vadász Viktor:

Egyetértek abban, hogy a helyi vezetők mindent megtesznek, és ezt a központi igazgatás is szorgalmazza, de arra nincs igazán válasz, hogy miért nincs törekvés azon akadály kiküszöbölésére, hogy ne többféle, hanem egyféleképpen számolják a súlyszámokat és az OBH is alkalmazza. Ennek az informatikai alapja megvan. Miért nem lehet mégis így számolni? Ha csak a darabszámokat nézzük, látszik a folyamat, hogy az ügyteher különbségek 2018-tól elkezdtek csökkenni minden bíróságon. Mindenki tudja, hogy melyek azok az ügyek, amelyek gyorsan befejezhetők. Ezek a könnyű ügyek, amelyekben kevés ügyfél van, amelyekben a felek nem vitatkoznak. Azonban a nehéz ügyek itt maradnak. Tehát összességében az ügyérkezés csökkenéssel a referáda elnehezült, így még inkább fontos lesz a súlyszám. De ha csak az egy tanácsra jutó darabszámot nézzük, akkor is megmaradt az eltérés: a Fővárosi Törvényszéken büntető elsőfokon egy bíróra 11 ügy jut, a többi megyét nézve pedig 1,6 vagy 2,5 ügy. Persze van olyan, ahol ennél több. Összességében elmondható, hogy továbbra is megmaradt a központi régió túlterheltsége. A központi régióban egy bíró sokkal több ügyet visz darabszámra, a súlyszámról pedig nem is beszélve.

Mi az akadálya annak, hogy legyen egy olyan statisztikai szabályzat, amelyik rögzíti, hogy a súlyszámokat hogyan kell számolni? Miért nem lehet a másodfokú súlyszámok vizsgálatát is bevezetni, amikor erre helyi szinten lehetőség van? Én ezt hiányolom, így értem azt, hogy elengedték a súlyszámot. Ismét kérdezem tehát, mi az oka annak, hogy nem lehet ezt országosan bevezetni úgy, hogy összehasonlításra alkalmas legyen büntető ügyszakban a súlyszám?

Dr. Cserni János:

Három kérdés merült fel, a másodfokkal kezdeném. Már Kecskeméten is kiderült, hogy voltak, akik jónak tartották a másodfokú súlyszámozást, de úgy általában a többség azt mondta, hogy a másodfokú súlyszámozás szükségtelen, illetve nem is lehet igazán jól megoldani. Hogy miért nem megyünk el a súlyszámrendszer fejlesztése felé? Erre az a válasz, hogy álláspontom szerint nincs szükség rá. Nem a súlyszámozás az, amellyel próbáljuk még precízebben mérni a bírói munkaterhet. Egy dolgot szeretnék harmadikként hangsúlyozni: nem igaz tényszerűen az, hogy csak a nehezebb ügyek maradnak. A nehezebb ügyek ugye általában a két éven és öt éven túli ügyek. Ezeknek az aránya valóban nő, ennek a növekedésnek azonban nagyon egyszerű oka van. Az, hogy kevesebb az új ügy. Nyilván, ha kevesebb az új ügy, kevesebb az ügy is. De mivel maradnak a régiek, így nyilván ezeknek az ügyeknek az aránya nagyobb lesz. Az új féléves munkateher elemzésből az derül ki, hogy a számok viszont országos szinten nagyon szépen csökkennek. Az, hogy a számok csökkennek, nyilván nem fogja azt jelenteni, hogy az arány is csökken, mert nagyobb számban csökken az érkezés. Egyelőre fogynak az ügyek azonban, ez nem tart sokáig, mert a központi igazgatáshoz beérkező jelzések szerint várhatóan nagyobb ügyérkezésre kell számítani a közeljövőben, mivel nyomozati, illetőleg ügyészségi szakban valószínűleg nagyon sok ügy van. A kettő és öt éven túli ügyeket folyamatosan monitorozza az OBH egyrészt azért, mert az egész bírósági szervezet érdeke, hogy ezek az ügyek elfogyjanak, illetve a bírók érdeke is, mert ezekkel a legnehezebb dolgozni. Félévente kérjük be a jelentéseket ezzel kapcsolatban a törvényszékek elnökeitől. És nem csak jelentéseket kérünk, hanem azonnal át is vizsgáljuk azokat. Ahol romlott a helyzet, ott ennek megfelelően hívjuk fel igazgatási intézkedéssel a törvényszéki elnököket. Ez évente kétszeri

komoly rátekintést jelent. Ezenkívül még az értékelési szabályzat szerint is kell jelentéseket készíteniük az elnököknek arról, hogy egy konkrét bírónál miért rekedtek meg az ügyek. Erről is jönnek a jelentések, és ilyenkor szükség esetén szintén felhívjuk a törvényszék elnökét a szükséges intézkedések megtételére. Szubjektív ok nyilván az is, amikor segíteni kell egy bírót. Ilyenkor azt találjuk ki, hogy ezt hogyan lehet megtenni.

Dr. Hilbert Edit:

Én felolvasnék az OBH elnökének stratégiai céljaiból kettőt. Az egyik: a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítékezzenek, a másik az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása. Ehhez szükséges annak a fogalomnak a definiálása, hogy munkateher. Én azonban minden alkalommal azt láttam, hogy az OBH azt magyarázza, hogy miért nem tudja meghatározni a munkatehernek a fogalmát. Ez ugyanis nem azonos az ügyszám fogalommal. Az OBH nem hajlandó használni hozzá a büntető ügyszakban sem a súlyszámrendszert, ami egyébként használható lenne. Tehát folyamatosan az az indok, hogy miért nem tudjuk mérni a munkaterhet. Azért van ez az indok, mert abban a pillanatban, ha mérni tudnánk a munkaterhet, és meghatározza az OBH elnöke a Bszi. szerinti kötelezettségének eleget téve az országos átlagos munkaterhet, abban a pillanatban mindenkinek lenne egy zsinórmértéke. Azt tudná mondani az adott bíró is, hogy az én munkaterhem az átlagnál nagyobb, vagy hogy ennek a törvényszéknek nagyobb a munkaterhe az átlagnál és tovább. Nem gondolom, hogy nyolc évvel az OBH elnöki stratégiai célok megszülése után még bármivel is magyarázható, hogy még mindig van olyan adat, hogy hétszeres volt az ügyteher a legnagyobb és legkisebb munkateherrel dolgozó törvényszéknél. A munkateher mérés egy nem önmagáért létező fogalom. Hiszen fegyelmi ügyekben is találkozunk azzal, hogy a Bszi. 35. § (2) bekezdésében foglaltakkal védekeznek a bírók, aminek egyébként helyt is ad a szolgálati bíróság, mert a bíró nem lehet kitéve annak, hogy egy adott törvényszék hogyan áll a saját munkaterhével, az mennyire elnehezült, rajta kívül álló okból. Én egyetértek két dologgal, ami az OBH részéről elhangzott. Egyrészt, hogy valóban csökken ez az olló, a másik az, hogy igen az első lépcsőt helyben kell kezdeni. Feltéve, ha a helyi elnökök, illetve a törvényszék elnökének is lenne egy olyan módszere, amivel ezt meg tudja csinálni. Nem gondolom, hogy irányadó lehet, hogy egyik helyen így csinálják, a másik helyen pedig úgy. Hiszen mi van akkor, ha az egyik törvényszéken az átlagos munkateher bármilyen egységgel mérve 50 a másik helyen pedig 250? Ilyenkor mi a következő lépés? Ő legfeljebb a 250-re tud kiegyenlíteni, de az 50 és a 250 közötti különbség fennmarad, mert arra neki már nincs hatásköre. Elfogyott a helyi vezető eszköztára.

Sosem gondoltam helyesnek, hogy én keressek egy törvényszéket, aki hajlandó nekem segíteni, mert a Bszi. az együttműködési megállapodásokat nem teszi lehetővé az ilyenre. A munkateher kiegyenlítésének a Bszi.-ben biztosított eszköze a bíró kirendelése a helyi törvényszéken és az OBH elnökének kirendelési jogköre a törvényszékek és az ítélőtáblák között. Ha most itt bemutatta az OBH, hogy rengeteg módon monitorozza az ügyterhet, akkor miért a törvényszékeknek kell egymást keresgélni, és nézegetni azt, hogy vajon hajlandó-e segíteni, tud-e segíteni egyébként olyan törvényszékeknek, akik nem biztos, hogy azonos módon mérik a saját munkaterhüket. Hiszen nincsen egy központi szabályozott eszközrendszerük arra, hogy milyen módon mérjék a munkaterhet. Én ezt gondolom, hogy ennek a munkateher fogalomnak az értelmezése ez nem olyan bonyolult. Ez nem munkateljesítmény elvárás, hanem azt jelenti, hogy ez alapján láthatóvá válik, hogy az országban átlagosan egy bíró mennyire leterhelt. Látható, hogy ki van ezen átlag alatt, illetve fölött, és szükség esetén bevethető a rendelkezésre álló eszközpark. Kérdezem, hogy tudjuk-e most hogy mennyi az országos átlagos munkateher ügy szakonként?

Dr. Cserni János:

Szerintem mindenki tudja, aki felmegy a honlapra.

Dr. Hilbert Edit:

A munkaterhet?

Dr. Cserni János:

A munkaterhet.

Dr. Hilbert Edit:

Nem hiszem, hogy ez így van. Pont most mutatta be dr. Vadász Viktor, hogy a darabszám az nem azonos a munkateherrel. Hiszen jól tudjuk, hogy tíz darab tegnap érkezett ügy nem azonos tíz darab öt éven túli üggyel. Tudjuk, hogy egy darab ittas vezetés nem azonos egy darab sok vádlottas költségvetési csalással. Ismerjük akkor ezek szerint munkaterhet?

Dr. Cserni János:

Így van, a munkaterhet tudjuk. Nem tudjuk annyira precízen, amennyire szeretnénk, azt soha nem fogjuk tudni.

Dr. Hilbert Edit:

Én azt tapasztaltam, hogy a törvényszékek elnökei nem érdekeltek a munkateher kiegyenlítésében, akár törvényszéken belül sem, mert ez az alapja az álláshelyek kiírásának. És abban a pillanatban, ha azt lehet kimutatni, hogy egy adott járásbírószágon nagyon nagy a munkateher, amellet hogy lehet, hogy 20 km-rel arrébb meg borzasztóan alacsony, akkor a nagyobb munkaterhet vizsgálva, valószínűleg jobb eséllyel fogják kiírni az álláshelyet. Tehát azért lenne fontos egy ilyen általános mérce az átlaghoz képest, mert akkor lehetne azt is nézni, hogy helyi szinten eleget tesznek-e a kiegyenlítési kötelezettségnek.

Dr. Cserni János:

Köszönöm szépen. Elmondtam az elején, hogy én nem értek a létszámelosztáshoz. Nem tudom, hogy mi alapján megy a létszámelosztás. Visszatérve az eredeti kérdésre, nem csak darabszámot mérünk. Kétségtelen, hogy darabszám alapú a mérésünk, ugyanakkor, ha valaki megnézi a közzétett adatokat, akkor azt látjuk, hogy mérünk érkezést, befejezést, folyamatban lévő ügyeket, tehát ügy forgalmat mérünk, illetve megalapozottsági mutatókat is, ami szintén befolyásolja az adott bíró munkaterhét. Mérünk továbbá időszerűséget, mérünk tárgyalási nap kihasználtságot. Össze lehet mérni, hogy az adott bírók mennyire használják ki a tárgyalási napjaikat. Nézzük az engedélyezett, illetőleg tényleges bírói létszám arányát is. A járásbírószámi munkateher mérésnél az országban kavargó négyféle létszám közül mi a szerintünk legprecízebbet, a valóságot legjobban mutatót, a tárgyaló bírói létszámot vesszük alapul a munka teher meghatározásánál. Azon kívül, hogy ezeket az adatokat felvisszük táblázatba és láttatjuk, hogy mi az országos átlag, illetve mely megyék vannak ezen átlag alatt vagy felett, hozzácsatoljuk azokat az elemzéseket is, amelyek még pontosabban részletezik az adatokat. Ezen kívül utalnék arra, hogy a törvény az egyéni bírói munkateher mérését nem teszi kötelezővé, ennek ellenére mi járásbírószámi szinten lemegyünk az egyéni munkateher mérésére és elemzésére is. Tudjuk azt, hogy a bírák nemcsak ítéleznek. Részt vesznek országos programokban, nyitott bíróságon dolgoznak, az áldozatvédelem terén dolgoznak, közvetítői tevékenységet végeznek. Mindezeket méri a bíróság, mérjük ezt a teljesítményt is, és ezeket

feldolgozzuk, majd közzétesszük. Mindenki látja, hogy az egyes törvényszékek munkatársai mennyire veszik ki a részüket ezekből a munkákból is. Ha megnézzük, hogy mit csinált az OBH és a törvényszékek azzal a helyzettel szembesülve, hogy először a polgári ügyszakban, aztán a büntető ügyszakban is nagymértékben csökkent az ügyek mennyisége. Felmérte az OBH azt is, hogy a törvényszékek mit kezdenek a szabad kapacitásukkal. Összevetve az eredményeket az derült ki, hogy mindenki észlelte azt, hogy csökkent az ügymennyiség. És ha ez csökkent, akkor nem lehet hátradőlni, azokat a kollégákat, akiknek felszabadult a kapacitásuk, három téren kezdték el foglalkoztatni. Egyrészt bevonták az igazgatásba, a helyi igazgatásba, illetőleg az OBH-ba. Ezek a kollégák tényleg rengeteget dolgoznak. Lehet, hogy kevesebbet tárgyalnak, mint egy fővárosi bíró vagy kevesebb a súlyszáma, mint egy fővárosi bírónak, de valamilyen munkaanyagot, határozattervezetnek vagy mintának a kifejlesztésében részt vesznek vagy részt vesznek valamelyik kézikönyv megalkotásában.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Úgy gondolom, hogy a munkateher témájáról eléggé eltértünk, és azokban a munkateher adatokban, amikről beszélünk, ezek az egyéb tevékenységek semmilyen módon nem jelennek meg. Ezek az adatok sajnos nem kapcsolódnak össze, csak feltételezzük, hogy egy bíró a tárgyalási tevékenysége mellett még milyen egyéb tevékenységet is végez.

Dr. Léhmann Zoltán:

Én is nagy élvezettel hallgattam Dr. Cserni János úr előadását, és azt is látom, hogy nagyon felkészült a mai napra. Csak úgy érzem, hogy elbeszélünk egymás mellett. Itt felmerült két OBT tag részéről, hogy a már meglévő és működő súlyszámokat, amiket én minőségi mutatónak tartok, miért nem használja és hasznosítja az OBH? És miért nem ez a leterheltségi mutatója a bírónak? A két OBT tag kérdése – ha jól értettem – erre irányult. Azok a súlyszámok, amik rögzítve vannak a BIR-ben az egész országban, azokat miért nem lehet összesíteni? Megnézni, hogy megyei szinten mekkora ez a bizonyos súlyszám, és abból egy viszonylagos, ha nem is teljesen pontos arányszámot fogunk kapni országos szinten. A kérdés arra irányult, csak elbeszélünk egymás mellett, hogy a súlyszámokat miért nem veszi figyelembe az OBH?

Dr. Cserni János:

Azért nem kapnak erre választ a jelenlévők, mert máshogy gondolkodunk. Önök azt szeretnék, ha az OBH a súlyszámokkal foglalkozna, ezzel szemben az OBH meg azt szeretné, ha tudna foglalkozni a munkateher kiegyenlítéssel és azzal, hogy a bírónak minél jobban csökkenjen a munkaterhe. Ha megnézzük az adatokat, akkor azt látjuk, hogy 2010 óta a bírónak rettenetesen csökkent a munkaterhe az általunk alkalmazott módszerekkel. És nemcsak, hogy csökkent a munkaterhük, hanem csökkentek a különbségek is. Lehetne azt is kérdezni, hogy az OBH miért nem főz baracklekvárt. Lehet, hogy a baracklekvár főzés nagyon fontos dolog lenne, de látjuk, hogy baracklekvár főzés nélkül is el tudjuk érni az eredményeket. Korábban nem voltak eredmények, tehát azok a módszerek, amelyeket alkalmazunk, mégiscsak jók. És ráadásul eléggé intenzíven csökkentik a különbségeket és a terhet is. Ezt persze kiegészítik azok az eszközök is, amelyekről most nem beszélünk, például, hogy a jogszabályalkotásban is úgy veszünk részt, hogy csökkenjen a munkateher. Vagy azt, hogy sok képzést tartunk, és ezzel támogatjuk a bírókat. Kétségtelen, hogy a súlyszámokat nem vesszük tovább, de nagyon sok módszert alkalmazunk. Az eredmények minket igazolnak. Emellett pedig a törvényszékek is felhasználják a szabad kapacitásukat képzésekre, valamint arra, hogy besegítsenek házon belül és házon kívül is.

Dr. Vadász Viktor:

A besegítés intézménye – feltéve, ha jól értem – arról szól, hogy az egyik törvényszék megállapodik a másikkal, hogy például 50 folyamatban lévő ügyet átadnak, és erre kirendelünk 10 bírót a másik bíróságról. Ez viszont így az ügyfelek szempontjából nézve egy burkolt ügyáthelyezés, amelyről már az EJEB is világosan megmondta, hogy nem tisztességes. A kirendelés egyébként törvényes eszköze az ügyteher kiegyenlítésnek, de azért az aggályos, hogy törvényszékek megállapodnak egymás között arra, hogy fix ügyeket átadnak a másikkal, hogy azt a másik bíróság tárgyalja le.

Dr. Cserni János:

Meglepődve tapasztalom, hogy ezt így értelmezi bárki is. A kirendelésnél mindig bírót rendelünk ki. Nyilván nem ügyszámok alapján fog kalkulálni az a törvényszék, aki a besegít, és tudja vállalni. Ő azt fogja megnézni, hogy neki hány bírójának van szabad kapacitása. Ezt követően ezeket a bírót az OBH elnöke nyilván kirendeli az adott másik törvényszékre, és akkor jön a másik törvényi garancia, az ügyelosztási rendnek az elfogadása, illetőleg módosítása. Azokat a törvényszéket, ahova kirendelték a bírót, az ügyelosztási rendben fel kell tüntetni, és attól kezdve az ügyelosztási rendnek és a szignálási szabályoknak megfelelően kell az ügyeket szignálni. Nem csak új ügyeket kapnak persze, hanem sor kerülhet a régi ügyek átosztására is, erre lehetőség van.

Dr. Vadász Viktor:

Némi aggályt azért felvet a régi ügyek átosztása a másik bíróságon lévő bírókra.

Dr. Cserni János:

Amennyiben dr. Vadász Viktor bíró úr törvényi rendelkezést tud mondani, amely tiltaná az ügyek átosztását akkor, természetesen ennek utána tudok nézni, de én nem ismerek ilyet.

Dr. Vadász Viktor:

Nem láttunk ilyen megállapodásokat, ezért is teszek fel kérdéseket ezzel kapcsolatban. Ugyanis ezek nem nyilvános megállapodások.

Dr. Cserni János:

Csak azt mondom, hogy konkrét problémáknak nyilván utána tudunk nézni, de azzal hogy lehetnek ilyen problémák azzal nem tudunk mit kezdeni mi azért jöttünk ide hogy hogy szakmai válaszokat adjunk szakmai kérdésekre.

Dr. Hilbert Edit:

Én nagyon meglepődtem, hiszen pont főosztályvezető úr kezdte el mondani a folyamatot úgy, hogy előbb megállapodik a két törvényszék egymással, együttműködési megállapodást kötnek arra, hogy kinek van szabad kapacitása, hány ügyre kéri ezt a besegítést, majd ezt követően jelzik az OBH-nak. Tehát úgy kezdődik, hogy ők kijelölik az ügyeket, megkeresik a személyeket hozzá, és ezt követően avatkozik bele az OBH. Én egy ilyen megállapodást egy ügyvédi internetes oldalon láttam, és azon csodálkozom, hogy az ügyvédek ezt nem teszik szóvá.

Dr. Cserni János:

Erre hadd reagáljak. Abban az esetben, hogyha olyan megállapodás lenne, hogy konkrét ügyet visznek át, akkor érteném a felvetést, de ha a megállapodás során arról beszélnek, hogy az egyik törvényszéknek van kétezer ügye, amit nehezen tud feldolgozni, a másik törvényszéknek pedig van húsz bírója, aki fejenként száz ügyet biztosan el tudna vinni akkor, nem látom az aggályát ennek.

Dr. Hilbert Edit:

De a Bszi. hol teszi ezt lehetővé?

Dr. Cserni János:

A Bszi. a kirendelést teszi lehetővé. És ha a bíróság elnöke házon belül vagy az OBH elnöke házon kívül a kirendelésről dönt, akkor nyilván meg kell nézni, hogy annak van-e indoka és racionalitása, amely alapján neki ezt a kirendelést engedélyezni kell. Ezt pedig nyilván alá kell támasztani adatokkal.

Dr. Hilbert Edit:

Így van, de most hallottuk, hogy mennyire professzionális a központi igazgatás és mennyire átlátja a dolgokat. Tehát az OBH-nak nem az együttműködési megállapodást kellene figyelni, hanem azt kéne látni, hogy melyik törvényszék milyen ügyszakban van bajban, és látnia kellene, hogy honnan tudunk kirendelni bírót, ahol szabad kapacitás van. Ezt ugyanis csak az OBH elnöke teheti.

Dr. Cserni János:

Erre azt reagálnám, hogy nem a hadsereg vagyunk, és bírót kirendelni szabad akarata ellenére nem lehet, vagy ha lehet, akkor a törvény meghatározza azt az időtartamot, amire lehet.

Dr. Hilbert Edit:

Még a korábbiakhoz azt szeretném elmondani, hogy főosztályvezető úr azt mondta, hogy nem látjuk, hogy ki, milyen feladatot végez. De sajnos pont látjuk, hogy az igazgatási feladatokkal megbízás az általában tárgyalási kedvezménnyel jár együtt, amelyből az következik, hogy az adott bíró, akit egyébként bírói munkáért fizetnek meg, nem bírói feladatot kezd végezni, ezzel eltéríti a statisztikát, és az adott törvényszék egy bíróra jutó munkaterhét „feltolja”, többnek jeleníti meg.

Dr. Vadász Viktor:

Bocsánat, hogy közbe szólok, de pont az OBH elnökének statisztikai szabályzata mondja azt, hogy nem vehető figyelembe a bíró központi igazgatási feladata az ügyteher mérésénél. Egyúttal szeretném pozitívként kiemelni, hogy ennyi év után a központi statisztika végre a működő tanácsszámot veszi figyelembe, nem pedig az engedélyezett létszámot. Ezzel abszolút egyetértek. Viszont pont emiatt van beépítve a mérés rendszerébe a vezetők tárgyalási kedvezménye, a részmunkaidős bírók központi igazgatási feladatai. Ami tárgyalási kedvezménnyel jár, az csökkenti a munkateher statisztikát, mivel nem számítja bele a munkateherbe a bírót. Amit főosztályvezető úr mondott, a szabályzat pont ezzel ellentétesen szabályoz: az egyéb munkavégzés a munkateher szempontjából ténylegesen nincs kimutatva. Jelenleg azonban egyelőre még mindig az igazságszolgáltatás a bíróság fő feladatköre, és ezért azt kell néznünk, hogy ténylegesen mennyi munkát végez egy bíró. Amíg ez nincsen

kiegyenlítően ellátva, addig nem szabadna beszélnünk ezekről a programokról és projektekről, feladatokról, amiket még a szervezet bevállal. Ezek nem mehetnek az alaptevékenység rovására. Én továbbra is azt érzem, ha nem indul el valamilyen szinten a már meglévő súlyszámok vagy azok helyett egy más módszer alkalmazása, akkor még nagyobb egyenlőtlenségek lesznek. Tisztában vagyok vele, hogy a polgári ügyszakban ezt nehezen lehet megoldani, de a büntető ügyszakban igenis működik. Ott meg lehet mondani, hogy egy adott ügy mennyi ideig fog tartani. Továbbra is azt gondolom, hogy a súlyszám jó, használni kell országosan is, és ennek érdekében egységesíteni kellene a számítási szabályait. Bele kellene írni a statisztikai szabályzatba, hogy a súlyszám figyelembe vétele nem csak lehetséges eszköz, hanem elsődleges eszköz azokban az ügyszakokban ahol ez alkalmazható.

Dr. Cserni János:

Úgy tűnik, mintha lenne ellentmondás, aközött amit én elmondtam, és amit a bíró úr elmondott, azonban ez az ellentmondás látszólagos. A statisztikai szabályzat valóban azt mondja, hogy nem vesszük figyelembe, és oda is figyelünk arra, hogy mindenki jó adatokat szolgáltatson, és ne legyen az, hogy minden bíróság ezzel csökkentti a tárgyaló bírónak számát. Én nem is azt mondtam, hogy az ügyforgalmi vagy a munkateher statisztikai adatokban tesszük ezeket közzé, hanem azt, hogy külön közzétesszük ezeknek a programoknak a résztvevőit. Ennek az eredményét nyilván a statisztikai szabályzat nem tartalmazza, de ezeket az adatokat össze lehet vetni.

Dr. Hilbert Edit:

Nekem még egy kérdésem lett volna csak, hogy a tárgyaláson kívüli befejezések tárgyalási napnak történő elszámolása egységes-e az országban? Országos elnöki értekezleten ezt a problémát én már felvettem. Megvizsgáltuk a törvényszékek SZMSZ-eit, és azokban mindenféle megoldás volt. Több törvényszék a tárgyaláson kívüli befejezéseket nem számolta el tárgyalási napként, másutt például 6 befejezés ért egy tárgyalási napot, de volt, ahol ennél kevesebb, vagy jóval több kellett ahhoz, hogy azt tárgyalási napként számítsák. Akkor én azt kértem, hogy az OBH egységesítse ezt, de az OBH elnöke azt mondta, hogy ezt nem kívánja egységesíteni, mindenki dolgozza ki a saját gyakorlatát. Ebből az következik, hogy nem tud megnyugtató, összehasonlítható képet kapni a tárgyalási napok számáról, kihasználtságáról az OBH. Főosztályvezető úr azt mondta, hogy ezt vizsgálják. Hogy lehet ezt vizsgálni, ha nem összehasonlítható adatok alapján keletkeznek ezek az adatok?

Dr. Cserni János:

Mivel az SZMSZ-eket az OBH elnöke hagyja jóvá, így erre az OBH-nak rálátása van. Abban az esetben, ha azt észleljük, hogy valamelyik törvényszék rettenetesen eltér attól, ami az OBH, illetőleg a bírósági szervezetnek a kívánalma, akkor kérjük az SZMSZ módosítását.

Dr. Hilbert Edit:

De nem egységes?

Dr. Cserni János:

Nem egységes. Illetve csak annyiban egységes, amennyiben az igazgatási szabályzat ennek a kereteit meghatározza. Tehát attól nem térhetnek el.

Dr. Szabó Tamás Attila:

Ehhez az utolsó témához annyi kiegészítés, hogy az igazgatási szabályzat az egyes törvényszékek és ítélőtáblák elnökére, az SZMSZ-ben alkotandó szabályzatra bízta azt, hogy az egyes nemperes tevékenységekkel kapcsolatos befejezéseket hogyan értékelje. Ismeretem szerint az OBH elnöke valóban azt mondta a tanácselnök asszony által felvetettekre, hogy nem kívánja egyesíteni. Ennek azonban az az oka, hogy amikor az igazgatási szabályzat készült, akkor a szabályzat ezen része élénk és parázs vita tárgya volt. Ezért az lett a megoldás hogy célszerű a helyi megoldásokat a helyi vezetőre bízni figyelemmel arra, hogy a szabályzat ez a része mekkora vitát keltett. Ezt szerettem volna még hozzáfűzni. Hiszen nem tudott az a plénum sem egységesen állást foglalni abban, hogy hogyan lehetne országosan egységesen az összes helyi körülmény 100%-os figyelembevételével egy központi jellegű szabályzatot létrehozni.

Dr. Cserni János:

Tanácselnök asszony korábbi kérdésére reagálva, hogy hogyan fogja látni azt a bírót, hogy más törvényszéken eljáró bírónak mennyi és milyen ügyük van. Ezzel kapcsolatban főosztályvezető helyettes úr tudna nyilatkozni. Kérem, hogy pár mondatban mondja el, hogy a bíróság vezetője hány kattintással tud eljutni országos adatokhoz.

Dr. Hilbert Edit:

Én a munkateher fogalmával kapcsolatban kérdeztem. Ha nincs meghatározva a munkateher fogalma, akkor nem tudja, hogy az ő munkaterhe, hangsúlyozom, nem a darabszáma, azt meghaladja vagy alatta van másik bírónak.

Dr. Cserni János:

Egy kérdésem lenne, de csak azért, mert eljöttünk kollégákkal beszélgetni, és ha már eljöttünk, akkor tudni szeretném, hogy ők is ismernek-e mindent. Létezik a vezetői információs rendszerünk, ezt használja valaki?

Dr. Hilbert Edit:

Láttuk, hogy hogyan működik, de mivel már nem vagyunk vezetők, nem használjuk.

Dr. Cserni János:

A törvényszékek vezetői adhatnak ehhez hozzáférést és biztos vagyok benne, hogy adott esetben erre sort is kerítenek.

Dr. Vadász Viktor:

Ezt nagyon jó ötletnek tartom. Ha az OBT tagjai a teljes országos statisztikai adathalmazhoz hozzáférést kapnának az OBH elnökétől, én biztosan örömmel fogadnám.

Dr. Cserni János:

Nem az összes statisztikai adatot tartalmazza a rendszer, de nagyon jó adatokat és kimutatásokat. Elmondom, hogy egy olyan új fejlesztés irányába indultunk el, ami még inkább láttatni fogja a munkaterhet. Dr. Fehér Zoltán kollégám tud bővebben nyilatkozni az úgynevezett törzsszámokról.

Dr. Fehér Zoltán:

Mivel elhangzott a teremben, hogy mást is érdekel az informatikai fejlesztés, jómagam is büntető bíróként érdeklődést mutatok az informatika iránt, és azt gondolom, hogy a 21. század digitális bíróságának fel kell tudni a nőni ahhoz a feladathoz, hogy minél gyorsabban és precízebben kaphassuk meg ezeket az adatokat. Ahogy elolvastam az OBT előző ülésén készült jegyzőkönyvet, dr. Vadász Viktor már megemlítette, hogy jó lenne a statisztikát a tényleges helyzethez igazítani. Pontosan egy évvel ezelőtt kezdtünk el ebben mi is gondolkodni. Nevezetesen a BIR rendszerben meglévő adatokból álló adatbázist kívánjuk teljes mértékben pontosítani. Jelenleg mindannyiunk számára ismert, hogy a BIR rendszer a bírók neveit tartalmazza. Emellett bevezetésre kerülne egy dolgozóit törzsszám, ami lehetővé tenné azt, hogy valós időben vizsgálva pontos kimutatásokat készítsünk arról is, hogy hányan dolgoznak, hányan vannak kirendelve. Eljutottunk odáig, hogy ezek a törzsszámok létrejöttek, jelenleg a tesztelés fázisa zajlik. Hamarosan erről többet is tudunk beszélni, amennyiben elvégeztük a szükséges tesztek lefuttatását. Tehát mindenképpen megpróbálunk közelebb kerülni a valós, tényleges állapothoz.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Nekem annyi észrevételem lenne, hogy a főosztályvezető úr által említett megalapozottsági mutatók egyrészt továbbra sem a munkateher kimutatását jelentik, hanem a munka minőségének megítélését. Másrészt nyilván ez is valamilyen szinten összekapcsolódik a súlyszámokkal, hiszen nem mindegy, hogy egy ittas vezetésben van egy helybenhagyása a bírónak vagy egy húsz vádlottas ügyben. Végül tudjuk azt is, hogy ezer oka lehet egy megváltoztatásnak is. Például sokkal jobb a vélemény arról a bíróról, aki egy 200 oldalas ítéletet adott ki úgy a kezéből, hogy abban összesen mondjuk három dolgot kell megváltoztatni a másodfoknak, mint arról, aki egy darab ittas vezetést megcsinál, és azt helybenhagyják. Még egy gondolat, hogy soha nem láttam olyan jellegű kimutatást megalapozottsági mutatók tekintetében, ami még azt is figyelembe vette volna, hogy milyen mértékű jogszabályváltozások voltak. Például a bűncselekményi értékhatár megváltozása vagy az új Btk. hatálybalépése tömegével indukálta a megváltoztatásokat, és ezek akkor sem jelentek meg semmilyen módon a központi statisztikában. Tehát én ezt a fajta minőségi mutatót is eleve kritikával kezelném, hiába kapcsolódik össze valahol áttételesen a munkateherrel, mivel igazán nem annak a mérésére szolgál.

Dr. Cserni János:

Lehet, hogy a számokból nem látszik, de az elemzések mindig kitérnek ezekre az okokra, hiszen az elemzések elején van egy hosszabb bevezetés arról is, hogy mit, miért számolunk. A felkészülésnél azt is áttekintjük, hogy milyen változások voltak az elmúlt időszakban.

Dr. Vasvári Csaba:

A súlyszámrendszer elvetésével kapcsolatban a magam részéről nem tekintem tartalmi ellenérvnek azt, hogy azért nem lehet országosan bevezetni, mert az OBH elnöke engedélyezi a törvényszékeknek az ettől való eltérést. Ez nem egy tartalmi ellenérv. Látható, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnöke ódzkodik az országos bevezetéstől. Élek a gyanúperrel, hogy az országos összehasonlíthatóságot szeretnék ezzel elkerülni. Ide kapcsolódik a kérdésem is. Főosztályvezető úr dr. Vadász Viktor hozzászólására reagálva egy fél mondatot mondott azzal kapcsolatban, hogy tényszerűen nem igaz azon állítás, hogy a központi régióban elnehezültek az ügyek. A Fővárosi Törvényszéken 800 bíró dolgozik, 300 dolgozik körülbelül a Budapest Környéki Törvényszéken. Magyarul elmondhatjuk, hogy a magyar bírák közül minden

harmadik a központi régióban fejt ki tevékenységét. Az OBT megválasztott tagjai közül hatan a központi régióból vannak, köztük magam is. Úgy vélem, hogy főosztályvezető úr beszéde közben gondolatban maga előtt látta az erről az ülésről készült jegyzőkönyvet, mert részletesen beszámolt a színes-szagos intézkedésekről és mindarról a jóról, amit bevezettek. Munkacsoportokról különböző projektekről, modellekről, stb. Mindezekre tekintettel én is hangsúlyozottan a jegyzőkönyv kedvéért szeretném megkérdezni főosztályvezető urat arról, hogy mi a hivatalos véleménye arról, hogy a központi régióban más-e az ügyek minősége, mint az országos átlag? Jellemzőek-e erre a régióra az elnehezült ügyek? Kíváncsian várom válaszát, figyelemmel arra, hogy azt az ország bíróinak egyharmada valószínűleg érdeklődéssel fogja olvasni.

Dr. Cserni János:

Meg kell nézni a két éven túli, öt éven túli statisztikákat. Ebből kiderül, hogy mennyire igaz, mennyire nem. De annyit azért pontosítanék, hogy dr. Vadász Viktornak nem az volt a felvetése, hogy a központi régióban elnehezültek-e az ügyek, hanem az volt a felvetésre, hogy az új ügyeket fejezik be a bírók és a régiók maradnak. Én erre válaszoltam, hogy ez tényszerűen nem igaz.

Dr. Vasvári Csaba:

Arról esetleg tudna akkor nyilatkozni, hogy a központi régióban hogyan alakulnak az ügyek az ügynehezesség szempontjából az országos átlaghoz képest? Ez most egy vélelem a részemről, hogy a központi régióban nehezebbek az ügyek, azonban ha az egységes súlyszámrendszer be lenne vezetve, akkor feketén fehéren látszana, hogy ez így van-e. Mivel a súlyszámrendszer központilag nincsen bevezetve, így ezt az alapján nem tudjuk megmondani. De hallottuk, hogy az Országos Bírósági Hivatal számtalan egyéb korszerűnél korszerűbb módszerrel dolgozik, hátha önök erről többet tudnak.

Dr. Cserni János:

Erről igazából a bíró úrnak is kellene tudnia, mivel a törvényszékek elnökeinek kötelessége az, hogy minden évben tájékoztassa a bírói kart arról, hogy mi a helyzet. Ilyen beszámolója azért szokott lenni valamennyi elnöknek, ellenkező esetben nem tudnánk mi sem információt szerezni a bíróságokról. Ezekben a beszámolóban nagyon részletesen szokták közölni, hogy hogy áll az adott törvényszéken az ügyeknek az összetétele. A törvényszék elnöke pedig a súlyszámra abszolút rálát, és belső összehasonlítást tud ezzel kapcsolatban adni. Én egyébként dolgoztam a Fővárosi Törvényszéken, tehát azt aláírom, hogy ott nehezek az ügyek. Arról nem tudok nyilatkozni, hogy nehezebbek-e, mint a többi törvényszéken. Ezt a kérdést sosem úgy kell feltenni, hogy a Fővárosi Törvényszéken vagy általában a központi régióban nehezebbek-e az ügyek, mert nézzük meg azt a törvényszéket, ahol például nyolc törvényszéki bíró van, ahol első és másodfokú ügyeket is tárgyalnak, és hozzájuk érkezik akár egyetlen nehéz ügy, amit kötelezően hármas tanácsban kell tárgyalni. Gondoljuk végig, hogy ennek a törvényszéknek mennyivel nehezebb a helyzete ahhoz képest, ami a Fővárosi Törvényszéken van.

Dr. Vadász Viktor:

Azért nem igaz tényszerűen, amit most főosztályvezető úr mond, mert az OBH arról is közöl számokat, hogy mekkora az egy működő tanácsra jutó folyamatban lévő ügyek száma. Én épp erről beszéltem pár perce. Hiába mondja azt, hogy valahol nyolcszáz, valahol meg csak három bíró van, mert a kisebb bíróságon 1-2 darab ügy jut egy bíróra, míg a Fővárosi Törvényszéken

11. Az más kérdés, hogy itt már hozzá vannak szokva ahhoz a bírák, hogy két-három havonta betalicskáznak hozzájuk kétszáz ezer oldalnyi nyomozati iratot, és nem esnek azonnal kétségbe, és elfogadom azt is, hogy az a kollégának, aki életében először tárgyal ilyen mega ügyet, sokkal nagyobb személyes nehézsége lesz az ügy kezelésével. A tanácsok száma, azaz a bíróság létszáma a statisztikákban, amiket az OBH közöl, ki van küszöbölve azáltal, hogy az ügyek száma el vannak osztva a működő tanács számmal. Amit korábban mondtam, szerintem tényszerűen továbbra is igaz, és úgy érzem, nem is ebben van ellentmondás közöttünk. A bíróságokon, valóban volt egy jelentős érkezéscsökkenés peres ügyszakban, de ennek az oka, hogy azok az ügyek, amik eddig könnyen befejezhetőek voltak, nem érkeznek meg. Vagyis arányait tekintve egy bírónak kezebe nehezebb ügyek maradnak, tehát elnehezült referáda. Nem azt mondtam, hogy a bírák az új ügyeket fejezik be, a régiakat nem.

Dr. Cserni János:

Ez egy következtetés, a másik következtetést azonban mindig elfelejtjük levonni. Azt hogy, kevesebb az ügy, több a felszabadult kapacitás, vagyis nem az van, hogy van 8 nehéz ügye és 30 könnyű, hanem van 8 nehéz ügye, de nincs 30 könnyű.

Dr. Vadász Viktor:

Én értem ezt az állítást, és én is dolgoztam 300 ügygel a PKKB-n, amiből nem 300 nehéz ügy volt, hanem volt benne 150 könnyű, csak hogy az is két-három évet várt amire ki tudtam tűzni. Ez a probléma valóban nincs, csak hogy ez az időszűrést rontotta, nem a munkateherben volt érezhető. A jogalkotás ezt megoldotta a törvénymódosítással. Nekem továbbra is az a problémám, hogy egyes bíróságokon a bírák napi munkájának 7/8-át a nehéz ügyek vitték el, míg 1/8 volt a könnyű ügyek befejezése. Most ez az 1/8 valóban nincsen, maradt a 7/8, viszont illene megmérni, hogy más bíróságokon, amikre az OBH rálát, ott milyen ez az arány. És ezért hozom fel újra és újra a súlyszámokat. Ahol ugyanis ez az arány fordított, és a nehéz ügyek az 1/8-ot a könnyű ügyek a 7/8-ot teszik ki, ott drasztikus a munkateher-csökkenés, a bírónak már szinte ki se tudja tölteni a tárgyalási napjait. Erre nem lehet az a válasz, hogy ezek a bírók addigis más dolgokkal foglalkoznak, miközben megmaradnak azok a bíróságok, ahol továbbra sincs idő arra, hogy a bírónak a nagy ügyei mellett mással foglalkozhasson.

Dr. Léhmann Zoltán:

Egy kis logikai bukfcenet látok abban, amit a főosztályvezető úr mondott. Azt nem vitatja senki, hogy sokkal kevesebb az ügy országosan. Tehát ha ezt akarjuk kitenni az ablakba, akkor kijelenthetjük, hogy minden bírónak jobb, mint ezelőtt 8 évvel. A probléma az, hogy ami maradt ügy, azok területi eloszlásának aránya nem változott. Tehát ha volt korábban valakinek 60 ügye, annak most van 15, akinek korábban kétszáz ügye volt, annak van most 80. Tehát az arány nem módosult, a bírók munkateheri közötti különbség maradt, sőt rosszabb lett az elmúlt évekhez képest.

Dr. Csontos Katalin:

Véleményem szerint az ügyforgalmi adatok a bíróságok és a bírósági szervezetrendszernek a teljesítményértékelésére alkalmas. A munkateher a bírónak munkateherének a mérésére, az összehasonlításra, a jutalom meghatározására, a kirendelés megalapozottságára alkalmas. Tehát én úgy érzem, hogy ebben a vitában pont a bírónak veszik el. Pedig az ítélkező bírónak kellene, hogy a középpontjában legyen a munka teher körüli vitában. Pedig erről semmi szó nem esik, és úgy gondolom, hogy ezért is fontos a munkateher mérés, és tudom, hogy van most éppen családbarát program az OBH-ban. Ezért azt mondom, hogy szóljon a munkateher mérés a bíróról. Hogy

tudja, hogy mi az az ideális munkateher, ami mellett oda tudja igazítani az önképzését, oda tudja igazítani az egyéb tevékenységét a szakmai életében vagy éppen a magánéletében. Tehát ez nemcsak a bíróságokról kell, hogy szóljon, hanem a bíróról is. A másik, amit mondani szerettem volna, hogy én polgári ügyeket tárgyalok, és itt ugye elhangzott az, hogy a súlyszám az nyilván egy mennyiségi mutató lehet. De polgári eljárásban a súlyszám csak hét szempont alapján kerül megállapításra és a minőségi mutatók alig jönnek szóba. Ha jól értem a polgári bírák ügyterhe kizárólag mennyiségi mutatók alapján van mérve, ami mondjuk nem egy ideális helyzet, ha azt nézzük, hogy a büntető bírakat viszont minőségi mutatók alapján is mérik. Nincs erre valamiféle törekvés, hogy a büntető és a polgári bíró is ugyanolyan mértékben mérhető legyen?

Dr. Cserni János:

A központi igazgatás mérései, az egyéni munkateher mérései járásbírói szintre terjednek ki. Mi a büntetőben sem vesszük figyelembe a súlyszámot, tehát a központi igazgatás szempontjából változtatás nem kell. Vagyis most adott esetben azt mondom, hogy nem érzem szükségességét. Nyilván folyamatosan gondolkodunk rajta. Ha máson nem, akkor azon, hogy a peren kívüli ügyek számának az emelkedésével valamit kell kezdeni. Nyilvánvalóan nem vagyunk burokokban, és látjuk, hogy változott a jogszabály és áthelyeződtek a hangsúlyok. Ez alapján igyekszünk azt mérni, ahol nagyobb biztonsággal tudunk pontos adatot mondani. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke szokta mondani, hogy nem kell minden dolgot mérni, mert ha egy orvosi műhibát nézünk meg, ahol szintén száz kérdést fel lehetne tenni, de három kérdésből biztos el lehet jutni ahhoz hogy 99%-ban megállapítjuk, hogy volt-e műhiba, akkor a maradék kilencvenhét kérdés felesleges. Itt is a peres ügyforgalmi adatokat mértük az elmúlt nyolc évben folyamatosan, most változott a kép. Változott a Be., így egyre több olyan ügy van, amelyet peren kívül intéznek el. Így mi is elkezdtük ezen gondolkodni, hogy hogyan tudunk pontosabb adatokat a rendszerbe való nagyobb belenyúlás nélkül szerezni. Azért nagyobb belenyúlás nélkül, mert az nagyobb időtartamot is igényel, és igyekszünk viszonylag gyorsabban reagálni ezekre a változásokra, és úgy vettem észre, hogy az utóbbi időben ez sikerült is. Én nem vagyok polgári ügyszakos, ezért főosztályvezető helyettes úr tud nyilatkozni ezzel kapcsolatban.

Dr. Szabó Tamás Attila:

Csatlakozni szeretnék főosztályvezető úrhoz, hogy valóban ezek szerint félreérthető volt az általunk elmondott. Tehát a súlyszámot sem a büntető egyéni munkatehernél, sem pedig a civilisztikai, munkaügyi, közigazgatási, illetve gazdasági egyéni munkatehernél az elemzések, illetve a közzétett egyéni bírói átlagos munkateher tartalmazó táblázatok nem tartalmazzák. Arra hívnám fel a figyelmet viszont, hogy azok a táblák, amik az egyéni statisztikai adatszolgáltatás alapján előálló összesített törvényszékek és törvényszékek járásbírói adataira lebontott adatok, azok átlagszámok. Tehát akár azt is mondhatnám, hogy ez az átlagos munkateher, ha feltesszük, hogy a munkateher egyenlő az ügyteherrel, de akkor ettől vonatkoztassuk el, mert látom, hogy az OBT egyértelműen kifejezte, hogy ez nem egyenlő az ügyteherrel. Zárójelben megjegyzem, hogy a munkatehernek vannak szubjektív elemei, tehát, hogy kinek mi a terhes ügy és kinek mi a nem terhes. Ebben közrejátszik a szakosodás, a gyakorlat, az, hogy a bíró mióta ítélkezik, tehát a szubjektív elem a munkateherben. Ha már arról beszélünk, hogy a munkateher nem egyenlő az ügy teherrel.

Tehát a szakmai egyszerűsítés kedvéért használjuk az ügyteher fogalmat ebben a körben. Tehát azok a táblázatok, amelyek ott szerepelnek félévente az intraneten, azok nagyon hosszú idősoros adatok, hiszen a működő tanácsból számított tárgyaló tanácsos módszerek évek óta ugyanazok. Ez nagyon összehasonlíthatóvá teszi a rendszert és az egyéni bíró átlagos

munkaterhét. És átlagot számíthatunk arra, hogy az egyes törvényszékek járásbíróságainak különböző szakjaiban milyen átlagos munkateher adatokat találhatunk. Ilyen alapon van összehasonlítás, van folyamatosság, és nem csak az érkezett ügyekre, hanem a befejezettekre és a folyamatosakra is. Tehát ez egy nagyon komplex táblázathalmaz, éppenséggel ebből lehet látni mind az évek során bekövetkezett változásokat, mind az egyes törvényszékek között bekövetkezett változásokat.

Dr. Cserni János:

És arra reagálva, amit dr. Léhmann Zoltán mondott, hogy az arány a bírók között nem változott, dehogynem változott. Ha megnézik az idevonatkozó ábrát, hogy mekkora az átlagtól való eltérés, látható, hogy az is csökkent, így az arányok is csökkentek. És ezzel kapcsolatban, illetve azzal kapcsolatban, amit főosztályvezető helyettes úr elmondott, akkor megjegyezném, hogy csinálhatnánk rengeteg féle statisztikát. Például olyat, hogy „még nem terhelhető új bírák ügyterhe”, „az éppen kifelé menő régi bírák ügyterhe”, „a jól terhelhető bírák ügyterhe”, „a specializált bírák ügyterhe”, illetőleg „a kis bíróságokon tárgyaló bírák ügyterhe”. Én ezt nem pikírt megjegyzésként mondom, csak jelzem, hogy nagyon sokfelé el lehetne menni, ha a munkaterhet nézzük, de egyelőre azt mondom, hogy az eredmények azt mutatják, hogy a jelenlegi módszereink is eredményre vezetnek.

Dr. Vadász Viktor:

A jelenlegi módszereink... az egész súlyszámrendszert, amit az OBH láthatóan a kukába dobott, épp az OBH dolgozta ki 2012 és 2015 között. Az egészet azért hozták létre, hogy a munkateher különbségeket és központi régió problémáit megoldják, azonban a probléma nem oldódott meg, csak sokkal szebb grafikonokon lehet bemutatni azokat a számokat, amelyek ezt mutatják. Az ügyek valóban szép lassan elfogynak, de csak ha a darabszámokat nézzük. Viszont ha csak ezeket nézzük, akkor is azt látom, hogy a központi régióban még ezek is magasabbak. Látható, hogy az ügyek közül a közéletet és a politikát is elsősorban a büntetőügyek, személyiségi jog perek és közigazgatási ügyek érdeklik. Ezek közül is kiemelkednek a törvényszék elsőfokú büntetőügyei a fővárosban. A probléma itt továbbra sem oldódott meg. Az irány nagyon jó volt a súlyszámmal, nem azért mert nincs ennél jobb, hanem azért, mert a 1 oldalas vádirat alapján indult ügyek és a szobányi ügyek nem ugyanannyit érnek. Ez már evidencia volt a súlyszámokkal, és most visszatértünk oda, ahol 2012 előtt voltunk.

Dr. Hilbert Edit:

Szeretném ismét hallani a választ arra, hogy ha konszenzus született elnöki értekezleten arról, hogy a súlyszám jó, az Országos Bírósági Hivatal elfogadja, hogy a súlyszámokat a törvényszéken belül munkateher kiegyenlítési eszközként használják, akkor mi annak az akadálya, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnöke ugyanígy használja a súlyszámokat, és maga is a kiegyenlítés eszközeként használja ezt?

Dr. Cserni János:

Ennek egyetlen oka van. A súlyszámrendszer elfogadásakor megállapodtak abban, hogy a törvényszék fogja ezt alkalmazni a munkateher kiegyenlítésre. Ezt a törvényszékek azóta is alkalmazzák, tehát a súlyszámokat az állítással ellentétben nem dobták ki a szemétkébe. Az elejétől kezdve ugyanúgy és ugyanarra használjuk, amire ezt kitalálták. Figyelembe véve, amiket az előbb is elmondtam, az az álláspontunk, hogy hogy nincsen szükség a súlyszámok ilyen jellegű figyelembevételére.

Dr. Fatalin Judit:

De miért nem kapunk választ erre az egy kardinális kérdésre?

Dr. Cserni János:

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének feladata nyilván az, hogy a munkateher kiegyenlítésben központi eszközökkel részt vegyen akkor, ha helyi eszközökkel ezt nem lehet megoldani.

Dr. Vadász Viktor:

Lehet, hogy ezt csak jegyzőkönyvön kívül mondaná el, de így most nem tudjuk meg, hogy mi lehet ennek az oka...

Dr. Cserni János:

Nem is tudtam, hogy készül jegyzőkönyv. Tudtommal nem OBТ ülésen vagyunk.

Dr. Vadász Viktor:

De igen, OBТ ülésen vagyunk. Mi OBТ ülésre hívtuk meg önöket.

Dr. Hilbert Edit:

Lehet, hogy önöknél ez egy belső értelmezési probléma, de mi itt OBТ ülésen vagyunk.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének legutóbbi, 313-as alszámú átiratában a szeptember 4-ei jegyzőkönyvet hiányolta. Mivel a Bszi. a „találkozó” fogalmát nem ismeri, csak az ülést és csak az ülésről kell jegyzőkönyvet készíteni, és az OBH elnökének jegyzőkönyvre van szüksége, akkor azt gondoljuk, hogy ő is azt feltételezi, hogy ülésről van szó. Az idő előre haladtára figyelemmel azt szeretném kérni a jelenlévőktől, hogy mivel láthatóan a súlyszám kérdéskörben nincsen egyetértés, amennyiben más kérdés merült fel, akkor még erre térjünk ki a munkateher mérés kapcsán.

Dr. Léhmann Zoltán:

Én egy észrevételt szeretnék tenni. Láthatóan az OBH kerüli annak a kérdésnek a megválaszolását, hogy a súlyszámokat miért nem alkalmazzák központi mérésre.

Dr. Cserni János:

Egy mondatot szeretnék még mondani. Abban ugyan nem értünk egyet, hogy most ülésen vagyunk vagy sem, azonban ez abból a szempontból lényegtelen is, hogy mi azért jöttünk el, hogy a munkateherről beszéljünk. Illetve arról, hogy az Országos Bírósági Hivatal mit csinál ezzel kapcsolatban. Én azt gondolom, hogy teljes egyetértés volt abban, hogy az eredmények valóban jobbak, nagy előrelépés volt, csökkent a bíróságok közötti különbség, csökkent a bírácoknak az egyéni, illetőleg az országos munkaterhelése is. Abban nem értünk egyet, hogy az önök véleménye szerint nem megfelelő mértékű a csökkenés, illetve lehet, hogy ezt nem is mondják, hogy nem megfelelő, hanem azt, hogy lehet tovább csökkenteni.

Dr. Vadász Viktor:

Az a véleményünk, hogy az nincs mérve a valós munkateher súlyszám hiányában.

Dr. Hilbert Edit:

Csak az ügyszámok csökkennek.

Dr. Cserni János:

Igen, azonban azt mindenképpen lehet mondani, hogy nem érzik úgy, hogy egy egyéves vagy öt éves vagy tizenkét éves feladat lett volna ez. Ha megnézzük, hogy mi történt itt az elmúlt húsz vagy harminc évben, akkor azt látjuk, hogy nagyon sokáig toporgott az ügyteher problémája. 2010 óta azonban megindultak a változások jó irányba. És azon lehet gondolkodni, hogy hogyan lehet még jobban mérni az ügyterhet, akár súlyszámmal, akár mással, azonban azzal szemben nem nagyon lehet érvelni, hogy amit eddig elértünk közösen a bírósági szervezettel és vezetőkkel, ez a bírának a terhét is csökkentette.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Egy gondolatot szeretnék hozzáfűzni, hogy ezt az ügyszám csökkenést, illetőleg ügyteher csökkenést én egyetlen egy dologra vezetnem vissza, a bírák munkájára. Ők tettek a legtöbbet azért, hogy ez a munkateher csökkenjen. Nem kisebbítve persze az OBH és az igazgatási vezetők érdemeit. A bírák és az igazgatási dolgozók munkáját dicsérve mondanám még, hogy nagyon sok munka van ebben a súlyszámban. Nagyon sokan dolgoztak azon, hogy ez a rendszer kidolgozásra kerüljön. Rengeteg ellenkezésem és tiltakozásom keresztül egy viszonylag jó rendszert dolgoztak ki, amihez egyetlenegy kattintás kellene, és az összes adat hozzáférhető lenne a BIR-ből. Én csak ennyit szerettem volna hozzátenni, hogy az emberi tényező, illetve a bírák munkájának jelentőségét ne csökkentjük.

Dr. Cserni János:

Így van, már korábban is elmondtam, csak akkor még elnökaszony nem volt jelen, hogy ezt az eredményt a bírák érték el, és a bírák úgy érték el ezt az eredményt, hogy különböző támogatásokat kellett kapniuk. Mert abból indultunk ki, és abból indulunk ki folyamatosan, hogy a bírósági vezetőknek a legalsó szintű vezetőtől a legfelsőbb vezetőig – de ebben a felelősségi sorrendben – feladata az egyenlő munkateher biztosítása és a munkateher csökkentése. Nem az a jó vezető, aki együtt sír a bíróval, hogy „jaj de rossz neked, mert ilyen sok a munkád”, hanem az, aki felhasználja az eszközöket arra, hogy támogassa a bírókat, illetve csökkentse a munkaterhet. A központi igazgatás, pedig ehhez adott olyan eszközöket, mint például az igazgatási szabályzat eszközei vagy például a Szolgáltató Bíróság Program, a Fenntartható Fejlődés Program vagy a Fenntartható Fejlődés Vezetői Program, amelyekkel azt akartuk elérni, hogy a vezetők minél jobban támogassák a bírókat abban, hogy hozzák az eredményeket.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Itt az a lényeg, hogy ha a bíró nincs, ha ő nem dolgozik, akkor ez az összes felesleges.

Dr. Vadász Viktor:

Azért a jogalkotásnak is volt némi szerepe abban, hogy az ügyteher csökkenjen, mert azért ezek nem véletlenül állíthatók párhuzamba a Pp. módosításokkal, az új Be-vel, új Pp-vel.

Dr. Cserni János:

Ezzel kapcsolatban csak annyit mondanék el, hogy a jogalkotás sem mankó nélkül dolgozott. Ahhoz, hogy a jogalkotás ilyen kedvező eljárási törvényeket fogadott el, nagyon sok bírónak a munkája kellett, nagyon sok bírót bevontunk a véleményezésbe az OBH-n keresztül, tehát akkor is az egyes bírók voltak a közreműködők. Nyilván ehhez kellett egy fogadókészség és egy olyan csapat, aki ezeket az eljárási törvényeket úgy alakította át, hogy ez ezt eredményezze.

Dr. Rochlitz Zoltán:

A vezetői információs rendszerhez hozzáférésre akkor elvileg lenne lehetőség?

Dr. Cserni János:

Én úgy tudom, hogy a törvényszék vagy az ítélőtábla elnöke adhat erre lehetőséget és onnan lehetne megkérni a jogosultságot.

Dr. Szabó Tamás Attila:

Így van. Ez a rendszer gyakorlatilag egy lekérdező felület, amely a szinkronizált BIIR adatbázis adataira épül, és az alaphozzáférés a BIIR master adatbázisban biztosítható, mert össze van a kettő fűzve. Szándékosan arra gondoltunk a fejlesztésnél, hogy a helyi vezetésre bízunk azt, hogy az igazgatási munka támogatása érdekében a vezetők hozzáférést kapjanak, illetve a statisztikusok is megkapták a hozzáférést. Az pedig nem zártuk ki, hogy a helyi vezető, akit gondol, annak ad hozzáférést. Tehát ebben az esetben nem az Országos Bírósági Hivatal központi jogosultságkezelése áll fenn. Tehát ez egy kifejezetten a helyi vezetőknek szóló segédeszköz.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Amennyiben nincs más kérdés, akkor nagyon köszönöm a megjelenésüket. Én azt gondolom, hogy nagyon sok minden tisztázódott a tekintetben, hogy hogyan látjuk ezeket a kérdéseket, és nyilván majd a jövőben is fogunk még ezzel foglalkozni.

Több kérdés nem volt, dr. Cserni János, dr. Szabó Tamás Attila és dr. Fehér Zoltán távozik az OBT üléséről. Dr. Rochlitz Zoltán szünetet rendel el 11 óra 15 perctől 11 óra 30 percig.

Dr. Rochlitz Zoltán:

A munkateher méréssel kapcsolatban kérdezném, hogy ehhez kíván-e még bárki, bármit hozzáfűzni?

Dr. Vadász Viktor:

Én azt gondolom, hogy az összefoglalóban szerepelni fog, hogy mi volt a vita tárgya, de az egységes álláspontunk szerintem az volt, hogy a súlyszámot alkalmazni kellene a munkateher mérésében, és a polgári ügyszakban is kellene valami szempontrendszer, amivel pontosabban lehet mérni a munkaterhet. Azt gondolom, hogy több tag is azon az állásponton volt, hogy továbbra sincsen meghatározva az átlagos országos munkateher. Továbbá, álláspontom szerint, láthatóan az OBH is külön intézményként beszél a besegítésről, azaz az Országos Bírósági Hivatal is úgy kezeli, hogy van egy ilyen intézmény, amelynek az alapja, hogy törvényszékek megállapodnak egymás között ügyek átadásáról. Ilyen viszont a Bszi-ben nincs. Az a baj ezzel, hogy nemcsak újonnan érkező ügyekben alkalmazzák, hanem már folyamatban lévő régi

ügyekben is, így gyakorlatilag átszignálás történik. Azt meg ugye pontosan tudjuk, hogy mi a véleménye egyes nemzetközi szervezeteknek (pl. GRECO) a kirendelésről: még ott is vitatják, ahol egyébként nincs probléma vele. Ha egy ilyen megállapodás napvilágra kerül, garantáltan lesznek negatív következményei nemzetközi fórumokon az érintett ügyekben, amit mindenképpen el kellene kerülni.

Dr. Csontos Katalin:

Fontosnak tartom kiemelni, hogy az ügyfelek szempontjából is nézni kell ezt a dolgot, ugyanis a bírói munkateher nyilvánvalóan összefügg az időszerűséggel. Az, hogy a központi régióban az ügyfél nehezebben jut el egy befejezéshez, mint mondjuk valahol vidéken, azt gondolom, hogy ez a bírósághoz fordulás jogát is érinti.

2. napirendi pont:

Az OBH elnöke által küldött levelekben felvetett kérdések megvitatása

Dr. Rochlitz Zoltán:

Az eredeti 1. napirendi pont lett volna az OBH elnöke által megküldött leveleknek a tárgyalása. Küldtem további leveleket a tanácskozási joggal jelenlévőknek, illetve a tagoknak az ülésre szóló meghívóval együtt, mert ezek azóta érkeztek meg, illetve az előző ülésen nem mind került ismertetésre. Ezzel kapcsolatban igazából álláspontom szerint két lehetőség merül fel. Én azt gondolom, és feltételezem, hogy egyet fogunk érteni, hogy nyilván semmi értelme nincsen ebben a pontban tárgyalni, mivel dr. Darák Péter elnök úr is azért javasolta ezt a napirendi pontot, mert az a testület rendes működése, hogy az ülésen élőben megvitatja a dolgokat. Ugyanakkor az OBH elnöke nem jelent meg, tehát nyilván az ő távollétében ezzel kapcsolatban további beszélgetésnek nincs értelme. Így két lehetőség merül fel. Az egyik az, hogy egyszerűen ezt a napirendi pontot tovább görgetjük a következő ülésre. A másik az, hogy valamilyen részbeni választ írunk az ülést követően az OBH elnökének. Igazából én azt szeretném kérdezni, hogy van-e olyan a tagok között, aki szükségesnek tartaná, hogy most részletében beszéljünk meg ezeket a leveleket? Amennyiben nincsen, a következő kérdésem az lenne, hogy vigyük-e át ezt a napirendi pontot a következő ülésre vagy felhatalmaztok engem, hogy egy válaszlevelet megfogalmazzak.

Dr. Vasvári Csaba:

Én annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy bár kétségtől az udvariasság szabályai azt igénylik, hogy válaszolja meg az OBH elnöke ezeket a leveleket, ugyanakkor vegyük számításba azt is, amit tapasztaltunk, hogy mi lesz ennek a sorsa. Az lesz a sorsa, hogy a központi intranetre felkerül ez a válaszlevél, természetesen nem csak magában, hanem az arra adott viszontválasszal együtt. Mert az utolsó szó egészen biztos nem az Országos Bírói Tanács elnökéjé lesz. Én magam azt javaslom, hogy ne válaszoljunk meg a levelet, mert nem a levelezés az ügyintézés, a párbeszéd megfelelő módja. Változatlanul mondjuk azt, hogy nyitottak vagyunk a párbeszédre, és itt az ülésen bármikor készek vagyunk megvitatni a kérdéseket.

Dr. Matusik Tamás:

Még azt megjegyzem, hogy az OBH ülésén az OBH elnökét az elnökhelyettese minden külön felhatalmazás nélkül helyettesítheti a törvény erejénél fogva. Jelenleg három elnökhelyettes van, és egyikőjük sem jött el az ülésre.

Dr. Hilbert Edit:

A meghívó is úgy ment el az ülésre, hogy amennyiben valódi nyitottságot mutat a párbeszédre, akkor el is megyünk az Országos Bírósági Hivatalba.

Dr. Fatalin Judit:

Én az összefoglalóban is megjelenítenék erről egy mondatot.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Teljes mértékben egyetértek ezzel. Azt mindenféleképpen fel kellene tüntetünk, hogy a párbeszéd megkezdése érdekében mi így küldtük ki a meghívót, hogy amennyiben jelzi az Országos Bírósági Hivatal elnöke a részvételi szándékát, akkor áthelyeztük volna az ülést oda. Erre első körben nem kaptunk választ a határidőn belül, később pedig az OBH elnöke azt mondta, hogy nem fog részt venni.

Dr. Vasvári Csaba:

Javaslom, hogy az erőforrásainkat ne erre forgácsoljuk el. Van ennél sokkal hasznosabb dolgunk is, mint egy bizonyosan elvesztett kommunikációs csatába belemenni. Ezek értelmetlen kérdések, amiket az OBH elnöke feltett, nagy részét nem is igen lehet értelmezni a hatályos jogszabályi keretben.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Ezzel kapcsolatban még annyi merülhet fel, hogy a korábbi időszakban is volt olyan, hogy válaszlevelet írt az Országos Bírői Tanács elnöke, és arra az volt az OBH elnökének reakciója, hogy ez most akkor az elnök saját álláspontja vagy pedig ez is valami fajta megbeszélés eredménye. És ha igen, akkor ez milyen formában történt meg, és átlátható-e a folyamat. Ha a Tanács ezt így jónak tartja, akkor azt javasolnám, hogy egy rövid tájékoztatást adjunk ki a napirendi pontnak megfelelően, hogy az általa felvetett, levelekben írt kérdéseket az Országos Bírői Tanács ülésen kívánja megtárgyalni, és ott alakítjuk ki az álláspontunkat a jelenléte esetén.

Dr. Vasvári Csaba:

Én is azon a véleményen vagyok, hogy nem kell válaszolni, mivel eljutottunk arra a pontra, hogy a kérdező már ugyanazokat a kérdéseket teszi fel.

Dr. Hilbert Edit:

Szerintem azt válaszolhatnánk, hogy a jelenlétében kívánjuk megtárgyalni ezeket a kérdéseket.

Dr. Vasvári Csaba:

Akkor ez a válasz fog felkerülni az intranetre. Én arra szavazok, hogy semmit se válaszoljunk.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Ki szavaz arra, hogy az elnök ne írjon válaszlevelet?

*Dr. Rochlitz Zoltán szavazásra bocsátja a válaszlevéllel kapcsolatos kérdést.
7 igen 2 nem 1 tartózkodás*

Dr. Rochlitz Zoltán:

Tehát akkor az OBT úgy döntött, hogy az Országos Bírói Tanács elnöke nem ír válaszlevelet, és az a további álláspont, hogy ezeket a kérdéseket ülésen fogjuk megvitatni.

Dr. Szabó Sándor:

De dr. Fatalin Judit javaslatát ezzel együtt ne vessük el, hogy az összefoglalóba foglaljuk bele ezt a folyamatot.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Így van, ezt már megbeszéltük, hogy ez így szerepelni fog az összefoglalóban. A teljesség kedvéért még elmondanám, hogy én a magam részéről nem tartom indokoltnak, hogy a továbbiakban felajánljuk az Országos Bírói Tanács ülésének áthelyezését az OBH épületébe. Nem tudom, hogy van-e a tagok közt olyan, aki szükségesnek tartja, hogy ezt újból felajánljuk. Nyilván ezt a napirendi pontot átvisszük a következő ülésre változatlanul, hogy amennyiben az Országos Bírósági Hivatal elnöke megjelenik, akkor megtárgyaljuk a felvetéseit.

Dr. Gaider Bálint:

Automatikusan átvihetjük az OBH-ba az ülést, ha jelzi, hogy megjelenik.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Ez technikailag nehezen megoldható. Az ülés előkészítését ezzel két lépcsőre bontottuk. Először küldtünk egy meghívót azzal, hogy egy héten belül, amennyiben jelzi a részvételi szándékát, akkor áthelyezzük a helyszínt. És ezen határidő lejártát követően tudtuk kiküldeni a többi jogosultnak a meghívókat a végleges helyszínre, és elindítani az étkezés és egyéb feltételek igénylését.

3. napirendi pont:**Beszámoló az OBT nemzetközi kapcsolatairól és az ENCJ felmérés eredményéről****Dr. Rochlitz Zoltán:**

Ezt az anyagot még nem küldtük meg senkinek. Dr. Vadász Viktor fogja most ismertetni, mivel a meghívó kiküldésekor ez még nem állt rendelkezésre magyar nyelven.

Dr. Vadász Viktor:

Elkészült, bár nagyon hosszú ideig tartott a fordítás, mert angolul ez már közé volt téve. Ebből készítettünk egy rövid, 14 oldalas elemzést, amelyet akkor a mai ülést követően közzéteszünk és megküldünk mindenkinek. El fogom mondani a tartalmát nagyon röviden. Általános megállapítások elsőként: az Igazságügyi Tanácsok Hálózata 2019-ben harmadik alkalommal készítette el ezt a nemzetközi felmérést a bírói függetlenségről. Az európai bírák és ügyvédek körében készült a felmérésben az Országos Bírói Tanács korábban nem vett részt, 2019-ben azonban úgy döntött, hogy igen. Ez volt 5/2019-es OBT határozat. Egyébként 25 országban töltötték ki, összesen 11 335 bíró. 21 országból töltötték ki ügyvédek, köztük Magyarországon is, összesen 4250 ügyvéd vett részt az anonim kérdőív kitöltésében. Előre kell bocsátani, hogy az volt a limit, hogy akkor tekintik a relevánsnak a mérési eredményt az ENCJ, ha a bírói kar részéről a bírói létszám 15%-a részt vesz. Volt olyan ország, ahol ezt nem érték el, ott a mérési eredmények nem tekinthetők teljesen adekvátnak, fenntartással kell kezelni. A magyar bírák

közül 429-en töltötték ki, ez meghaladja a 15%-ot, tehát értékelhetőnek tekinthető az előzetes módszertan szerint az eredmény. Az ügyvédek közül aránylag sokan töltötték ki, több mint 300 ügyvéd töltötte ki Magyarországon.

A kérdéssor, amit feltettek, mindenkinek ugyanaz volt. Ezt angol nyelven dolgozta ki az ENCJ és a bírói tanácsok fordították le nemzeti nyelvekre. Nem tudom pontosan, hogy ki, de valamelyik más szervezet lefordította az ügyvédeknek is magyarra, és így magyar nyelven tudták ők is kitölteni. Mivel nagyon különbözőek az egyes országoknak az igazságügyi berendezkedései, a kérdésekre adott válaszokat mindig így kell kezelni. Például az Országos Bírói Tanács egy legfőbb bírói tanácsnak tekinthető, de nyilván eltöprel jelentőségében és hatáskörében más országokhoz képest, ahol mindenről a tanács más dönt, mint mondjuk az olasz, francia vagy belga igazságszolgáltatásban. És természetesen egy igazságügyi miniszter szerepe is más Magyarországon, mint Németországban vagy Ausztriában. Nem volt kérdés arra vonatkozóan, hogy az OBH elnökére hogyan tekintenek a bírák, mert sehol máshol nincs ilyen vagy ehhez hasonló szereplő. Nem lehetett specifikus kérdést feltenni a magyar bírácoknak, mert mindenkinek ugyanarra kellett válaszolnia.

A válaszadók számával egyébként Magyarország az abszolút közép mezőnyben foglal helyet. Németországból és Olaszországból érkezett egyébként érkezett nagyon sok válasz és volt egy-két ország, ahonnan nagyon sokan voltak kitöltők, a bírói kar nagyon sok tagja kitöltötte. Emlékezzünk vissza, hogy nekünk „gerilla módszerrel” kellett email-eket kiküldeni bírácoknak, és nem támogatta a központi igazgatás semmilyen módon azt, hogy ez a kérdőív kitöltésre kerüljön. Volt ország, aki nem vett részt a kitöltésben, például lengyel bírác nem vettek részt, de a lengyel ügyvédek kitöltötték.

Először a bírác által adott válaszokról. A kérdések a bírósági függetlenség általános megítélésére vonatkoztak. Egy tízes skálán kellett értékelni, hogy a bírác a saját függetlenségüket hogyan értékelik, és ebből azt lehetett megállapítani, hogy azért a bírác viszonylag magasabbra értékelik az ügyvédekhez képest a saját függetlenségüket. De volt komoly eltérés: pl. Dániában 9,8 volt ez az érték, Magyarországon 7 körüli, ezzel sajnos Magyarország a 25 ország közül az ötödik legalacsonyabb értéket adta, ez egyúttal átlag alatti is.

A sokat javult vagy sokat romlott kérdéskör: azt is próbálták mérni, hogy nem csak az előző két évben, vagy négy évvel ezelőtti felméréshez képest, hanem úgy általában az utóbbi két évben javulást vagy romlást tapasztaltak a bírác, erre is volt kérdés. Talán még lényegesebb az, és még figyelemre méltóbb, hogy a magyar bírác 15%-a úgy nyilatkozott, hogy a bírósági függetlenség állapota Magyarországon sokat romlott az utóbbi két évben. Tehát ezzel mindenképpen kezdeni kell valamint. Ami egy érdekes dolog, hogy a kitöltők között nézték azt, hogy szolgálati idő szerint a fiatal bírác, tehát öt évnél kevesebb gyakorlattal rendelkező bírác, és utána 5 évente, 6-10, 11-15, 16-20 vagy 20 év feletti gyakorlati idővel rendelkező bírác milyen választ adtak. Itt van egy nagyon szembeötlő jelenség a magyar válaszadó bírác körében, ugyanis nagyon feltűnő volt, hogy az 5 évnél kevesebb gyakorlattal rendelkező bírác között nagyon nagy számban, 16-17 %-ban volt azoknak az aránya, akik úgy értékelték, hogy jelentősen javult a bírác függetlensége Magyarországon az utóbbi két évben. Az összes többi esetben azt mutatták, hogy jelentősen romlott, tehát a 15-16 évi gyakorlati idővel rendelkező bírácoknak a 25%-a úgy értelmezte, hogy jelentősen romlott a függetlenségének a megítélése. Kérdéseket tettek fel a konkrét ügyek befolyásolására, tehát jogellenes nyomásgyakorlás volt-e különböző szereplők részéről. Tapasztaltak-e ilyet a saját ügyeikben, az utóbbi két évben, erre irányultak a kérdések. Itt általánosan azt lehet elmondani, hogy nagyon kevés bírósági vezető nyilatkozott úgy Európa-szerte, hogy a konkrét ügyeiben befolyásolás lett volna. A bírósági vezetők részéről azért viszonylag nagyobb számban jeleztek ilyet, Magyarországon és másik három országban

jelezték nagyobb számban, hogy a bírósági vezetők irányából van vagy volt valamilyen befolyásolás konkrét ügy elbírálásában. A horvát, lett és litván bírák voltak még, akik jeleztek ilyet a magyarokon kívül.

Egyébként, még sok kérdés volt arról, hogy a média mennyire befolyásol, a politikai döntéshozók, a kormányzat mennyire befolyásol, és mennyire helyezi nyomás alá a bírákat. Erről részletes táblázatok vannak.

Érdekesség még számunkra, hogy a kérdőív konkrétan rákérdezett bírák kinevezésére és előmenetelére, és vizsgálta, hogy mennyire érdemeik alapján nevezik ki a bírákat, Tehát mennyire azok a szempontok játszanak szerepet az első bírói kinevezésnél, az előrelépésnél, a magasabb szintre lépésnél, illetve külön vizsgálták a legfelsőbb bíróságra való kinevezést. Sokatmondók az adatok, mert ami az első bírói kinevezést illeti, sajnos a kitöltő magyar bíráknak közel 50%-a úgy értékelte, hogy nem alapvetően az érdemek alapján történnek a kinevezések. Tudjuk, hogy a Bjt. előírja azt, hogy miket kell figyelembe venni, hogy alapvetően milyen készségeket kell nézni, hogy a pályázat alapján, az arra legalkalmasabb jelöltet nevezik ki. Úgy többségében úgy értékelték a bírák, hogy nem kizárólag ezek a szempontok játszanak. Hasonlóan van ez az előrelépésnél is, itt a bíráknak 55%-a nem megfelelőnek találta a kinevezési rendszert. Itt még érdekes lehet, hogy a legfelsőbb bíróságok esetében nem csak Magyarország, hanem szinte minden ország esetében leginkább itt, a legmagasabb szintű bíróság esetében vannak olyan szempontok figyelembe véve, ami nem az adott jelöltnek az alkalmasságát veszi alapul.

A munkavégzés körülményei, bírói illetmény és nyugdíj. Ezek voltak még kérdések, talán nem meglepő egyikünk számára sem, hogy a magyar bírák 40%-a úgy látta, az illetménykérdés befolyásolta az ő függetlenségét. Ez a vizsgált országoknál egyébként az egyik legmagasabb volt a válaszadók közül. A nyugdíjra vonatkozó szabályok közül nem volt az a kétéves limit, tehát itt nyilván hosszabb távra is gondolhattak a válaszadók. Az volt a kérdés, hogy „Úgy vélem, hogy a munkakörülményekben történő változás összefüggésben a bírói felső korhatárral közvetlenül befolyásolta a függetlenséget.”, a magyar bíráknak több, mint 30%-a úgy ítélte, hogy igen. Még a portugál bírák voltak, akik szintén hasonló módon értékelték.

A bíróságok integritása kapcsán volt még egy kérdéssor: hogyan kezelik a bírói hatóságok különféle fegyelmi ügyekben a bírói integritássértéseket. Itt a legtöbb országban, így Magyarországon is pozitív volt a vélemény. A szabályszegések kezelése tekintetében a válaszadóknak alig több, mint 10%-a jelzett problémát, ezzel a középmezőnyben tudhatjuk magunkat. Spanyolország esetében majdnem 40% úgy találta, hogy nem megfelelő ez a kezelés.

A függetlenség tiszteletben tartása más szereplők által: Ez egy klasszikus kérdés, itt azért egyöntetű visszajelzés volt a tagállamok bírái részéről, hogy érzékelnek nyomásgyakorlást a kormányzatok részéről. A magyar bíráknak több, mint 40%-a jelezte, de az olasz bíráknak közel 50 %-a, lett bíráknak is közel 50%-a, a román bíráknak közel 60%-a jelezte azt, hogy a kormányzat részéről egy meg nem engedett befolyásolást érzékel.

Ezzel kapcsolatban még fel kell vetni, hogy megkérdezték azt is, hogy a legfőbb bírói tanács, ahol van jelen, megfelelőnek tartják-e az eszközeiket arra, hogy a bírói függetlenséget megvédjék. Itt a magyar bíráknak több mint 40%-a úgy látja – és ezzel a harmadik a legmagasabb értéket mutatjuk – hogy az OBT nem rendelkezik megfelelő eszközökkel ahhoz, hogy a bírói függetlenséget hatékonyan megtudja mérni.

Egy rövid kitérőt itt érdemes tenni arról, hogy ez a kutatási eredmény nagyon sok ponton teljesen egybevág azzal, amit nemzetközi szervezetek kritikákat fogalmaztak meg, akár a GRECO, akár a Velencei Bizottság, akár az Európai Szemeszter országspecifikus jelentése alapján kiadott ajánlás pont ezeken a területeken jelöltek meg sürgős beavatkozási pontokat a

bírói igazgatási függetlenség megerősítése tekintetében: a bírói előmenetel, bírói kinevezések kapcsán már régóta vitatott a magyar gyakorlatban például az eredménytelenné nyilvánítások miatt. Egyértelmű számomra, hogy ezek az eredménytelenné nyilvánítások alapján érzékelhetik úgy a bírák, hogy nem az arra legalkalmasabb jelölt lesz kinevezve, vagy nem azt nevezik ki vezetőnek, akit a bírák leginkább támogatnak, egyértelműen egyéb szempontok játszanak szerepet az OBH elnökének döntéseiben. Ez tehát nem azt jelenti, hogy a magyar kinevezési pontrendszer teljesen rossz lenne, de az elmúlt két évben sok visszaélés volt a központi igazgatás részéről, amit a bírák egy ilyen kérdőívénél „beáraznak”.

Az ügyvédek által adott válaszok. Mint ahogy említettem, Magyarországról viszonylag sok ügyvéd töltötte ki, és azt kell mondani összességében, hogy van egy nagyon aggasztó jelenség, amire reagálni kell. Az egyik kérdés itt is az volt, hogy az ügyvédek általánosságban 0-10-es skálán hogyan értékelik a bírói függetlenséget. Az ügyvédek sokkal negatívabb képet rajzoltak minden tagállamban, tehát az átlag is jóval alacsonyabb a bírák válaszához képest, mert 6,5 körül van az átlag válaszadás. Ha a magyarokat nézzük, a magyar ügyvédek válaszadása a legrosszabb érték, alig haladja meg az 5-öt. A görögök is egy kicsit többet adtak ennél, a szlovákok és a Ciprus volt még, ahol az ügyvédek nagyon negatívan értékelték a bírák függetlenségét.

Természetesen azokban az országokban, mint Svédország, Norvégia, Egyesült Királyság, jóval magasabb értékeket adtak, de összességében itt is rosszabbnak értékelték. Ugyanakkor a bírói korrupciót a magyar ügyvédek sem tartják különösen elterjedtnek. Csak a válaszadóknak a 15%-a tartja elképzelhetőnek a bírói korrupciót. Emellett a kitöltőknek több mint az 50%-a bizonytalan választ adott, tehát azt sem mondta, hogy teljesen meg van győződve arról, hogy a magyar bírák betartják az integritási szabályokat.

A bírák kinevezésével és előmenetelével kapcsolatosan az ügyvéd válaszadók véleménye összességében nagyon negatív volt. Magyarország a négy legrosszabbul teljesítő ország között van, amit meg is említi az angol nyelvű jelentés. Az első kinevezést a magyar ügyvédek több mint 65%-a, a kúriai kinevezéseket a válaszadók több mint 55%-a értékelte úgy, hogy abban a jelentkező képességén és tapasztalatán kívül más értékek is szerepet játszottak. Az előmenetelt általánosságban az ügyvédek 70%-a értékelte negatívan, ez a kiemelkedő negatív válasz egybevág a bírák válaszaival is. A magyar válaszadó ügyvédek több, mint 60%-a elégtelennek ítélte meg az OBH rendelkezésére álló eszközöket. Ez a második legrosszabb érték az összes vizsgált ország közül. Ez lenne az utolsó dolog, amit ezzel kapcsolatban gondoltam, és végül néhány következtetés, amit szerintem le kell vonni, ha az OBT tagjai ezzel egyetértenek.

A jelentés maga nevesít két olyan országot, ahol a bírák jelentős problémákkal néznek szembe, megjegyezném, hogy Lengyelországban nem töltötték ki, azt nem értékelték, de Magyarország és Románia igen. Pozitív az a hír, hogy összességében az európai bírák magasabbra értékelik a függetlenséget és több ország javított is ezen a területen, de a legtöbb problémát abban jelezték, hogy a kormányzati érdekekkel ellentétes döntések végrehajtását, a média befolyását negatívan értékelték a bírák, illetve úgy ítélték meg, hogy sok esetben a kormányzat negatívan befolyásolja a függetlenségüket. A bírák és az ügyvédek által adott kérdőívek alapján itt a válaszokra különösen figyelve azt lehet mondani, hogy három olyan terület van, ahol valamilyen intézkedésre lenne szükség. Nyilván az intézkedés az nem feltétlenül igazgatási, lehet jogalkotási vagy egyéb jellegű intézkedés.

Az egyik egyértelműen a kinevezési rendszer. Ez valamilyen átalakításra szorul, hogy ténylegesen érvényesüljön az a magyar szabályozásban az megjelenő alapelv, hogy a bírói álláshelyet nyilvános és valamennyi pályázó számára egyenlő esélyt biztosító, törvényes pályázati eljárás eredményeként, a legalkalmasabb jelölt nyerje el. Ennek eléréséhez álláspontom szerint elengedhetetlen, hogy az OBH elnöke a kinevezés során a törvényes rendet

és ezt az alapelvet betartsa és a bírói öngazgatási testületek véleményét tiszteletben tartsa. Az eredménytelenné nyilvánításokat jogszabálymódosítással is vissza kellene szorítani.

Második javaslat: az OBT eszközrendszerét és státuszát meg kell erősíteni, hogy hatékonyabban tudja képviselni a bírói függetlenséget. Egyúttal az is fontos lenne, hogy az OBT helyszíne legyen annak a párbeszédnek, ahol a törvényhozó és a végrehajtó hatalom, tiszteletben tartva a bírói függetlenséget, megfogalmazza a véleményeit és elvárásait a bírói hatalmi ággal szemben. Egyúttal ezzel a bírák körében is javulna a más hatalmi ágak megítélése. Rövid kitérőként utalok arra, hogy a hatalmi ágak közötti folyamatos kommunikáció azért lényeges, mert nyilvánvaló, hogy a kormányzat részéről van egy elvárás a bírósági szervezet irányába, van egy közös érték is, hiszen a kormányzatnak és a bírósági szervezetnek ugyanaz a célja, a közjót szolgálni. Ebből fakadóan, szükséges, hogy le tudjon ülni egy helyen a kormányzat képviselője a bírákat képviselő küldöttekkel, és meg tudnak vitatni dolgokat, amik így becsatornázásra kerülnek, és nem az történik, hogy újságcikkek jelennek meg, hogy egyes politikusok milyen kritikával illetik általánosságban az ítélkezést. Mert ez a bírónál azonnal olyan reflexet indít el, hogy amikor azt mondják, hogy de hát mi függetlenek vagyunk, minket miért bántanak. Nyilván ez nem jó válasz sok valós probléma felvetése esetén. Ha vannak elvárások, és felmerülnek kérdések más hatalmi ágak részéről, akkor nem azt a választ kell adni, hogy mi függetlenek vagyunk, hagyjatok bennünket békén, hanem beszélni kell ezekről, de a megfelelő helyen. Mi azt gondoljuk, és az ENCJ-vel egyetértve gondoljuk, hogy ennek a helyszíne az Országos Bírói Tanács. Itt havonta találkoznak a hivatásrendek képviselői, és a kormányzatot képviselő igazságügyminiszter is jelen van.

Az ügyelosztás lenne a harmadik dolog, ahol sürgős változtatásra van szükség, mert a bírói és az ügyvédi válaszadók is egyetértettek abban, hogy a legfőbb eszköze annak, hogy a bírósági vezetők befolyásolják az ügyeket, az az ügyek elosztása. Volt kérdés arra, hogy előfordul-e az, hogy az ügyek elosztása során bizonyos szempontokat a vezetők figyelembe vesznek, amelyek túl mutatnak azokon az ügyelosztási szempontokon, amiket a törvény lehető tesz. Egyértelműen az volt a válasz, hogy a többség szerint igen. Magyarország részéről nagyon negatív megítélése volt ennek. Egyébként nem olyan régen hallottuk az OBH képviselőitől, hogy törvényszékek átosztogatnak egymásnak ügyeket. Egyes országokban még bíróságon belül sem fordulhat elő ügyátosztás. Nálunk ez sajnos elég nagy gyakorlattal bír. Ez a törvényes bíróhoz való jogot befolyásolja, ezért nagyon fontos lenne, hogy mielőbb az ügyek valós tehermérésére alkalmas, automatikus, számítógépes ügyelosztási rendszere legyen bevezetve Magyarországon is. Ha pedig ettől el kell térni, mert mindig lehet alapos indok arra, hogy eltérjenek tőle, akkor dokumentálni kellene a vezetőnek, és jogorvoslatot lehetne biztosítani a feleknek. Ezzel egyébként az ügyfelek szemében a pártatlanság látszata jelentősen megerősödne. Tehát, ha egy bíróról az ügyet átosztják egy másik bíróra, vagy az ügyelosztás során nem a számítógép által feldobott tanácsra, hanem egy másik tanácsra szignálják át az ügyet, akkor ennek okairól az ügyfelet tájékoztatják, és az ügyfél egyfajta jogorvoslattal élhetne ezzel szemben. Ezt maximálisan biztosítaná véleményem szerint az ügyelosztás tekintetében annak kizárását, hogy ne érezhessék azt a bírák vagy az ügyfelek, hogy az ügyek kiosztásánál egyéb szempontok is szerepet játszanak, ezzel lényegesen a bíróságok pártatlanságának látszata is megerősödhetne.

Ez volt a három következtetés: a kinevezési rendszer, az OBT eszközrendszerének, státuszának megerősítése, az ügyelosztás, amit szerintem következtetésként le lehet vonni ebből a kutatási eredményből. Észrevételeket, véleményeket várok hozzá, és próbálok kérdésekre is válaszolni.

Dr. Vasvári Csaba:

Tekintettel arra, hogy az Országos Bírósági Hivatal részéről várhatóan mind tartalmi, mind formai kritika fogja érni a megállapításainkat, fontosnak tartanám az elemzés rövid kiegészítését az alkalmazott módszertan bemutatásával. A felmérés anonim volt, mi magunk sem tekintjük reprezentatívnak, illetőleg a felmérés az ENCJ által meghatározott szabályrendszer szerint készült.

Dr. Vadász Viktor:

Részletes módszertan van egyébként angol nyelven. Sajnos arra nincs kapacitásunk, hogy az egész beszámolót lefordítsuk, de a fentiekre ki tudunk térni. Persze nyilván lehet, legyintenek majd arra, hogy csak 470 bíró töltötte ki, és a többi biztos nem így gondolta, de nem szabad szem elől téveszteni, hogy az Európai Bizottság ezt a kérdőívet nyomatékos súllyal veszi figyelembe. Amikor az Európai Bíróságon döntéseket hoznak – amelyek érintik az egyes bírósági rendszerek függetlenségét vagy érintik bármilyen módon ezeket a jogállamisági elveket – akkor látjuk, hogy az ENCJ-t ebből a szempontból komolyan veszik. Ezzel tehát számolni kell, ezért jobb ezekre reagálni, én azt gondolom. És ha ezt követően azt látjuk, hogy mondjuk két év múlva javultak az értékek, akkor ez mindenkinek a sikere és eredménye lesz.

Dr. Matusik Tamás:

Én azt szerettem volna még hozzáfűzni ehhez, hogy az ENCJ legutóbbi munkacsoport ülésén szintén szó volt ezekről a kérdésekről. A kutatás vezetői most már, mint végleges adatokat ismertették ezt. Az ENCJ elnöke is hozzászólt ehhez a témához. Azt szóban is kiemelték, hogy a magyar bírák közül az öt évnél hosszabb gyakorlattal rendelkezők nagy része szerint romlott a függetlenség. Ezt azért emelték különösen ki, mert a kelet-közép európai térségből egyedül Magyarország volt az, ahol ilyen jellegű tendenciát lehetett tapasztalni. Azt hozzá kell tenni, hogy a lengyelektől nem volt adat, mert nem vettek részt a kitöltésben. A magyar bírák szerint egyedül az öt évnél kevesebb tapasztalattal rendelkezők között mondták azt, hogy a bírák függetlensége javult, mindenki más szerint ez romlott. Az ügyvéd kérdőíveket is kiértékeltek, és ott is kiemelték külön a magyar ügyvédek válaszait, hogy a magyar válaszadó ügyvédek különösen kritikusak voltak, és azért tekintik ezt megbízhatónak, mert a magyarok közül kiemelkedően sokan töltötték ki a kérdőívet. És azt is elmondták, amit már dr. Vadász Viktor is kiemelt, hogy nem lesz vége itt ennek a kiértékelésnek, mert prezentációt készítenek belőle. Megbeszélés várható az Európai Unió Bizottságával, a Tanáccsal és az Igazságügyi hálózatokkal is. Itt is kommunikálni fogják ezeket az eredményeket, tehát lesz ennek még utóélete. Azt is kérték, hogy az egyes tagállami bírói tanácsok is beszéljék meg ezeket az eredményeket és tanácskozzák meg a saját igazságszolgáltatásukkal is. Erre figyelemmel, nekünk is törekednünk kell erre, mert az eredményeknek nemzeti szinten kell hasznosulniuk. Nagyon fontosnak találta azt az ENCJ elnöke, hogy a tanácsok konzultáljanak a bírakkal, és legyenek folyamatosan kapcsolatban velük.

Dr. Vadász Viktor:

A 2019-es Justice Scoreboard is ezt támasztja alá, hogy bár nagyon sok helyen van az első háromban Magyarország, sajnos nem a függetlenség fejezetnél. Nem is azzal van a probléma, hogy az ügyvédek részéről rossz a megítélés, hanem az, hogy a gazdasági társaságok részéről is, akik a befektetők. És az eredménytábla szerinti válaszadóknak is mindössze 18%-a látja úgy, hogy jó vagy kiváló a függetlenség Magyarországon. Ez korábban lényegesen magasabb, 50% körül volt. Tehát az biztos, hogy ezen a területen valamit változtatni kell. Nagyon fontos lenne az is, hogy kommunikáljunk kifelé, és az is fontos, hogy legyenek látható intézkedések. Én

egyértelműen úgy látom, hogy van egy negatív tendencia, amelyet meg lehet állítani bizonyos intézkedésekkel.

Még egy dolog. Van az ENCJ-nek két munkacsoportja: az egyik az, amelyik ezt a kérdőívet is készítette, a másik munkacsoport pedig kifejezetten a kommunikációval foglalkozik. Ez utóbbi munkacsoportnak vagyok a vezetője a következő egy évben, én erről számolnék még be röviden. A munkacsoport témája a közbizalom és a bíróságok arculata. Az első időszakban 2017-18 között, kérdőíveket dolgoztak ki a közbizalom mérésére, hogy mi legyen a metodika, amellyel a közbizalom megítélését rendszeresen szondázni lehet, és ellenőrizni az egyes országok vagy egyes ügyek megítélése kapcsán a társadalom általi megítélést. Szóba került az, hogy a médiát hogyan kell a bíróságnak használni, és kommunikációs stratégiát létrehozni, illetve kommunikációs készségfejlesztésre képzéseket kell tartani. A 2017-18-as időszakban az Országos Bírósági Hivatal is viszonylag aktívan részt vett – bár nem hivatalosan – az ENCJ munkájában úgy, hogy ők is küldtek embereket, és nyilván ezt valamilyen módon hasznosítani is tudják. Látható, hogy a kommunikáció nagyon erőteljes az Országos Bírósági Hivatal részéről. Nyilván látszik az is, hogy milyen stratégia mentén kommunikálnak, tehát lehet mondani, hogy megfogadták és beépítették az a tapasztaltakat.

A következő időszak témája a közösségi média használata a bírák által, intézményi kommunikáció irányelvei, állampolgárokkal való kommunikáció alapelvei, átláthatóság, hozzáférhetőség és az oktatás megjelenése a kommunikációban. Ezek voltak a témák, és született is egy ajánlás arra, hogy a közösségi média használatát illetően a tanács milyen ajánlásokat tegyen a bírák felé. Én ezért is jeleztem, hogy meg kellene fontolni az etikai kódex felülvizsgálatát, hiszen egyetlen mondat szerepel csak benne, vagy annyi se erről. Vannak ajánlások, amikor majd ténylegesen ott tartunk, le fogom fordítani magyarra.

A mostani időszak az nagyon érdekes, mert ennek témája a bírósági kommunikáció a többi hatalmi ággal. És ezen kívül szó van az informális csatornákon való kommunikációról is. Szó van továbbá az ügynevezett bírósági influenszerekről, tehát azokról a bírákról, akik valamilyen módon be vannak csatornázva különböző helyszínekre, közösségi médián keresztül tudnak hatást gyakorolni a közvéleményre, ezekről a bírákról is szó esik, illetve természetesen a formális csatornákról is. Továbbá nagyon fontos témája még ennek az időszaknak a közérthetőség. Elkezdtünk ezen dolgozni, a jövőben fog körvonalazódni az, ami majd a következő jelentésben lesz a rögzítve.

Az ENCJ minden évben kiad egy nyilatkozatot a közgyűlés után, amit az európai uniós szervezetnek és tagállamoknak is címez. A pozsonyi nyilatkozatnak egyik pontja a jogállamiság fenntartása és megőrzése. Idézek belőle: „A 2019-es kérdőív alapján egyértelmű, hogy a bírák nem érzékelik, hogy más hatalmi ágak tiszteletben tartanak az igazságszolgáltatást. Legtöbbször a politikusok és a kormányok sértik meg az igazságszolgáltatás függetlenségét. Ennek érdekében az ENCJ európai szinten javasolt párbeszédet a hatalmi ágak között, felhívja a figyelmet az igazságszolgáltatás függetlensége megsértésének a gazdasági fejlődésre és a közjóra gyakorolt negatív hatására, valamint javasolja egy konzultációs és tanácsadó struktúra kiépítését az Európai Bizottság és az Európai Parlament bevonásával. Felhívja arra is a figyelmet, hogy a nemzeti bírák kulcsszerepet játszanak a jogállamiság megőrzésében és érvényesítésében.” A következő pont a tisztességes és pártatlan bírósághoz való hozzáférés megerősítése. „Nem állnak megfelelő anyagi eszközök a bírák és bírói tanácsok rendelkezésére, ezért az ENCJ javasolja, hogy az Európai Bizottság hívja fel a tagállamokat arra, hogy eszközöljenek további beruházásokat a tagállami igazságszolgáltatások fejlesztésére, amelyek egyúttal figyelembe veszik a szervezet függetlenségét, a nemzeti bírói tanácsok szakmai véleményét és a bírák érdekét.” A harmas pont az európai bírói kultúra népszerűsítése. „Minden nemzeti bírót egyúttal európai bírót is. Alkalmazni kell az Európai Unió jogát, így a bírói

függetlenség egyes tagállamban történő megsértése a kölcsönös elismerés elvére és a kölcsönös bizalomra is negatív hatással van. Elsősorban a bírák európai képzése, másodsorban a közvélemény tájékoztatása útján szükséges népszerűsíteni az európai bírói kultúrát.”

Ez volt a pozsonyi nyilatkozat lényege. Most pedig átadom a szót dr. Matusik Tamásnak, aki az egyes projektről, a függetlenség, elszámoltathatóság, átlátható minőségről fog beszámolni.

Dr. Matusik Tamás:

Ez az a munkacsoport, ami az ENCJ megalakulása óta gyakorlatilag a munkájának a lényegét jelenti, tavaly óta dr. Rochlitz Zoltánnal szoktunk részt venni az ülésein. Függetlenség, elszámoltathatóság és minőség: ez a három téma, amivel foglalkozik ez a munkacsoport, és ezek közül a függetlenség és elszámoltathatóság az, amelyek egy kategória alá tartoznak a munkacsoport működésében, a minőséget pedig külön vizsgálják. Amikor ez az összetételű Országos Bírói Tanács megalakult, akkor a munkafolyamat közepébe csöppentünk bele, mert ennek a munkacsoportnak egy kétéves munkaciklusa van. Az első év, az mindig a felmérésről szól, a második pedig a fejlődés lehetséges útjairól. A következő egy évben felméri majd a függetlenség és elszámoltathatóság úgynevezett indikátorait.

Egy kérdőívet küldtek el nekünk a napokban, amelyet majd ki kell tölteni a tanácsnak. Ez egy több mint 10 oldalas angol nyelvű kérdőív. Gyakorlatilag az igazságszolgáltatási rendszerekről szól, magáról a rendszerről, hogy hogyan biztosított az egyéni bíró és a rendszer függetlensége, milyen garanciák vannak hozzá. Egészen részletes szabályokra kérdeznek rá, hogy ez a tagállamban hogyan van megoldva, és ezekre kell választ adni. Amint ezt ki töltöttük, egy nemzeti szakértő csoportnak kell validálni a válaszainkat. Utána ezeket a validált adatokat kell átadni az ENCJ-nek, ahol az egyes válaszok alapján pontozzák az egyes rendszerek függetlenségét és elszámoltathatóságát, és ők is egy nemzetközi szakértői csapattal még átnézik. Ezt követően még véleményezheti minden nemzeti tanács és ezután kerülnek ezek az eredmények közzétételre, amiket utána folyamatosan meg kell tárgyalni az adott országokkal. Ilyenkor az úgynevezett „dialogue group” keretében kerülnek ezek az eredmények megtárgyalásra, ami azt jelenti, hogy négy ország képviselői leülnek egy asztalhoz, és egy moderátorral megbeszélik az adott országban a kérdőív alapján látható problémákat. A következő évben pedig a fejlődési terveket kell kidolgozni minden tanácsnak. Nyilván azok a tanácsok előnyben vannak, amelyeknek az igazságszolgáltatási rendszerükben legalább jogalkotás-kezdeményezés szintjén beleszólásuk van, mivel itt a tanács hatáskörében véghezvihető megoldási lehetőséget kell találni. Ez volna a függetlenség és elszámoltathatósági munkaciklus. Az újdonságként megjelenő indikátorok között szerepel például, hogy a függetlenség területén vizsgálják, hogy a bíró kinevezése a kezdetektől fogva élethosszig tart vagy van határozott idejű kinevezés. Az ENCJ olyan fegyelmi okokat is megjelölt, amelyeket nem tartanak elfogadhatónak, illetve a jogászok érzetét is vizsgálni fogják a függetlenségről. A többi indikátor az változatlan a korábbihoz képest, mert ez egy 2013. óta zajló folyamat.

Az elszámoltathatóság területén pedig az átláthatóság koncepciója jelenik meg finomított formában. Az etikai szabályok mechanizmusára van kihegyezve egy új kérdés. Ezek ott a fő újdonságok, és ahogy említettem, a legfontosabb újdonság, ami a munkacsoport ülésén még vita tárgya is volt, a nemzeti szakértői csoportok bevezetése. Itt az volna az elvárás, hogy mi kitöltjük a kérdőívet, ahogy tudjuk, majd ezt validálják az országunknak az általunk felkért valamilyen szakértői. Itt mindenki számára az volt az evidencia első hallásra, hogy ezek egyetemi professzorok legyenek, de azt mondták, hogy ez nem elvárás, aki kompetenciával bír, azt lehet szakértő. Legalább két főből kell állnia szakértői csoportnak. A válaszainknak december első felében, a validált válaszoknak 2020. január 31-ig kellene elkészülni. Én felvettem a pénzügyi oldalát ennek a dolognak, ugyanis mivel nincsen költségvetésünk, csak

pro bono szakértőket tudnánk találni. Megkérdeztem azt, hogy ez csak egy pecsétet jelentem majd, hogy akkor ez így rendben van-e? Az volt a válasz, hogy nem, ez egy párbeszéd a szakértői csoporttal. Tehát ahol nincs egyetértés, azt meg kellene próbálni párbeszéddel feloldani, amennyiben pedig ez nem sikerül, akkor ezt így kell kommunikálni ENCJ felé, hogy kinek mi volt a véleménye az adott kérdésről.

Akkor néhány dolgot erről a kérdőívről. Különböző területekre kérdez rá, és mivel nagyon hosszú, meg kellene beszélnünk, hogy mi lesz a módja annak, hogy ezt kitöltjük. Erről döntést kellene hoznunk, és viszonylag sürgősen, mert decemberig eredményeket kell produkálni. El kell döntenünk azt is, hogy ki lesz a szakértői csoportban, mert ezt a következő munkacsoport ülésen már be kell jelenteni.

Visszatérve a munkacsoport tevékenységére, ezen kívül még egy kérdőívet fognak küldeni, az pedig az igazságszolgáltatás minőségéről fog szólni. Itt szintén a tanácsok szerepét emelték ki. Definiálják, hogy milyen szerepünk lehet ebben. Kiemelték, hogy a minőségi sztenderdek nem lehetnek kötelezőek, hiszen a bírói függetlenség az mindenképp fölé áll. Kiemelték azt is, hogy a minőségi sztenderdektől el lehessen térni, de indokolni kelljen, hogy miért tértek el. Ami nagyon kényes pont, az a bírósági határozatok minőségének a mérése. Erről jelenleg az a munkacsoport álláspontja, hogy ez egy használható eszköz, ha korrekt módszer van rá. Fontos, hogy nem a döntés érdeméről kell állást foglalni, hanem az úgynevezett „craftmanship”-ről, tehát a döntés egyediségéről, igényességéről lehet kritériumokat megfogalmazni, nem a döntés milyenségéről és a mérlegelés eredményéről. Az lesz a feladat, hogy a 2019-20-as ciklusban minden tanácsnak meg kell határozni a saját vízióját az igazságszolgáltatás minőségéről, illetve az ebben eltöltött szerepéről. És még egy napirendi pontja volt ennek a munkacsoport ülésnek, mégpedig az ügyfél kérdőívek, amiről mi az OBT-ben már döntöttük, és kifejtettük, hogy nem támogatjuk azt a fajta kérdőívet, ami belép a tárgyalóterembe. Elfogadhatónak tartottuk a kérdőív kapcsán, hogy a kiszolgáltatást, az épületet, a kezelőirodai munkatársaknak eljárását pontozhassák az ügyfelek, de az hogy a bírót, illetve azt, ami a tárgyalóteremben történt, azt nem tartottuk elfogadhatónak. Erről egységes döntést hozott az OBT még tavaly év elején, ezért a munkacsoportban én ezt képviselem. Meg szeretném jegyezni, hogy olyan álláspont kezd érvényesülni, hogy lesznek ilyen kérdőívek, amelyek konkrétan a bíró munkájára, illetve a tárgyalóteremben történtekekre kérdeznék rá, de az ilyen kezdeményezéseket többen is végig kritikával illetjük.

Ezekkel foglalkozik ez a munkacsoport, és azért is tartottam fontosnak, hogy ezt teljes terjedelmében elmondjam, hogy az OBT tagjai is pontosabban lássák az ENCJ tevékenységét a két éves munkaciklus kezdetén.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Köszönöm szépen, esetleg van ehhez hozzászólás?

Dr. Hilbert Edit:

Nekem az lenne a kérdésem, hogy van-e olyan terület, ahol az OBT tagjaként nem tudjátok megfelelően képviselni a központi igazgatást felügyelő szervezetet az ENCJ munkájában.

Dr. Vadász Viktor:

Olyan terület van, ahol nem tudjuk megfelelően végrehajtani ENCJ ajánlásait, de nincsenek olyan területek, amikről ne tudnánk beszámolni, mert nagyon általános dolgokról van szó. Nyilván olvassuk a központi intranetet, látjuk és részt is veszünk egyes programokban. Nem igaz, hogy ezekről nem tudunk beszámolni az OBH tevékenységéről, ezeket elmondjuk az adott munkacsoportban, kiemeljük az eredményeket, pl. sajtószóvivők hálózata képzése, nyitott

bíróság. A „branding” tevékenységben, arculat formálásban az Országos Bírósági Hivatal nagyon sokat pozitív dolgot is tett. Nagyon helyesen, mert a kommunikáció nagyon fontos a 21. században. A probléma az, hogy mi az ENCJ ajánlásokat nem tudjuk úgy végrehajtani, ha az Országos Bírósági Hivatal elnöke nem jelenik meg az üléseken, nem tud reflektálni a felvetésekre. Ez nyilván úgy működne jól, ha lenne egy együttműködő Hivatal, amely ha kérdésünk van, megválaszolja, ha pedig javaslatunk van, megfontolja. Amit hiányolok, hogy amit inputként beletehetnénk, fel tudnánk használni a jövőbeli fejlesztéseknél. Sajnos az Országos Bírósági Hivatal teljesen elzárkózik attól, hogy bármilyen konstruktív együttműködésre kerüljön sor. Én nem OBH munkacsoport tag szeretnék lenni, ezt most is jelzem, hanem mint Országos Bírói Tanács elmondhassuk a véleményünket, javaslatainkat, és ajánlásokat tudjunk tenni. Például itt van ez a bírák és közösségi média témakör, amely miatt az etikai kódexhez nyilván hozz kell nyúlnunk. Egy ilyen előtt jó lenne a bírák véleményét tudni, megismerni. Jó lenne vezetőikkel is konzultálni.

Dr. Hilbert Edit:

Én magam is úgy gondolom, nem biztos, hogy korábban, amíg az Országos Bírósági Hivatal vett részt az ENCJ különböző ülésein, nagyobb tapasztalatú és rálátású személyekkel képviseltette volna magát az ország, mint most.

Dr. Vadász Viktor:

Én azt gondolom, hogy sokkal aktívabbak vagyunk az ENCJ-ben, ezt jelzi az is, hogy jelenleg az Országos Bírói Tanács egyike azoknak az országoknak, akik a végrehajtó testületben, az irányító testületben befolyással tudnak lenni az ENCJ jövőjére.

Dr. Rochlitz Zoltán:

A kérdőívvel kapcsolatban a múltkori ülésen is volt erről szó, hogy tulajdonképpen két döntést kellene meghozni. Az egyik az, hogy döntenünk kellene a dr. Vadász Viktor által elkészített összefoglaló anyag közzétételéről, a másik az az, hogy a közzétételen kívül más módon is eljuttatjuk-e a bírákhoz. Az a javaslat merült fel a múltkori alkalommal, hogy ahogy annak idején megküldtük az emaileket a bírának, hogy vegyenek részt a kérdőívek kitöltésével, ugyanígy juttassuk el az eredményt is.

Dr. Vadász Viktor:

A honlapunkon való közzététel mellett én javasolom, hogy mivel az ügyvédek is kitöltötték ezt a kérdőívet, bár nem kaptuk meg az eredményeket, de ami kiértékelésünket küldjük meg a Magyar Ügyvédi Kamarának. Szerintem azok az ügyvédek, akik a kérdőívet kitöltötték, így kapnának egy visszajelzést, hogy volt értelme a munkájuknak.

Dr. Vasvári Csaba:

A téma jelentőségére tekintettel jó lenne, ha a Magyar Bírói Egyesület is részt venne abban, hogy ez az elemzés minél több bíróhoz el tudjon jutni.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Természetesen.

Dr. Vasvári Csaba:

Javasolom, hogy akkor szavazzuk meg, hogy elfogadjuk-e az összefoglaló szöveget.

Dr. Vadász Viktor:

Az lenne a kérdésem, hogy az, amit nem én fordítottam, hanem következtetések, tehát három dolog, így a kinevezési rendszer átalakítása, amit már egyszer megfogalmaztunk egyébként, az Országos Bírói Tanács státuszának megerősítése, illetve az ügyelosztás tekintetében annyi, hogy egy automatizált ügyelosztás legyen, ami az eltérés esetén jogorvoslat biztosításával nagyban növelné a pártatlanság látszatát a rendszerben, ezzel egyetértetek? Mert ez már az én hozzáadott tartalmam.

Dr. Vasvári Csaba:

Egyetértetek, de a jogorvoslat résznél tartalmazza azt is, hogy „valamilyen” jogorvoslat, tehát nem feltétlen fellebbezés.

Dr. Léhmann Zoltán:

Egy közbevetésem lenne a megjegyzések kapcsán. Azon gondolkodjunk el, hogy biztos szerencsés-e egy megjegyzést hozzátenni ahhoz a mérési eredményhez, ami objektív. El kell gondolkodnunk arról, hogy közhírré tesszük az ügyvédi karnak, a bírói karnak azt, hogy egy rajtuk kívül álló testület hozott egy objektív, tőlünk független eredményt. Nem biztos, hogy ezt az objektivitást szerencsés lenne a mi szubjektív értékítéletünkkel rontani. Az egy más lapra tartozik, hogy ha külön cikkben foglalkozunk a jelentéssel, és utána egy különálló cikkben rögzítjük, hogy az eredményekkel kapcsolatban az Országos Bírói Tanácsnak van egy véleménye.

Dr. Hilbert Edit:

Én szerintem ez úgy logikus, hogy magában kiküldjük ezt a levelet, majd az Országos Bírói Tanács honlapján a saját értékítéletünket megjelentítjük.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Tehát az lenne a javaslat, hogy most csak magában a felmérés eredményét küldjük el, és az abból levont következtetéseket egy másik formában tesszük közzé?

Dr. Vadász Viktor:

Jelenleg úgy fogalmaztam meg, hogy rögzítettük, hogy az angol nyelvű kiértékelés hol érhető el. Ott a teljes angol anyag elérhető, hiszen az jóval hosszabb, mint amit lefordítottunk, mivel mi a magyar részre koncentráltunk. A kiértékelést és következtetéseket szerintem nem lehet nagyon elválasztani. De már az ENCJ által leírtakban is vannak következtetések, azokat én külön lefordítva beleírtam, de amit én hozzátettem, az egy külön pont. Én azt gondolom, hogy elválnak benne a két dolog. Az a véleményem, hogy ha külön, egy hét múlva vagy egy hónap múlva fogunk következtetéseket levonni, az lógni fog a levegőben. Az ENCJ is azt várta el, hogy mindenki vonja le saját következtetését. Ha közé akarnánk tenni teljesen, akkor le kellene fordítani az egész szöveget szó szerint, minden táblázattal. Sajnos a teljes anyag lefordítására anyagi korlátaink miatt nincs lehetőség, hiszen az előző számlát sem fizette ki az Országos Bírói Hivatal az OFFI részére.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Úgy gondolom, hogy a teljes anyag lefordítása nem is szükséges, a bírák nem is igénylik, hogy a teljes százoldalas anyagot olvassák. Ez a terjedelem bőven elegendő.

Dr. Vasvári Csaba:

Nem szabad félnünk attól, hogy véleményt alkossunk. Hiszen ez is a dolgunk. Másodsor pedig ott van a link, ahol az eredeti szöveg is megtalálható, amely már önmaga is tartalmaz következtetéseket. A legfontosabb pedig az, hogy ez az eredmény lehetőleg minden bíróhoz eljusson, lehetőleg minél szélesebb körben váljon ismertté. De ha ezt elaprózzuk, és két-három részletben adagoljuk, elvész a lényeg. Tehát én azt javaslom, hogy ezt a koherens és semmiféleképpen nem eltúlzott következtetéseket tartalmazó véleményt is tegyük közé együttesen.

Dr. Szabó Sándor:

Én is úgy gondolom, hogy mivel mindig volt az OBH részéről – igaz alaptalanul - valamilyen ügyrendi, technikai és egyéb gond velünk kapcsolatban, amikor közléseink valamit, vagy nyilatkozunk, vagy mondunk, vagy megállapítunk. Így, mivel mindezt tőlünk függetlenül csinálták, el kellene választani ezt a kettőt egymástól. Legalább két dokumentum legyen. Attól függetlenül feltehetjük a saját honlapunkra mind a kettőt, viszont ha ezt szélesebb körben akarnánk terjeszteni, akkor szerintem a vélemény részt ne adjuk ki hozzá, az legyen a honlapon elérhető, mint a magunk, az OBT véleménye.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Ha mi ehhez az anyaghoz rögtön hozzáfűzzük a következtetéseket és javaslatainkat, az akkor még inkább azt a benyomást kelti nagyon sok emberben, hogy tessék mi már megint elő akartunk jönni a minket érintő ügyekkel és ahhoz fordítottuk ezt a nemzetközi anyagot. Ha csak elküldjük a nemzetközi anyagot így magában, a mi következtetéseink nélkül, akkor ezt így mindenki átgondolhatja saját magának. Én is inkább arra hajlanék, hogy vegyük külön ezt a két dolgot.

Dr. Vadász Viktor:

Úgy elfogadható, ha levesszük a negyedik pontját, amelyek a következtetések voltak? A következtetéseket pedig egyidejűleg tennénk közzé azzal, hogy maga a következtetés a közleményünk.

Dr. Havasi Dezső:

Csak annyit szeretnék mondani, hogy akár a teljes angol anyagot is, ha megkapjuk, akkor két fórumon is lehetőség van arra, hogy közzé tegyük. Az egyik a honlapunk, de van a Komlós Attila által szerkesztett ügyvédi fórum, ami egy online fórum. Ott ő kivonatolja vagy ebbe nem szeretnék beleszólni, hogy milyen módon teszi közzé, de bármilyen formában, akár külön, az OBT következtetéseivel, akár anélkül közzétehetjük. Ezt nyilván rá fogom bízni, hogy a teljes anyagból mit fog kiemelni.

Dr. Léhmann Zoltán:

Nekem az tetszik, amit dr. Hilbert Edit mondott, hogy vegyük külön, és a bírának, ügyvédeknek és a többieknek csak a nyers, külön anyagot tegyük közzé, a saját honlapunkra pedig a következtetéssel együtt tegyük fel.

Dr. Hilbert Edit:

Nekem egy technikai kérdésem lenne. Abban láttok-e aggályt, hogy akár ez honlap felmenjen a saját honlapunkra? Mert a levelezőrendszerben biztosan később tudjuk elküldeni.

Dr. Matusik Tamás:

A címzettek már elvesztek a levelezőből szerintem. Az új rendszer már sajnos nem adja ki úgy a címzetteket, mint a korábbi.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Az informatikától talán tudnánk segítséget kérni, hogyha a tavasszal elküldött leveleket vissza tudják állítani, a korábban elküldött levelek címzettjeinek egyszerűen el tudnánk küldeni az anyagot.

Dr. Matusik Tamás:

Az is kérdés, hogy egyáltalán van-e erre szükség. Hiszen aki meg akarja találni ezt az anyagot, az megtalálja. Én nem látom értelmét dr. Vasvári Csaba javaslatának, hogy ezt minden bírónak küldjük meg. Mostanában úgyis kapnak elég levelet.

Dr. Vasvári Csaba:

Én azt javaslom, hogy szavazzunk ebben a kérdésben. Javaslom, hogy először arról szavazzunk, hogy minden bíró megkapja-e direktben vagy sem.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Először arról kellene szavazni, hogy elfogadjuk a szöveget, illetve egy anyag vagy két anyag legyen. Az első kérdésem, hogy elfogadjuk-e a szöveget ebben a formában: megállapítások és következtetések?

Dr. Rochlitz Zoltán szavazásra bocsátja a beszámoló szövegének elfogadását. Megállapítja, hogy 8 igen szavazattal, 2 tartózkodással elfogadásra került a szöveg.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Másodszorra azt mondanám, hogy arról szavazzunk, két külön anyagról beszélünk-e. Ki mondja azt, hogy vegyük szét az anyagot, hogy a jelentés összefoglalása és a következtetések az két külön anyagban jelenjen meg?

Dr. Hilbert Edit:

Az a baj, hogy én megint azt mondom, hogy ha a bírók megkapják, akkor igen, de ha csak a honlapon lesz rajta, akkor nem. Pláne azért sem, mert a válogatása Viktornak szubjektív. És ha csak a honlapon lesz fent, akkor miért ne legyen ott a véleményünk is?

Dr. Rochlitz Zoltán:

Szerintem az az elsődleges, hogy ezt milyen formában kommunikáljuk. Mert így kerül megküldésre a tanácskozási jogosultsággal rendelkezőknek és a Magyar Bírói Egyesületnek is.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Én úgy gondolom, hogy amennyiben mi közzétesszük az eredményt, akkor mi a sajátunkat tennénk közé azzal, hogy esetleg mellékeljük azt, hogy az Országos Bírói Tanácsnak a véleménye egyébként itt található. De mi nem állítjuk be az Országos Bírói Tanács véleményét a sajátunkként. Ezért lenne célszerűbb talán ezt külön venni.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Ezért gondolom, hogy elsődleges kérdés először azt eldönteni, hogy most egy anyagról beszélünk, vagy külön szedjük. Akkor még egyszer feltenném szavazásra a kérdést:

Ki mondja azt, hogy szedjük szét, és két külön anyag legyen a jelentés összefoglalása és a következtetések?

Dr. Rochlitz Zoltán szavazásra bocsátja a beszámoló anyagának két részre bontását: ténymegállapítások és következtetések. 5 igen szavazat, 5 nem szavazat. Megállapítja, hogy szavazategyenlőség esetén, az elnök szavazata dönt, és ő igennel szavazott, így az anyag különválasztva kerül megküldésre.

Dr. Rochlitz Zoltán:

A harmadik kérdés pedig, az, hogy elküldjük-e a bírának emailben vagy nem?

Dr. Rochlitz Zoltán szavazásra bocsátja az emailben való továbbítást. 1 igen szavazat, 6 nem szavazat, 3 tartózkodás. Megállapítja, hogy az OBT döntése értelmében nem küldi el közvetlenül a bírának a beszámoló anyagát emailben.

Ebédszünet 13 óra 10 perctől 14 óra 06 percig. Nincs jelen az OBT ülésén a továbbiakban dr. Havasi Dezső.

4. napirendi pont:**Döntés az USA Budapesti Nagykövetsége által küldött meghívás kérdésében****Dr. Rochlitz Zoltán:**

Javaslom, hogy először vitassuk meg, hogy elfogadásra kerüljön-e ez a meghívás, és utána esetleg döntsünk az adott bíró személyéről.

Dr. Vadász Viktor:

Én azt javaslom, hogy ezt a napirendi pontot zárt ülésen folytassuk le, mert egyetlen állami szervezet sem szokta nyilvános ülésen megtárgyalni a nemzetközi kapcsolatok körébe tartozó ilyen előkészítéseket, csak azok esetleges eredményét.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Akkor szavazzunk erről. Ki támogatja, hogy a napirendi pontot zárt ülésen tárgyalja az Országos Bírói Tanács?

Az OBT elnöke szavazásra bocsátja a zárt ülésről való döntést. 7 igen szavazattal, 2 nem szavazattal, 1 tartózkodással döntött az OBT zárt ülés elrendeléséről.

Az OBT elnöke szavazásra bocsátja a tanácskozási joggal jelenlévők és a MABIE elnöke részvételét a zárt ülésen. Az OBT 10 igen szavazattal, egyhangúlag döntött ezen személyek részvételének engedélyezéséről.

*Az OBT 14 óra 10 perctől **zárt ülésre** tér át.*

Az OBT 15 óra 02 perctől nyílt ülésen folytatja.

5. napirendi pont: Döntés az összeférhetlenség vizsgálatának lezárásával kapcsolatban

Dr. Rochlitz Zoltán:

Dr. Vasvári Csabának volt ezzel kapcsolatban előterjesztése. A legutóbb megküldött összeállításból úgy tűnik, hogy azok a személyek, akik érintettek voltak az összeférhetlenség kapcsán, mind beosztásra kerültek az OBH-ba.

Dr. Vasvári Csaba:

Legutóbb arra jutott a tanács, hogy az összeférhetlenséggel kapcsolatos határozati javaslat megtárgyalása elnapolása kerül, figyelemmel arra, hogy akkor még csak a bírókereső alkalmazásban láttuk azt, amit azóta már a közlönyben is olvashatunk, hogy azok a bizonyos hozzátartozói összeférhetlenségek, amelyek a mi álláspontunk szerint fennálltak, feloldásra kerültek. Ennek a módja az volt, hogy a vezető hozzátartozóját az Országos Bírósági Hivatalba rendelte be az OBH elnöke. Azóta ezek az információk megjelentek a Bírósági Közlönyben is, tehát tényként lehet elfogadni, hogy formálisan a hozzátartozói összeférhetlenség helyzete megszűnt. Az egy következő kérdés, hogy ezt mi etikailag, szakmailag hogyan ítéljük meg. A történetek tükrében véleményem szerint formálisan, a jogszabály értelmében, nincsenek már hozzátartozói összeférhetlenségek. Erre tekintettel azt javaslom, hogy ezt a napirendi pontot úgy zárja le a tanács, hogy nem él jelzéssel, mivel okafogyottá vált a korábbi előterjesztés.

Dr. Fatalin Judit:

Én egy mondatot fűznék hozzá. Korábbi levelében az Országos Bírósági Hivatal elnöke azt válaszolta, hogy nincs ilyen összeférhetlenség. Az viszont nyilvánvalóan azt mutatja, hogy mégiscsak volt, hogy megoldotta ilyen módon ezt a helyzetet.

Dr. Hilbert Edit:

Én nem gondoltam, hogy dr. Vasvári Csaba javaslata az lesz, hogy zárjuk ezt le. Két okból sem. Az egyik az, hogy ezek a helyzetek kétségtelenül fennálltak 2019. július 17-éig. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke az intraneten is közzétett levelében azt írta, hogy téves az OBT álláspontja. Ráadásul oly módon szüntette meg az összeférhetlenséget, hogy bevitte az érintett bírókat az OBH-ba, ezzel pedig elvonta az OBT hatáskörét, hiszen az összeférhetlenség megszüntetésének két módja van. Az egyik, hogy az OBT felmentést ad alóla, a másik pedig az, hogy a vezetői megbízást visszavonja. Tehát azt tudjuk rögzíteni, hogy most nem áll fenn, de nem jogszerűen szűnt meg ez az összeférhetlenségi helyzet. Pontosabban nem a törvény szellemének megfelelően szűnt meg ez a helyzet.

Dr. Vasvári Csaba:

A törvény szellemére hivatkozás mindig ingoványos terület. Kérdés, hogy ebbe belemegyünk-e? A jogszabályok szerint megszűnt ez a jogellenes állapot. Hogy ezt mi etikailag hogyan értékeljük, az egy másik kérdés, lehet arról is beszélni.

Dr. Hilbert Edit:

Nem is etikai kérdés, mert maga a jogszabály mondja azt, hogy az összeférhetlenségi helyzetet ezen a két módon lehet megszüntetni.

Dr. Vadász Viktor:

Igen a helyzetet valóban így lehet megszüntetni, de megszűnhet megszüntetés nélkül is. Én azt gondolom, hogy dr. Vasvári Csabának igaza van azzal, hogy az összeférhetlenség 'de facto' megszűnt, és ez az aktus tényleg az OBH elnökének betudható. De azt gondolom, hogy nem erre a lapra tartozik az, hogy visszaélészerűen gyakorolja-e a hivatali beosztást az OBH elnöke vagy sem.

Dr. Hilbert Edit:

Én nem ezt mondtam, hanem azt mondtam, hogy az összeférhetlenség megszüntetésének nem ez a módja, mert a megszüntetési módokat a Bszi. rögzíti.

Dr. Fatalin Judit:

De ő nem megszüntette az összeférhetlenségi helyzetet, hanem az úgymond magától megszűnt azzal, hogy berendelte az OBH-ba a bírókat. Az viszont rögzíthető, hogy mégiscsak fennállt az összeférhetlenség, a levelében foglaltakkal ellentétben.

Dr. Vasvári Csaba:

Igen, de nyilván, ha ezt rögzíti az OBT, az nem lehet alapja jelzésnek.

Dr. Vadász Viktor:

Persze, fenntarthatjuk azt, amit korábban mondtunk, csak nem tudom, hogy van-e értelme ennek. Nem támogatom az újabb jelzést.

Dr. Hilbert Edit:

De felhívhatjuk a figyelmet arra, hogy ezen a két módon lehet megszüntetni az összeférhetlenséget, és az ezen kívüli, egyéb igazgatási intézkedéssel történő megszüntetés elvonja az OBT hatáskörét.

Dr. Vasvári Csaba:

De nem megszüntetés történt, hanem megszűnés.

Dr. Gaider Bálint:

Volt egy helyzet, ami megszűnt. A 6. napirendi pont egyik része az OBH-ba történő beosztás. Ha végignézzük a szóbanforgó beosztásokat, akkor ott ez tetten érhető lesz, hogy milyen címen történt.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Valóban, ahogy dr. Gaider Bálint mondja a 6. napirendi pontban lenne az OBH-ba történő beosztással foglalkozó rész, de én azért annyit hozzátennék, hogy itt az összeférhetlenségi helyzet akkor szűnik meg, ha például egy válás történik vagy adott esetben sajnos egy haláleset. Akkor viszont, ha beosztásra kerültek az OBH-ba, teljesen nyilvánvalóan azért, hogy megszűnjön az összeférhetlenségi helyzet, akkor megszüntetésre került sor. Tehát szerintem ez két teljesen különböző dolog, és már a múltkori ülésen is rögzítettük, hogy ez az OBH részéről az OBT hatáskörének a megkerülése. Egyébként a szeptemberi ülésen is azt mondtuk, hogy fenntartjuk a korábbi határozatban foglaltakat, ezért szerintem nem kellene ezt még

egyszer fenntartani. Én tökéletesen egyetértek azzal, amit dr. Vasvári Csaba mondott, hogy okafogyottá vált a napirendi pont.

Dr. Vasvári Csaba:

Csak egy javaslat: mi van akkor, ha azt mondjuk, hogy fenntartjuk a korábbi állásfoglalást, és most pedig konstatáljuk, hogy megszűnt az összeférhetetlenség az OBH-ba történő beosztással, amely témakört az Országos Bírói Tanács a későbbiekben vizsgálja.

Dr. Fatalin Judit:

Szerintem is.

Dr. Hilbert Edit:

Én csak annyit akarok még mondani, hogy abban ne reménykedjete, hogy soha többé nem fordul ez elő, mert ez is több év alatt oldódott meg.

Dr. Vasvári Csaba:

Az egy másik kérdés szerintem, azt majd akkor vizsgáljuk.

Dr. Hilbert Edit:

Akkor ezt most hogyan zárjuk le?

Dr. Vasvári Csaba:

Én akként zárnám le, hogy megállapítja az Országos Bírói Tanács, hogy megszűntek ezek a hozzátartozói összeférhetlenségek.

Dr Hilbert Edit:

Azt mondjuk, hogy nem állnak fenn. Mert nem megszűnt, hanem megszüntette az Országos Bírói Hivatal elnöke.

Dr. Vadász Viktor:

Az nem jó, mert arra azt kellene mondani, hogy nem szüntethette volna meg.

Dr. Gaider Bálint:

Az, hogy megszüntetheti így, vagy nem szüntetheti meg, ez nem annyira nyilvánvaló dolog. Alapesetben persze az OBT hozzájárulása kell, de ugyanígy elképzelhető az, hogy amennyiben egy összeférhetetlen helyzet van, akkor a hozzátartozó átpályázik egy másik törvényszékre, és elmegy oda. Az eredményes pályázattal megszűnt az összeférhetetlenség? Megszűnt. Kért OBT hozzájárulást? Nem kért. Törvényes volt? Igen. Az OBH elnökének van joga beosztani bírót? Van joga. Most polemizálhatunk ezen, de nem fogjuk tudni ezt egyértelműen tetten érni szerintem.

Dr. Csontos Katalin:

De ott maga a bíró szüntette meg az összeférhetetlenséget, itt pedig az OBH elnöke. Mi lenne, ha odáig eljutnánk, hogy az OBH elnökének intézkedése azt eredményezte, hogy az összeférhetetlenség a jövőben nem áll fenn?

Dr. Vadász Viktor:

Dr. Gaider Bálint példájában említett esetben is az OBH elnöke bírálja el a pályázatot. Így akkor is az OBH döntése volt a másik pályázati hely elfogadása. Szerintem mondhatjuk, hogy hivatalba történő beosztással már nem állnak fenn az összeférhetlenségi helyzetek.

Dr. Vasvári Csaba:

Ettől függetlenül természetesen fenntartjuk, amit korábban részletesen kifejtettük.

Dr. Hilbert Edit:

Ez azért is fontos, mert elhangzott az elnöki értekezletet követő vezetői értekezleteken, hogy óvatosan kell az összeférhetlenség kérdésével bánni, mert kártérítési perek lehetnek. Én azt gondolom, hogy az legyen ezzel óvatos, aki munkajogi ismeretek birtokában mégis létrehoz egy olyan helyzetet, amivel ilyen probléma lehet.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Akkor az lenne a döntés lényege, ha jól gondolom, hogy megállapítjuk, hogy az OBH elnökének döntése következtében már nem áll fenn az összeférhetlenségi helyzet, ezért ebben nem hozunk határozatot.

Dr. Vadász Viktor:

Nem kell határozatot hozni erről, csak szavazni. Fogalmazzunk úgy, hogy a vezetői összeférhetlenség vizsgálata kapcsán az Országos Bírói Tanács megállapítja, hogy a hivatalba történő beosztással már nem áll fenn az összeférhetlenségi helyzet.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Tehát akkor ki támogatja, hogy olyan tartalommal döntsünk, hogy az OBH döntése következtében már nem áll fenn az összeférhetlenségi helyzet egyik érintett vonatkozásában sem?

Dr. Rochlitz Zoltán szavazásra bocsátja az összeférhetlenségi helyzet fenn nem állásával kapcsolatos kérdést. 10 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta az OBT.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Dr. Oltai Judit Zsófia elnökasszony jelezte, hogy 16 órakor el kell mennie, de előtte néhány mondatot mondana. Az idő előrehaladtára tekintettel most kellene erre sort keríteni.

Az ügyrendi bizottság egyetértésével a napirendi pontok közé bekerül a MABIE elnökének beszámolója az illetmény-reform kapcsán. Az OBT elnöke szavazásra bocsátja az eltérést a napirendtől, amelyet az OBT egyhangúlag támogat.

A MABIE elnökének beszámolója az illetmény-reform témájában

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Köszönöm szépen a szót. Szeretném elmondani, hogy mi történt valójában hétfőn, és azt, ami a OBH és a MABIE között zajlik. Ezt azért tartom különösen szükségesnek, mert visszajelzéseket kaptunk arról, hogy a közleményeink félreérthetőek lehetnek. Megerősíthetik

a jelenlévők közül ketten is, akik ott voltak ezen a bizonyos tanácskozáson, hogy az OBH vette fel velünk a kapcsolatot 2019. augusztus 30. napján, hogy ebben a bizonyos egyeztetés-sorozaton mindenkivel egyeztetnek az illetménnyel kapcsolatos kérdésben. Ennek a közleménynek a címe, amit az OBH adott ki, az „Egységesen a közös célért”. Mi vagyunk az egyik szervezet, akivel egyeztetnek ebben a témában. Igent mondtunk a felkérésre, illetőleg a lehetőséget biztosítottuk. Rövid egyeztetés után megegyeztünk abban, hogy szeptember 30. napján jön létre ez a találkozó. Egyértelműen az volt az igény, hogy a Magyar Bírói Egyesület választmánya üljön le, és hallgassa meg a OBH koncepcióját. Erre egyértelmű nemmel válaszoltunk. Azt mondtuk, hogy egy elnökségi ülés keretében tudjuk meghallgatni azt, amit ők mondani akarnak. Kifejezésre juttattuk azt is, hogy azt a bizonyos illetménykonceptiót, amit februárban benyújtottunk, majd átfésülés után márciusban ismételtén beadtunk az Igazságügyi Minisztériumhoz, azt sem módosítani, sem visszavonni nem tudjuk, de nem is akarjuk. Nem tudjuk módosítani, mert kizárólag a választmány dönthet erről, de egyelőre semmiféle olyan szándék nincsen, hogy ezt megtegyük. Tehát ez nem lehet beszélgetési alap sem, hogy ezt az illetménykonceptiót megváltoztassuk. Ezzel az alapfeltevéssel ültünk le szeptember 30-án, és ott is ezt tartottuk szem előtt. Azt hiszem, egy fontos információ az OBH hozzáállását mutatva, hogy bejelentették, hogy 8-10 fővel szeretnék volna magukat képviselteti ezen a rendezvényen, amire azt válaszoltuk, hogy fizikai képtelenség, mert nem férünk el. Nekünk végül az ügyvédi kamara tanácskozáját biztosították Dr. Bánáti elnök úr nagyvonalúsága miatt. Ennek ellenére az 5 fő helyett az OBH 7 fővel jelent meg. 5 OBH alkalmazott, továbbá hoztak magukkal 2 törvényszéki elnököket. Mi a vendéglátó udvariasságával beengedtük őket, bár meglepődtünk, hogy mit keresnek ott. Leültünk, a beszélgetés megindult, és egy kétórás, nagyon érdekes, tanulságos beszélgetésre került sor, élénk vitával. A törvényszéki elnökök is igen aktívak voltak, és az OBH koncepciót erősen védelmezve, a MABIE koncepciót erősen támadva szóltak hozzá. Egyébként jól felkészültek voltak, mélységekben ismerték a koncepciónkat. Kizárólag arról próbáltak minket meggyőzni, hogy nekünk vissza kell vonni a koncepciót. Azt hangsúlyozták, hogy csak az OBH koncepciója az elfogadható, és aki nem áll be mögé, az az illetményemelést sodorja veszélybe. Informális beszélgetés során egy törvényszéki elnök és megkérdezte tőlünk, hogy biztosak vagyunk-e abban, hogy mi erősködni akarunk, illetőleg kifejezésre juttatták, hogy dűlőre kell jutni, mert ha nem lesz illetményemelés, akkor a MABIE lelkén fog száradni. Ezért is örülök, hogy az Igazságügyi Minisztérium részéről jelen vannak, mert láthatják, hogy milyen zsarolásnak vagyunk kitéve. Végül semmilyen konkrét egyezés született, egyetlen mondat hangzott el részünkről, amit én magam mondtam, hogy az egység létrejött abban a tekintetben, hogy mind az OBH, mind a MABIE az illetményemelésért száll síkra. Ezen túlmenően kinyilvánítottuk azt, hogy az OBH illetményemelési koncepciójának fő vonalaival egyet tudunk érteni. Tehát azzal, hogy a nemzetgazdasági átlaghoz kötődjön ez a bizonyos illetményemelés, illetve egyetértettünk ennek az illetményemelésnek a nagyságrendjében, az 1,55-ös szorzóban. Ezzel egyetértünk, tehát itt zártuk le a beszélgetést azzal, hogy folytatni fogjuk az egyeztetéseket. Nagyon hosszasan ment a vita arról, hogy a mi illetménykonceptiónk szerint nem elfogadható az OBH-nak az az álláspontja, hogy a fizetési fokozatoknál az 1. és a 7. fizetési fokozatnál 10%-os emelkedés van, azonban a 8.-tól a 14.-ik csak 5%. Ezt a csökkenést mi nem tartjuk elfogadhatónak. Ezen nagyon hosszasan vitakoztunk, illetőleg az elnökök szóba hozták azt az álláspontunkat, hogy a törvényszéki elnökök vezetői pótlékának mértékét aránytalannak találjuk a többi bíróhoz, illetőleg a bírói alapilletményhez képest. Azt mondtuk ezzel kapcsolatban, hogy nem elfogadható, hogy egy kezdő bíró alapilletményével megegyező pótlékot kapjon az elnök. És ez csak a pótlék, amiről beszélünk, amit egy törvényszéki elnök kapna az OBH koncepciója szerint. Két óra nagyon kevés volt ahhoz, hogy részleteiben is kifejtsük az álláspontunkat. Egyébként kedden 10 órakor fogunk ismét találkozni az OBH-val, és folytatjuk az egyeztetést, hogy mi az, amit elfogadhatónak tartunk az OBH koncepciójában, melyek azok a pontok, amiket átgondolásra és módosításra

javasunk, és melyek azok, amik teljességgel elfogadhatatlanok. Ebből a szempontból tehát nem zárult le ez a konzultáció. Próbáljuk elérni azt, hogy abban a koncepcióban október 10. napjáig, ami határidőt kapott a minisztériumtól az OBH, valami változtatást még át tudjunk vinni. Hangsúlyozom ismételten, hogy a MABIE illetménykonceptiója a minisztériumban van, ahhoz nem nyúlt senki, és a novemberi választmányi ülésig bizonyosan nem is fog. Amennyiben ezzel ellentétes információt hallotok, az hazugság. Fizikailag is lehetetlen azon módosítani, technikailag sem lehet azt módosítani, az alapszabályunkkal ellentétes. Erős csúsztatásokat tartalmaz az OBH közleménye. Ami le van írva idézőjelben, az elhangzott, azt én mondtam, azt vállalom. A MABIE egy érdekképviselő, és nem várható el, hogy visszavonulót fújjon azért, mert az OBH-nak ilyen elképzelései vannak, hogy a jogalkotó, illetőleg a kormányzat azt fogja majd mondani erre, hogy ha a bírák maguk sem tudják, hogy mit akarnak, akkor nem kapnak illetményemelést. Ezt nem vagyunk hajlandóak elfogadni. Ha van kérdésetek ezzel kapcsolatban, akkor szívesen válaszolok.

Dr. Vadász Viktor:

Ha jól érttem, akkor a lényeg az, hogy a MABIE egyetért az OBH-val abban, hogy szükség van illetmény-emelésre, egyébként mindenben fenntartja a saját koncepcióját.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Így van.

Dr. Vasvári Csaba:

Mindannyian tudjuk ebben a teremben, hogy az OBH kommunikációja kiszámítható. Miért nem az szerepel a MABIE honlapján, amiket most hallottunk a MABIE elnökétől?

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Ha visszanezitek a honlapot, akkor láthatjátok, hogy a találkozó napján, reggel 8 órakor már fent volt az a közleményünk, ami az egész találkozónak az alapját képezte, mégpedig az, hogy a MABIE illetményjavaslata az bizonyosan nem fog változni, az nem vitalap.

Dr. Vasvári Csaba:

De ahogy tegnap néztem, a legutóbbi közleményben az van, hogy „kitört a béke”.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Ezzel vitatkozok. Arról van szó, hogy valóban nem válságkommunikáció, amit írtunk. Viszont leírtuk azt, hogy illetményemelést szükséges, érezzük azt, hogy ez nagyon fontos, beszélünk kell róla, és hogy ez hatalmas probléma.

Dr. Vasvári Csaba:

De ha azt látom nagybetűkkel írva, hogy EGYÜTT, akkor nekem ez az azt jelenti egyértelműen, hogy kitört a béke.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Nem. Ha elolvasod a reggeli közleményt, és elolvasod az azutánit, akkor láthatod, hogy annyiban „együtt”, hogy legyen illetményemelést, és itt a vége a történetnek.

Dr. Matusik Tamás:

Én itt azt olvasom a közleményben, hogy „a MABIE elnöksége átérzi annak a felelősségét, hogy az új jogszabály évtizedekre határozza meg a bírák javadalmazását”. Honnan van erről bármilyen információ, hogy ez évtizedekre fogja meghatározni a bírók javadalmazását? Tudtommal semmilyen jogszabálytervezet még nincs a kormányzat részéről. Eleve a bíróknak a hitét nem érdemes elvenni attól, hogy itt 20 évig nem lesz változás, ha ez megtörténik. Tehát ezt a mondatrészt nem nagyon értem. Azt mondja a közlemény, hogy átérezve ezt a felelősséget, „támogatta az OBH koncepciójának alappilléreit és az illetményemelés nagyságrendjét”. Ebből én nem azt látom, hogy a MABIE fenntartja a saját javaslatát, hanem azt látom, hogy visszavonulót fűjt. Persze ez nyilván szövegértelmezés kérdése, de én ezt így értelmezem.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Akkor azt szeretném kérni, hogy olvassátok el az ezt megelőző hírt, amit aznap reggel tettünk fel. Abban ez egyértelműen benne van, hogy ez nem alkalap. Nem szeretem ismételtetni önmagam, és úgy gondoltam, hogy felesleges még egyszer elmondani azt, amit már reggel közleményben elmondtunk.

Dr. Vasvári Csaba:

Bocsánat, de egy közlemény önmagában értelmezendő.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Pedig nem önmagában értelmezendő, ez annak a beszélgetésnek az eredménye, amit ott folytattunk.

Dr. Fatalin Judit:

Itt vagyunk tízen, és mindannyian rosszul értelmeztük ezek szerint.

Dr. Vadász Viktor:

Az a baj, hogy nem csak mi.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Elfogadom, hogy azt a hírt ti úgy értelmezték, hogy kitört a béke, azért érzem szükségesnek, hogy elmondjam, hogy szó sincs arról, hogy kitört a béke. Ha az OBH illetményemelés mellé akarja, hogy beálljon a MABIE, akkor arra nem mondhatunk mást, mint hogy illetményemelést akarunk mi is.

Dr. Vadász Viktor:

De mi pont úgy látjuk most, hogy nem állt be a MABIE az OBH javaslata mögé, és fenntartja a saját javaslatát. Ehhez képest azt nem értem, hogy miért mondja az OBH, hogy pozitív eredménnyel zárult a megbeszélés, és kitört az egyetértés. Ezt látszik alátámasztani a MABIE legutóbbi közleménye is. Tehát amit most mondtál nekünk, elnök asszony, az nem ugyanaz, ami le van írva és amit a bírák tudnak.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Úgy gondolta az elnökség, hogy pozitívan kommunikáljunk az eredményeket, mögötte viszont semmi változás nincsen.

Dr. Vadász Viktor:

Én azt tartom fontosnak, hogy őszinte és egyértelmű legyen a kommunikáció a bírák felé. Úgy beszéljünk, hogy az megfeleljen annak, amit teszünk, mert különben a tagok úgy fogják érezni, hogy nem tudják, mire számíthatnak. Ahogy a Szentírásban is áll: „A ti beszédek legyen igen, igen, nem, nem. ami ennél több, a gonosztól van.” A bírák szempontjából mi a legfontosabb, azt kellene most is nézni, az őszinte kommunikáció.

Lehet itt pozitívan egymáshoz állni, de nézzünk szembe a tényekkel, a kanyarban sincs fizetésemelés. Eközben dübörög a központi kommunikáció, kérdőíveket töltenek ki, tájékoztatnak minden egyes bírót, hogy mi az OBH legújabb javaslata, meg célt értünk. De láttunk már az elmúlt másfél évben bérkalkulátort, meg gyönyörű logarléces brossúrákat, miközben kiderült, hogy egyik sem volt egyeztetve azokkal a döntéshozókkal, akik ténylegesen jogosultak arra, hogy jogszabálytervezet készítsenek és azokat elfogadják. A tényeket nézve, továbbra sincsen jogalkotói döntés arról, hogy lesz-e béremelés, illetve milyen béremelés lesz. Szándéknyilatkozatok vannak arról, hogy szeretnék a béreket emelni. Ha továbbra is szándéknyilatkozatok vannak, semmi garancia nincs arra, hogy bármilyen fizetésemelés lesz. Ezt illene elmondani a bíróknak.

Nem derül ki a közleményekből pont a lényeg, hogy a MABIE fenntartja-e azt a javaslatát, amit kidolgozott, vagy sem. Mert ebből a közleményből akárhogy olvasom, az derül ki, hogy pozitívan zárult a megbeszélés, és ezzel együtt az OBH közli, hogy egységfront van. Ez pedig nincs megcáfolva a mai napig. Én nem azt mondom, hogy feltétlen meg kell cáfolni, legyen egység, de akkor a MABIE közölje, hogy visszavonja a saját koncepcióját vagy a választmány elé terjeszti. De nekem az a problémám ezzel, hogy a bírók mit látnak ebből.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Ha olvasnak és gondolkodnak, akkor érteniük kell, mert a reggel 8 óras közlemény lényege egyértelműen ez volt.

Dr. Fatalin Judit:

Ezt itt egyikünk sem érti, akkor mindannyiunkkal valami probléma van?

Dr. Hilbert Edit:

Az utolsó hír mindig lerontja az előzőt.

Dr. Vadász Viktor:

Így van, de én nem azt mondom, hogy kell egy harmadik hír is, ami cáfolja az előzőt, mert pont ebből van elégük a bíráknak, hogy állandóan ellentétes információkhoz jutnak és teljes a bizonytalanság. Úgy változtatni a kommunikáción, hogy nem változtatok azon, ami mögötte van, fennáll a veszélye, hogy ebből még nagyobb zavar lesz, és van is.

Dr. Hilbert Edit:

El szeretném mondani, hogy én is ott voltam ezen a megbeszélésen. Az OBH végig azt képviselte, hogy a MABIE javaslata nem támogatható, mert túl sok pénzt igényel. Erre én megkérdeztem, hogy rendben van, akkor mennyi pénz áll rendelkezésre? Azt mondták, hogy nem tudják. Én erre megkérdeztem, hogy akkor honnan tudják, hogy nem áll rendelkezésre elég? Erre azt mondták, hogy hát azt nem tudják, de az biztos, hogy a MABIE költségigénye túl magas. Ezt milyen alapon lehet így eldönteni? Ez volt a vita alapja. Magyarul az, hogy

semmilyen olyan alap nincsen, ami miatt ne mondhatná azt az OBH, hogy rendben, támogatja a MABIE javaslatát. És valójában az egyesületnek ez volt a célja, mert abban a bizonyos a reggeli nyilatkozatban azt tettél nyilvánvalóvá, hogy leülünk egyeztetni, de az alapszabály értelmében nincs módunk hozzájárulni a saját javaslatunkhoz, csak meg tudunk benneteket győzni OBH, hogy ti álljatok át a mi oldalunkra, és vegyétek át a javaslatunkat. És azt gondolom, hogy emiatt folytatódnak a tárgyalások. Nem amiatt, hogy a MABIE engedjen, mert nem tud engedni, az alapszabálya ezt nem teszi lehetővé. Az is indok volt, hogy nem lehet több alternatíva, mert akkor az Igazságügyi Minisztérium nem tud dönteni. Ezt követően közölte dr. Vajdas Sándor, hogy de lehet, hogy még majd nekik is át kell dolgozni a javaslatukat. Erre én kérdeztem őt, hogy akkor ez egy újabb alternatíva lesz? Erre azt mondta, hogy igen. Én kérdeztem, hogy akkor mi a probléma azzal, hogy a MABIE-nek is van egy alternatív javaslata. Nem kaptunk logikus választ.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Én azt szeretném kérni, hogy miután ez nem volt külön napirendi pont, hogy ne menjünk ebbe még mélyebben bele, mert nem fog idő jutni a többi napirendi pontra.

Dr. Léhmann Zoltán:

Én most laikusként szeretném kérdezni, hogy akár az OBH, akár a MABIE reálsan komolyan gondolja, hogy 2020. január 1. napjától emelés lesz?

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Igen.

Dr. Léhmann Zoltán:

És ennek van valami alapja?

Dr. Hilbert Edit:

Ezek a kormányzati nyilatkozatok.

Dr. Vadász Viktor:

De melyik?

Dr. Hilbert Edit:

A tavalyiak...

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Én azt gondolom, hogy lesz emelés. Ha ebben nem hinnék, akkor nem lennék most itt. Az észrevételeket köszönöm, nyilván meg fogjuk őket fontolni. Ha a kommunikációnk megzavarta a fejekben a gondolatokat, akkor kérem, hogy továbbítsátok mindenkinek, amit most mondtam.

Dr. Vadász Viktor:

Az összefoglalóban akkor annyit rögzítsünk, hogy dr. Oltai Judit Zsófia, MABIE elnök beszámol a béremelés kapcsán az Országos Bírósági Hivatallal folytatott egyeztetésekről. A MABIE egyetért az Országos Bírósági Hivatallal a fizetésemelés szükségességét illetően, azonban a minisztériumhoz benyújtott saját javaslatát fenntartja, annak visszavonására

egyébként is csak a választmány jogosult. Az Országos Bírói Tanács fontosnak tartja, hogy őszinte és egyértelmű kommunikáció legyen a bírák felé a béremelési javaslat tekintetében.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Rendben.

Dr. Vadász Viktor:

Az őszinteség még mindig jobb, mint legjobb szándékból hitegetni a bírókat azzal, hogy lesz fizetésemelés. Senki nem tud garanciát vállalni a teremben lévők közül erre, hiszen még nincsen jogszabálytervezet sem.

Dr. Oltai Judit Zsófia:

Én sem azt mondtam, hogy lesz, hanem hogy hiszem, hogy lesz. Ezt valóban senki nem tudja. Köszönöm szépen, hogy meghallgattatok, és a kritikákat is köszönöm szépen.

Dr. Oltai Judit Zsófia 16 órakor távozik az OBT üléséről.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Mivel az idő nagyon előrehaladott, és előreláthatólag nem kerülhet sor az összes napirendi pont tárgyalásra, az egyik legfontosabbal, az 6. napirendi ponttal folytatnánk, mert ebben a napirendi pontban van egy határidő, ami szorít minket. Ez után következne a 7., 8., 9. napirendi pont, amelyek hosszabb megtárgyalást igényelnek, ezért ezeket a napirendi pontokat átvinnénk a következő ülésre. A 6. napirendi pont után az egyéb aktualitásokat tudnánk megbeszélni.

Az ügyrendi bizottság támogatja a napirendtől való eltérést és a 7-9. napirendi pontok novemberi ülésre halasztását.

6. napirendi pont:

A Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság tagjainak jelölésével kapcsolatos feladatok

Dr. Rochlitz Zoltán:

Dr. Csontos Katalin készített ezzel kapcsolatban egy anyagot, amit ezúton is nagyon szépen köszönök, és ennek a 3. oldalán van a végkövetkeztetés. A múltkori ülésen azt határoztuk meg, hogy az érintettek 2019. október 31. napjáig tegyék meg a javaslatokat, ehhez képest annyi változás van, hogy úgy tűnik, 2020. május 31. napjával jár le valamennyi másodfokú bírónak a megbízatása. Pontosabban 2020. január 30. napjával 7-nek, és a maradék 3-nak jár le május 31. napjával. A 40 elsőfokú fegyelmi bíróból pedig csak 11-nek szűnik meg a megbízatása, mégpedig 2020. május 31. napján. Ez alapján tehát az merülhet fel, hogy a jelölések létszámát lehetne csökkenteni az elsőfoknál, mert így a 11 helyre rengeteg jelöltünk lenne, és az időtartam is esetleg változhatna. Azt gondolom, hogy ebben a kettőben lehetne gondolkodni.

Dr. Vadász Viktor:

Az a gond, hogy az előző ülésen a Végrehajtói Fegyelmi Bíróság elnökhelyettese téves információval látott el minket, de azt gondolom, hogy maradjon így, mert zavaró lesz, ha változtatunk a korábbi felhíváson. Ha több jelölt is van, nem baj, különös tekintettel arra, hogy nem sokkal később újból dönteni kell majd.

Dr. Hilbert Edit:

Nincs teendő, mert nem kell összbírói értekezlet összehívni, hanem az elnöknek kell egy levelet írni. Az elsőfokú szolgálati bírák közül dr. Kocsis Ottília lemondott. Az az érdekes, hogy az elsőfokú szolgálati bíróság elnöke ezt bejelentette az OBH elnökének, pedig ezt nekünk kellett volna jeleznie.

Dr. Fatalin Judit:

Én is dr. Vadász Viktor álláspontját támogatom.

Dr. Vasvári Csaba:

Én egyetérték Fatalin Judittal. Valószínűnek tartom, hogy sajnálatos módon egy sem fog érkezni a javaslatok közül, így nem sokat számít, ha módosítunk. Szerencsés esetben jönnek a nevek, akkor a bőség zavarában könnyebben választunk.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Természetesen nem tudjuk, hogy bármilyen intézkedés történt-e. Egy OBH elnöki levél van, amelyben felhívja az Országos Bírói Tanács figyelmét, hogy a törvényszékek elnökeivel szemben nincsenek munkáltatói jogaink. Gondolom, ez arra vonatkozhat, hogy a felhívást tájékoztatásul megküldtük az elnököknek is. Én annyit szeretnék ezzel kapcsolatban ismételni, hogy 25 törvényszékről és ítélőtábláról beszélünk, tehát hozzávetőlegesen 60 és 150 közötti jelöltünk lesz 11 helyre, ha lesznek egyáltalán jelöltek. Én azt gondolom, hogy itt saját a helyzetünket nehezítjük meg, mivel még 60 ember közül is nehéz kiválasztani 11-et. De nyilván az a legegyszerűbb, ha nem módosítunk semmit.

Dr. Hilbert Edit:

Valójában itt egy dologban nehezítettük a helyzetünket, de azt is a számunkra adott téves tájékoztatás miatt, hogy a 2020. május 31. napjáig megválasztandó tagoknál azt, hogy van-e velük szemben kizáró ok, vagy egyáltalán bírók lesznek-e még, ha most érkezik októberig javaslat, nem biztos, hogy fél év múlva az a javaslat még helytálló lesz. Erre tekintettel a határidőt talán érdemes lenne módosítani. De akiket január 31. napjáig kellene megválasztani, azokra jó a határidő.

Dr. Vasvári Csaba:

Én az egészet így hagynám. Azt javaslom, hogy zárjuk rövidre, és fogadjátok el azt az érvelést, amit Judit is mondott, hogy hagyjuk így, ahogy van.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Van egyéb felvetés ezzel kapcsolatban? Ha nincs, akkor az összefoglalóba annyit javasolnék beiktatni, hogy a korábbi közleményünk kifejezetten azt tartalmazta, a téves tájékoztatásra figyelemmel, hogy február 1. napjáig meg kell választanunk összesen 40 embert. Azt gondolom, hogy ezt korrigálni kellene.

Dr. Vasvári Csaba:

Rendben, ezt pontosítsuk.

Dr. Hilbert Edit:

Egyébként én azt szeretném mondani az OBH elnökének észrevételére, hogy az, hogy az Országos Bírói Tanács felhívja a törvényszékek vagy ítélőtáblák elnökeit javaslatételre, az nem munkáltatói jogkör, mert a panaszosoktól kezdve az ügyvédeken át, mindenki fordul a törvényszékek vagy ítélőtáblák elnökeihez. Ez csak tájékoztatás, és nem utasítás. Az, hogy az elnök milyen módon terjeszti be hozzánk a javaslatát, az már az ő belátásán múlik.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Akkor szavazzunk erről. Kérdezem tehát, hogy ki szavaz arra, hogy ne módosítsuk a korábbi felhívást?

Dr. Rochlitz Zoltán szavazásra bocsátja a kérdést a felhívással kapcsolatban. 10 igen szavazattal az OBT egyhangúlag elfogadta, hogy nem módosítja a korábbi felhívását.

**10. napirendi pont:
Egyéb aktuális kérdések**

Dr. Rochlitz Zoltán:

Azzal kezdeném, hogy volt másfél hét az OBT irodán, amikor nem működött az email fiók, illetve az a furcsa helyzet állt fenn, hogy a bejövő üzenetek szeptember 5. napjától nem érkeztek meg. Ezt az informatikával szeptember 24. napjára sikerült elhárítani. Időközben sor került a külön OBT postafiók létesítésére is, most már ennek megvan a száma, és kaptunk hozzá átvételi jogosultságot.

A múltkori ülésen a dr. Fatalin Judit által említett USA dollárt tartalmazó küldeményekkel kapcsolatban is azt az információt kaptam, hogy a tegnapi napon már megtörtént ezeknek a részletes összeírása.

Dr. Vasvári Csaba:

Úgy oldottuk meg, hogy a pánccsaszekrényben vannak most már a bankjegyek. A bankjegyek sorszama rögzítve van, és az is, hogy melyik levélhez, melyik sorszámú bankjegy tartozott. Így már elférünk a pánccsaszekrényben, mivel a nagyalakú levelek már nincsenek benne, csak a készpénz.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Az OBH elnöke egy érdemi információt küldött szeptember 17. napján. Azt, hogy megkapjuk ezt a bizonyos szakmai önképzési támogatást, amit megkapnak a bírók. Mint tudjátok, voltam tavasszal két külföldi úton, márciusban és májusban. Ezzel kapcsolatban az úti- és szállásköltség visszatérítést megkaptam, ugyanakkor az az álláspontja alakult ki az OBH-nak, hogy a Szolnoki Törvényszék felé nem térítik vissza a részemre kifizetett költséget, mert nem volt szabályszerűen leadva az igénylés.

Dr. Vadász Viktor:

Matusik Tamás és az én esetemben is volt olyan, hogy utólag úgy döntött az OBH elnöke, hogy nem fizeti ki.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Tudtommal tavasszal még nem kérték kifejezetten a formálisan jóváhagyott igénylést. Utólag határozták meg ezt a feltételt. Azóta nyilván így adjuk le az igényléseket.

Dr. Vasvári Csaba:

Eddig is azért nem adtuk le így, mert nem mondták, hogy kérnek ilyet.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Ezzel kapcsolatos még, hogy decemberben is lesz két ENCJ ülés, és el kellene dönteni, hogy azokra kik mennek.

Dr. Vadász Viktor:

Az időpont most lett meg, úgyhogy el tudjuk kezdeni beírni.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Amit még el szeretnék mondani, hogy a tegnapi napon kaptam egy levelet az OBH elnökétől 324-es alszámmal. Ebben azt írja, hogy az OBT tagok és a velünk együttműködő civil szervezetek, mint az ENCJ, Amnesty International, Helsinki bizottság hivatkoztak arra, hogy az OBH elnöke és a bíróságok elnökei által kezdeményezett fegyelmi eljárások miatt üldöztetésnek vagyunk kitéve. És miután nem tehetők közzé a fegyelmi eljárások részletei és kezdeményezései, ezért azt a javaslatot tette az OBH elnöke, hogy a tisztánlátást szolgálná, ha az érintettek a fegyelmi eljárások rendelkezésre álló iratanyagát közzétennék. Így az olvasók maguk dönthetnék el a kezdeményezések indokoltságát és szükségszerűségét. Kérte, hogy a következő „találkozóig” ezt vegyük napirendre, és fontoljuk meg a nyilvánosságra hozatalt. Dr. Vasvári Csabával, mint ügyrendi bizottság tagjával az egyeztetés során arra jutottunk, hogy itt igazából nincsen OBT hatáskör. Az érintettek bármikor dönthetnek úgy, hogy ezt nyilvánosságra hozzák.

Dr. Hilbert Edit:

Én még egyet szeretnék jelezni, hogy az OBH elnökének elkerülte a figyelmét, hogy nem indult meg egyetlen egy fegyelmi eljárás sem. Nincsen fegyelmi eljárás, csak fegyelmi kezdeményezés van. Az OBH elnöke mégis azt várja, hogy a közvélemény majd eldönti, hogy a kezdeményezés alapján vétkes egy bíró vagy sem. Az az álláspontja nincs összhangban a jogszabállyal, hogy az eljárás kezdeményezésével meg is indul a fegyelmi eljárás. Tehát azt híresztelni az OBT tagokról, hogy velük szemben megindult a fegyelmi eljárás, az súlyos ténybeli tévedés.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Pontosítanék, kifejezetten azt nem írta, hogy megindultak a fegyelmi eljárások, legfeljebb erre lehet következtetni.

Dr. Hilbert Edit:

Még egyszer mondom, nincsen fegyelmi eljárás.

Dr. Vasvári Csaba:

Szerintem ehhez, mint OBT, nincsen közünk.

Dr. Gaider Bálint:

Ezt álláspontom szerint nem lehet másként értelmezni, mint másfél év óta az első napirendi javaslatot. Más kérdés, hogy olyan tárgykörben, amire az OBT-nek nincsen hatásköre.

Dr. Vasvári Csaba:

Én javaslom, hogy a dr. Gaider Bálint által felvetett elképzelést válaszlevélben közöljük az OBH elnökével.

Dr. Matusik Tamás:

Ne írjunk. A többire se válaszoltunk, erre sem kell.

Dr. Gaider Bálint:

Ez végre tényleg egy konkrét napirendi javaslat. Ha az ügyrendi bizottság úgy dönt, hogy nem tűzi napirendre, akkor erről legfeljebb tájékoztatjuk.

Dr. Rochlitz Zoltán megállapítja, hogy a tanács válaszlevél írását ebben a kérdésben sem tartja szükségesnek.

Dr. Rochlitz Zoltán:

A következő, amiről szeretnék beszélni, hogy az ügyrendi bizottság jelenleg 2 tagból áll, és javaslom jelölni dr. Csontos Katalint az ügyrendi bizottságba. Kérdezem őt, hogy ezt a tagságot vállalná-e?

Dr. Csontos Katalin:

Elvállalom.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Ki szavaz arra, hogy dr. Csontos Katalin legyen az ügyrendi bizottság tagja?

Megállapítja, hogy 9 igen szavazattal, 1 tartózkodással az OBT elfogadta az alábbi határozatot:

49/2019. (X.2.) OBT határozat

Az Országos Bírói Tanács dr. Csontos Katalin OBT tagot az Ügyrendi Bizottság tagjává választja.

Dr. Rochlitz Zoltán:

A honlappal kapcsolatban szeretném kérdezni, hogy tájékoztatást ki tudna adni?

Dr. Vadász Viktor:

A módosítások folyamatban vannak.

Dr. Hilbert Edit:

A fejlesztőtől azt az információt kaptuk, hogy nem tudnak minden általunk tervezett módosítást végrehajtani, de a lényeges tartalmak meg tudnak jelenni.

Dr. Vadász Viktor:

Néhány dolog már most megvan. A további módosításokhoz szükségem van az adatokra, amit frissíteni szeretnék.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Ha megadjátok, hogy mikre van szükség, akkor az iroda ezt a rendelkezésekre bocsátja.

A mai napon még felmerültek az úgynevezett mozgóurnákkal kapcsolatos problémák. Erről még beszéljünk.

Dr. Matusik Tamás:

Arról van szó, hogy az OBH elnöke körülbelül másfél héttel ezelőtt egy online kérdőívet küldött körbe a bíróságokon az OBT megreformálásáról szóló javaslatai véleményezésére. Négy kérdést tett fel, mind a négyre igen választ vár, ez kiderül a javaslat a szövegéből. Az egyik kérdés nevezetesen arra irányul, hogy az OBT jelenlegi tagjai kitöltsék-e a mandátumukat. A MABIE kifejezte az aggályait az online kitöltés anonimitásának hiánya, és az adatvédelmi tájékoztató hiányosságai, illetve angol nyelvű mivolta miatt, amire az OBH válaszolt. Kiegészítette az adatvédelmi tájékoztatót, valamint arról is rendelkezett, hogy ne csak online, hanem papír alapon is ki lehessen tölteni. Az is aggályos volt az online kitöltésben, hogy nem csak a bírók, hanem bármilyen igazságügyi dolgozó hozzáférhetett ehhez a felülethez, illetve a rendszer a számítógépeket valamilyen módon nyomon követte, ugyanis egy gépről csak egyszer lehet kitölteni. A papíralapú kitöltéssel szemben, ami szintén anonim, ott jelentkezik aggály, hogy ezt sem csak bírók tölthetik ki, hiszen bárki bedobhatja a mozgóurnákba a véleményét, ugyanis minden bíróságon urnákat létesítettek. És ami számomra még fejlemény, hogy olyan levél érkezett minden bíróhoz az egyik nagy bíróság elnökségétől, hogy határidőre, pontosabban október 3. napján reggel 9 óráig kéri kitölteni, és bedobni az urnába a kérdőíveket, amiből bárki azt gondolhatná, hogy kötelező a kitöltés, miközben az OBH elnöke hangsúlyozta, hogy a kitöltés anonim és önkéntes. Az én álláspontom szerint ez erősen aggályos függetlenül attól is, hogy a kérdések önmagukban is aggályosnak. Hiszen a véleménynyilvánításnak az a módja, hogy minden kérdésre csak igen vagy nem választ lehet adni, és megjegyzést nem lehet hozzáfűzni, illetve az, hogy mind a négy kérdésre kötelező válaszolni az online felületen, szintén aggályos. Ezt egyébként a MABIE szintén jelezte a levelében. Én erről ennyit szerettem volna mondani. Javaslatom, hogy az összefoglalóban utaljunk erre, és azt is írjuk le, hogy ezt a kérdést aggályosnak tartja az OBT. Mind a kérdésfeltevést tartalmilag, mind pedig az eljárást formailag.

Dr. Vasvári Csaba:

És hozzátenném, hogy nem csak azt nem tudjuk, hogy ki töltötte ki, hanem azt sem, hogy aki kitöltötte, az hányszor töltötte ki papír alapon.

Dr. Csontos Katalin:

Csak annyit szeretnék hozzátenni, hogy hétfőn a Salgótarjáni Járásbíróságon minden bíró kézhez kapta az online kérdőíves adatlapot, a MABIE problémafelvetéseit tartalmazó levelét,

az OBH elnökének erre adott válaszát, illetve az elnöki levelet, amely arra kéri a bírákat, hogy töltsék ki a kérdőívet, és a megfelelő urnába helyezték el azokat.

Dr. Vasvári Csaba:

A kérdőívezéssel kapcsolatban megjegyezném, hogy a formai hiányosságokon túl ez az eljárás Európában minősíthetetlen és vállalhatatlan. Tehát ilyen a világon nincs, hogy arról szavaztatják a bírákat, hogy egy közjogi testületnek a sarkalatos törvényben szabályozott jogkörét hogyan, miként módosítják a felügyelt személy, az OBH elnökének kívánságai szerint. Ma sajnos idő hiányában nem került szóba az etikai kódex esetleges felülvizsgálata, ha majd szóba kerül, nyilván ezt a kérdéskört is tisztázni kellene, mert ez súlyosan etikátlan eljárás a bírói öngazgatással szemben.

Dr. Gaider Bálint:

Nekem azzal alapvetően nincs problémám, hogy jogszabálmódosítást kezdeményez az OBH elnöke, mert erre joga van. Azzal sincs problémám, hogy kíváncsi a bírók véleményére, mert ez a bíróság egész szervezetét és a bíróság jövőjét érintő kérdés. A kérdésfeltevésnek a módjával van problémám. Én azt gondolom, hogy ha már ez van olyan fajsúlyos kérdés, akkor hívjunk össze összbírói értekezletet. Azt gondolom, hogy senki nem vitatja, hogy ilyen kérdésben az összbírói értekezletnek van hatásköre. És így, ha szavazásra kerül a sor, akkor ellenőrizhetően, de anonim módon lehet véleményt nyilvánítani a kérdésben.

Dr. Hilbert Edit:

Az egészben az az érdekes, hogy ugyanezt tapasztalatuk a bérrel kapcsolatban. Hogy az OBH elnöke kidolgoz egy koncepciót, azt benyújtja 2018 decemberében, benyújtja júniusban, majd beszerzi a bírói kar véleményét szeptemberben. Tehát pont fordítva ülünk a lovon. És remélem, hogy ebben az esetben sem az fog megjelenni, hogy a bírói kar véleményének ismeretében kidolgozta, mert pont fordítva volt. Létező dologra tesz fel irányított kérdéseket, ami nem azt jelenti, hogy kíváncsi a bírói kar véleményére, hanem azt, hogy a koncepcióját mesterségesen legitimálatni akarja.

Dr. Matusik Tamás:

És ezt össze akarja kötni a bírók fejében akként, hogy a fizetésemelés kérdése az OBT jelenlegi tagjainak ellehetetlenítésével kapcsolódjon össze.

Dr. Vasvári Csaba:

Nehéz nem észrevenni, hogy az Országos Bírói Tanács tagjainak a központi igazgatással szemben kifejtett kritikai álláspontjával kapcsolatos retorzió ez az egész kezdeményezés. És ez mindenképpen egyfajta fagyasztó (chilling) hatással van a magyar bírák véleménynyilvánítási szabadságára, ami ismerve a strasbourgi bíróság gyakorlatát, semmiképpen nem megengedett.

Dr. Szabó Sándor:

Én azt gondolom, hogy azt megkérdezni, hogy az OBT tagjai vagy az öngazgatás tagjai kitöltés-e a mandátumukat egy meglévő alkotmányos szervvel összefüggésben, több mint etikátlan, ez kétharmados törvénnyel szemben megy.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Ezzel az utolsó kérdéssel saját magát tette egyértelművé ez a kérdőív. Így nyilvánvaló, hogy miről szól ez az egész. Amit dr. Gaider Bálint mondott, az jó, ha a bírák véleményét kikérik egy jogalkotási kérdésben. Az a baj, ha ennyire koncepciózus már maga a kérdésfeltevés és az egész szavazási eljárás. Azt kell eldöntenünk, hogy az összefoglalóban valamiféle közleményünk legyen-e erről?

Dr. Vadász Viktor:

Én nem gondolom, hogy ezen tovább kell gondolkozni.

Dr. Hilbert Edit:

De olyan jelzés nem volt, ami a mozgóurnákkal kapcsolatos. Tehát olyan, ami arra hívja fel a figyelmet, hogy a kérdőív kitöltését kötelezőnek tüntetik fel. És ha az összefoglalóban írunk ezzel kapcsolatban, akkor legalább az eredmény megkérdőjelezésére alkalmas lesz, amit beszéltünk.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Ezt lehet, hogy akkor kellene, mikor megtudjuk az eredményét.

Dr. Hilbert Edit:

Az már késő.

Dr. Vasvári Csaba:

Arról is szólhatnánk, hogy a pressziót sem tartjuk elfogadhatónak, hogy a bírósági vezetők presszionálják a bírókat a kitöltésre.

Dr. Hilbert Edit:

Illetve emeljük ki a párhuzamosságot is, hogy az elektronikus kitöltés mellett mozgóurnába is be lehet dobni a kérdőívet. Azért fontos, mert ez a párhuzamos szavazás lehetőségét veti fel.

Dr. Matusik Tamás:

Én szeretném továbbá ismertetni a Magyar Idők elleni perem eredményét. Jogerős ítélet született, amelynek rendelkező része szerint a bíróság megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa kiadott, Magyar Idők című napilap 2018. június 22-ei számában „Nem független Az OBT” című cikkben, valamint a magyaridok.hu hírportálon ugyanezen címen megjelent írásban valótlanul állította, hogy dr. Matusik Tamás bíró, az Országos Bírói Tanács tagja kormány ellen irányuló politikai tevékenységet folytat, és a Twitteren kormánykritikus bejegyzéseket tesz közzé, és ezen valótlan tények alapján kérdőjelezte meg a felperes bírói függetlenségét, megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát. A Magyar Idők című napilap 2018. augusztus 21. napján megjelent számában „Kettős mérce a hazai bíróságokon” című cikkben, illetőleg a magyaridok.hu oldalon, ugyanezen címen megjelent cikkben az alperes azzal sértette meg a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát, miszerint dr. Matusik Tamás felperes korábban bíróként a Nyílt Társadalom Alapítvány által támogatott szakmai találkozón, valamint a Magyar Helsinki Bizottság által szervezett rendezvényen részt vett, valamint, hogy korábban a Magyar Helsinki Bizottság büntetőjogi reformmal kapcsolatos projektjének felkért szakértője volt, abban a hamis színben tüntette fel, mintha a felperes bíróként nem függetlenül végezné tevékenységét. Továbbá annak valótlan

állításával is megsértette, hogy dr. Matusik Tamás felperes Twitteren kormánykritikus bejegyzéseket tesz közzé. Ezért a bíróság 800 000 Ft sérelemdíjat ítelt meg a felperes javára, és eltiltotta az alperest a további jogsértéstől, és kötelezte 15 napon belül saját költségén, a most már Magyar Nemzet néven megjelenő napilapban, illetve a magyarnemzet.hu internetes hírportálon az ítélet rendelkező részének közzétételére. Azt szeretném még ezzel kapcsolatban elmondani, hogy kimondta a bíróság azt, hogy az OBH elnökének kritikája nem minősül kormánykritikának és a független hatalmi ág szereplőjének kritikája nyilván nem a kormány kritikáját jelenti. Emellett pedig alperesi indítvány alapján nemcsak a twitteres, hanem a facebookos tevékenységemet is vizsgálták, és arról is kimondták, hogy azt sem minősül kormánykritikának, és ekként értékelhető politikai tevékenységnek. Ezt azért szerettem volna itt elmondani, mert az OBT tagságom miatt születtek ezek a cikkek, és valóban jó ennek a végére jutni.

16 óra 43 perctől az OBT megfogalmazza az összefoglalót.

Dr. Vadász Viktor felolvassa az összefoglalót.

- 1. Az Országos Bírói Tanács rögzíti, hogy az OBH elnöke nem kívánt részt venni az OBT ülésén annak ellenére, hogy kérésére az OBT az OBH hivatali helyiségébe helyezte volna át mai ülését. Az OBT az OBH elnökének jelenlétében, ülés keretei között kívánja megválaszolni az OBH elnökének levelekben feltett kérdéseit.*
- 2. Az Országos Bírói Hivatal Igazgatásszervezési Főosztályáról dr. Cserni János főosztályvezető, dr. Szabó Tamás Attila főosztályvezető-helyettes és dr. Fehér Zoltán osztályvezető röviden beszámolnak a bírói munkateherméréssel kapcsolatos szabályokról, gyakorlatról és újításokról. Az OBT tagjai ezzel kapcsolatosan kérdéseket tesznek fel, illetve észrevételeket tesznek.*

Vita alakul ki arról, hogy miért nem használja az OBH országosan a súlyszámrendszert azon ügyszakokban, ahol ez alkalmazható, hogy így valósabb és összehasonlításra is alkalmas képet adjon az ország egyes bíróságainak munkaterhéről. Az OBT szerint a jelenleg alkalmazott ügyszám alapú ügyforgalmi statisztika torz képet mutat a munkateher mérésben, és a polgári ügyszakban is törekedni lehetne a mennyiségi szempontokon túli minőségi szempontok figyelembevételére.

Az OBT egyes tagjai jelzik, hogy az országos átlagos munkateher nincs meghatározva. Ugyanakkor pozitívnak tartják, hogy a statisztikai számítások alapja az engedélyezett létszámhoz képest az ennél pontosabb képet tükröző működő tanácsszám. Az Országos Bírói Tanács 2019. október 2. napján megtartott ülésének összefoglalója

Az OBT több tagja fontosnak tartotta jelezni, hogy a törvényszékek közötti „besegítés” intézményét a Bszi. nem ismeri. Ha a törvényszékek előzetesen megállapodásokat kötnek egymással és a kirendelt bírákra folyamatban lévő ügyeket osztanak át, ez a gyakorlat annak látszatát is felvetheti, hogy burkolt ügyáthelyezések történnek.

- 3. Dr. Vadász Viktor és dr. Matusik Tamás OBT tagok részletesen beszámolnak az Igazságügyi Tanácsok Európai Hálózatának (ENCJ) kérdőívéről és az ENCJ munkacsoportok munkájáról. Az Országos Bírói Tanács közzéteszi a kérdőív kiértékelését honlapján, valamint megküldi közzététel érdekében az OBH elnökének, a MABIE elnökének és a*

Magyar Ügyvédi Kamarának. A bírák és ügyvédek által kitöltött kérdőívek megállapításait elemezve az Országos Bírói Tanács a bírói függetlenség megerősítése érdekében a következőket látja indokoltnak:

- a. *A bírák kinevezési és előléptetési rendszere átalakításra szorul annak érdekében, hogy érvényesüljön a magyar szabályozásban is megjelenő azon alapelv, hogy a bírói álláshelyeket nyilvános és valamennyi pályázó számára egyenlő esélyt biztosító, törvényben szabályozott pályázati eljárás eredményeként a legalkalmasabb jelöltek nyerjék el. Ennek eléréséhez elengedhetetlen elsőként, hogy az OBH elnöke a kinevezés során a törvényes rendet és fenti alapelvet betartsa, továbbá a bírói öngazgatási testületek véleményét is tiszteletben tartsa.*
 - b. *Az Országos Bírói Tanácsot meg kell erősíteni annak érdekében, hogy hatékonyan tudja képviselni a bírói függetlenséget, egyúttal az állandó párbeszéd helyszíne legyen a kormányzat és a bírói hatalmi ág között. Ez a folyamatos párbeszéd biztosíthatja azt, hogy a hatalmi ágak képviselői megismerhessék egymás álláspontját.*
 - c. *Az ügyelosztás tekintetében ugyancsak változtatásra van szükség, mert a bíró és ügyvéd válaszadók egyetértettek abban, hogy ez a legfőbb eszköze annak, hogy bírósági vezetők beavatkozzanak egyedi ügyek eldöntésébe. Az ügyek valós munkatehermérésen alapuló, automatikus (számítógépes) kiosztása, illetve az ettől való eltérés átlátható dokumentálása és ezzel kapcsolatosan az ügyfelek részére valamilyen jogorvoslat biztosítása lenne alkalmas arra, hogy az igazságszolgáltatás pártatlanságának megítélése jelentős mértékben javuljon.*
4. *A vezetői összeférhetetlenség vizsgálata kapcsán az Országos Bírói Tanács megállapítja, hogy a korábban kifogásolt esetekben az érintettek hivatalba történő beosztása miatt az összeférhetetlenségi helyzet már nem áll fenn. 3 Az Országos Bírói Tanács 2019. október 2. napján megtartott ülésének összefoglalója*
 5. *Dr. Oltai Judit Zsófia MABIE elnök beszámol a béremelés kapcsán az Országos Bírósági Hivatallal folytatott egyeztetésről. A MABIE egyetért az OBH-val a fizetésemelés szükségessége tekintetében, azonban fenntartja a minisztériumhoz benyújtott saját bérjavaslatát, annak visszavonására egyébként is csak a választmány lenne jogosult. Az Országos Bírói Tanács fontosnak tartja, hogy őszinte és egyértelmű kommunikáció legyen a bírák felé a béremelési javaslatok és kilátások tekintetében.*
 6. *A végrehajtók fegyelmi bírósága kapcsán a 2019. szeptember 4-ei összefoglaló 2. pontjában rögzítetteket az Országos Bírói Tanács akként pontosítja, hogy 2020. január 31-ig 7 másodfokú fegyelmi bíró, május 31-ig további 3 másodfokú és 11 elsőfokú fegyelmi bíró megbízatása jár le.*
 7. *Az Országos Bírói Tanács aggályosnak tartja, hogy az OBH elnökének a legfőbb bírói öngazgatási testület átalakítását célzó módosító javaslatára vonatkozó kérdőívek kitöltésére az utóbbi napokban mozgórnával és munkáltatói felhívásokkal presszionálják a bírákat. Az OBT álláspontja szerint az OBH elnöke által használt kérdőív eleve nem alkalmas a bírák öngazgatással kapcsolatos valós véleményének beszerzésére.*

Az Országos Bírói Tanács 10 igen szavazattal egyhangúlag elfogadja az alábbi határozatot:

50/2019. (X.02.) OBT határozat

Az Országos Bírói Tanács elfogadta a 2019. október 2. napján megtartott ülés összefoglalóját.

Dr. Rochlitz Zoltán, az OBT elnöke az ülést 17 óra 05 perckor berekesztette. Jegyzőkönyv lezárva 17 óra 05 perckor.

Dr. Szarka Gergő
jegyzőkönyvvezető

Dr. Rochlitz Zoltán
az OBT elnöke